

ربع قرن کتاب دفاع مقدس در نشستی به میزبانی کتاب هفته بررسی شد

هم اندیشی نویسندگان دفاع مقدس با معاون فرهنگی وزارت ارشاد

منتشر شده است که این آثار در شش گروه موضوعی ادبیات، ادبیات و تاریخ مستند، تحقیق و پژوهش، هنر، ترجمه و بخش جنبی مورد داوری قرار خواهند گرفت. در همین راستا هفته گذشته در سرای اهل قلم خانه کتاب، نشست جمعی از نویسندگان و کارشناسان ادبیات دفاع مقدس با حضور دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مشاوران و مدیران کل این معاونت برگزار شد.

۲۰ سال از پایان دوران دفاع مقدس می گذرد اما همچنان می توان از آثار و برکات آن بهره گرفت. به تعبیر رهبر معظم انقلاب «جنگ یک گنج بود» و این هنر ماست که بتوانیم آن را استخراج کنیم. انگیزه بهره گیری از این گنجینه ارجمند و تقارن آن با سی سالگی انقلاب اسلامی، زمینه برگزاری جشنواره ربع قرن کتاب دفاع مقدس را فراهم کرده است. ظرف ۲۵ سال گذشته حدود شش هزار عنوان کتاب با موضوع دفاع مقدس در سراسر کشور

با حجة الاسلام دکتر رسول جعفریان به انگیزه انتشار و ویراست تازه کتاب «جریان ها و سازمان های مذهبی سیاسی ایران»

چالش سیاسی را با اختلاف فکری اشتباه نگیریم

۱۰

شماره ۲۸ دی ۱۳۸۷
۲۰ محرم ۱۷۰۱۳۳۰ ژانویه ۲۰۰۹
شماره ۱۶۶، پیاپی ۸۱۷
۲۴ صفحه، ۲۰۰ تومان

ISSN:1029-3345

صاحب امتیاز: خانه کتاب
سرمدیر: پدرام پاک آیین
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی
خیابان برادران مظفر جنوبی، کوچه
خواججه نصیر، پلاک ۱۰، طبقه چهارم
تلفن: ۶۶۹۶۶۱۵۱-۴
سازمان آگهی ها: ۲۲۲۵۵۲۴۶
چاپ: ایرانچاپ

www.ketabehafteh.ir

هدیه ای تازه برای

نویسندگان؛ بیمه تکمیلی

در شماره گذشته کتاب هفته خبری در مورد بیمه تکمیلی اهل قلم صندوق اعتباری حمایت از نویسندگان، روزنامه نگاران و هنرمندان در صفحه اول منتشر شد. در این خبر از اهالی قلم خواسته شده بود که با ارائه مدارک لازم به خانه کتاب، نسبت به دریافت تسهیلات این بیمه اقدام کنند. گزارشی که می خوانید تلاش می کند در کنار توضیحات قائم مقام مدیر عامل این صندوق اعتباری، بازتاب های این خبر را از زبان برخی اهالی قلم نیز انعکاس دهد و نظرات آنها را پیرامون این موضوع مطرح کند. تسهیلات بیمه تکمیلی در کنار بیمه تامین اجتماعی یکی از مسائلی است که در تامین آسایش فکری اهالی قلم موثر است. مهدی رمضانی قائم مقام مدیر عامل صندوق اعتباری حمایت از نویسندگان، روزنامه نگاران و هنرمندان درباره شرایط استفاده از بیمه تکمیلی می گوید: «تنها شرط موجود برای استفاده از بیمه تکمیلی این است که اهالی قلم و هنرمندان، تحت پوشش بیمه تامین اجتماعی یا خدمات درمانی باشند و سپس برای استفاده از بیمه تکمیلی اقدام کنند.»

۸

دکتر سلیم نیساری از تازه ترین تألیفات خود می گوید

همه می خواهند حافظ باشند

غزل ها و ترانه های امیر خسرو دهلوی ۱۳۴۹، برگزیده غزل های سعدی ۱۳۵۷، آثار جاویدان شعر فارسی ۱۳۵۰، دستور خط فارسی ۱۳۷۴ و نسخه های خطی حافظ ۱۳۸۰ از جمله این آثار است. نیساری در پاسخ به این سؤال که در میان آثاری که منتشر کرده است کدام را بهتر ارزیابی می کند، می گوید: واقعتاً این است که کتاب دستور خط فارسی را مطلوب ترین اثر خودم می دانم. تألیف این کتاب حدود پنجاه سال مشغولیت فکری من بود. حتی در همان سال های اول دوران دانشجویی نام این کتاب را انتخاب کرده بودم. این کتاب پژوهشی درباره پیوستگی خط فارسی با زبان فارسی است. کتاب دستور خط فارسی در سال ۷۴ از سوی سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده است. شاید به دلیل تألیف همین کتاب بود که من به عضویت پیوسته در فرهنگستان زبان و ادب فارسی دعوت شدم. این کتاب حتی می تواند موضوع رساله دکترای دانشجویان باشد. ارزش تألیف این اثر برای من چنان بود که وقتی سوار هواپیما می شدم، در جریان رویدادهای زندگی با حوادث طبیعی مواجه می شدم، همیشه این دعا را زیر لب زمزمه می کردم که خدایا تا زمانی که برای زن و بچه ام مفید واقع می شوم، جان مرا حفظ کن و آنقدر مهلت زندگی به من عطا کن تا دستور خط فارسی را تمام کنم.

دیوان حافظ تصحیح دکتر سلیم نیساری بر اساس نسخه های خطی سده نهم هجری اخیراً از سوی انتشارات سخن روانه کتابفروشی ها شده است. سلیم نیساری که هم اکنون عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی است در سال ۱۳۹۹ در تبریز متولد شد و تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در این شهر گذراند. او در عین حال برای ادامه تحصیلات عالی به تهران آمد و در سال ۱۳۲۱ موفق به اخذ لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی و علوم تربیتی شد. نیساری پس از این در سال ۱۳۲۹ راهی اروپا و سپس آمریکا شد و مدرک فوق لیسانس خود را از دانشگاه لندن و دکترای خود را در رشته علوم تربیتی و زبان شناسی از دانشگاه ایندیاناپلی آمریکا گرفت. دکتر سلیم نیساری سال ها فعالیت فرهنگی اش را صرف حافظ پژوهی کرد که حاصل آن مجموعه دو جلدی دفتر دگرسانی ها در غزل های حافظ است که در سال ۱۳۸۵ از سوی فرهنگستان زبان و ادب فارسی چاپ و منتشر شده است. این مولف در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و تمام وقت خود را صرف تحقیق در زندگی و آثار حافظ کرد و هم اکنون نیز خاطرات فرهنگی خود را در دست تألیف دارد. وی تألیف و تصحیح حدود ۲۵ عنوان کتاب را در کارنامه اش دارد که تاریخ ادبیات ایران ۱۳۲۴، نمونه های نثر و شعر فارسی ۱۳۳۴، برگزیده ای از

انتشار کتاب های خطی در اینترنت

رئیس کتابخانه ملی از افتتاح سایت حرم (منبع مجازی کتاب های کتابخانه ملی)، بخش کودک و نوجوان سایت این کتابخانه، برگزاری چند نمایشگاه نسخ خطی و دعوت از برگزیدگان خارجی کتاب سال به عنوان برنامه های این نهاد به مناسبت سی امین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی یاد کرد. علی اکبر اشعری در توضیح بیشتر گفت: مادر کتابخانه ملی مانند همه دستگاه های فرهنگی و آموزشی دیگر، برنامه هایی را برای دهه فجر آماده کرده ایم. برخی از این برنامه ها از پیش برنامه ریزی شده بود و با کوتاه شدن زمان شان بهره برداری از آن ها را به دهه فجر منتقل کردیم و برخی دیگر فعالیت های ویژه ما برای بزرگداشت سی امین سال پیروزی انقلاب اسلامی است.

۵

۱۸

مادر حالی که در طول قرن‌های متمادی بیشترین کتاب را در دنیا تولید کردیم، اما امروز و در طول دو سه قرن اخیر، جزء کم نصیب‌ترین ملت‌ها از معارف مکتوب بوده‌ایم! یقیناً در این وضعیت که فی‌نفسه فرهنگی است، وضعیت‌های سیاسی و اجتماعی دخالت داشتند. هر چه بوده، گذشته است. امروز، روز نو و دوران جدیدی برای ماست و ما باید این نقیصه را جبران کنیم.

... در بین مردم ما، کتابخوانی یک رویه معمول نیست؛ حتی با سوادان درس خوانده و تحصیل کرده کسانی که با کتاب انس دارند و در زندگی روزمره خودشان، فصل و بخشی را به خواندن کتاب اختصاص می‌دهند، یقیناً اقلیت کمی هستند؛ در حالی که ما می‌بینیم در بسیاری از کشورهایی که امروز از لحاظ پیشرفت‌های علمی در دنیا، ممتاز هستند قضیه این‌طور نیست. روح کتابخوانی در مردم و انس با معلومات و معارف و پیشرفت علمی کشور در سطوح مختلف، این‌ها با هم ارتباط دارد و بایستی آن‌را مرتبط به این دانست و این روحیه را در بین مردم ترویج کرد.

بیانات مقام معظم رهبری در مراسم افتتاحیه اولین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، ۶۶/۸/۱۴

برنامه‌های سرای اهل قلم

سرای اهل قلم در ادامه برنامه خود این هفته نیز میزبان علاقه‌مندان به کتاب و کتابخوانی است. در اولین برنامه این سرا روز شنبه ۲۸ دی کارگاه نمایش از ساعت ۱۰ تا ۱۳ برگزار خواهد شد.

سرای اهل قلم در روز یکشنبه ۲۹ دی نیز از ساعت ۱۶:۳۰ تا ۱۷:۳۰ با حضور دکتر بابک معین جلسه نقد مضمونی (با تکیه بر آرای ژرژ پوله) خواهد داشت و از ساعت ۱۷ تا ۱۹ با حضور دکتر سارا شریعتی و دکتر محمد امین قانعی راد به بررسی کتاب «هائری اروش؛ جامعه‌شناس در مواجهه با دین» تألیف دکتر سارا شریعتی خواهد پرداخت.

دوشنبه نیز از ساعت ۱۰ تا ۱۳ کارگاه نمایش با حضور اعضای خانه تئاتر دانشگاهی و سلسله نشست‌های فلسفی با محوریت (گرایش‌های عقلانی در تفسیر قرآن) نوشته نصر حامد ابوزید با حضور دکتر سید یحیی یثربی، دکتر نجف‌قلی حبیبی، احسان موسوی خلیجی و یاسر هدایتی برگزار خواهد شد و پس از آن از ساعت ۱۷ تا ۱۹ کارگاه ترجمه با حضور دکتر عباس پژمان برگزار می‌شود.

این سرا در روز سه‌شنبه از ساعت ۱۶:۳۰ تا ۱۷:۳۰ به نقد و بررسی کتاب «زبان‌شناسی تبلیغات» نوشته دکتر محمد کاویانی با حضور مریم مرادی،

سید محمد جعفری و سید محمود میرسلیمی خواهد پرداخت. آخرین نشست سرای اهل قلم در این هفته نیز در روز چهارشنبه خواهد بود که از ساعت ۱۰ تا ۱۳ کارگاه نمایش با حضور اعضای خانه تئاتر دانشگاهی برگزار می‌شود و پس از آن از ساعت ۱۶:۳۰ تا ۱۷:۳۰ نشست نقد و بررسی کتاب «فرهنگ درست نویسی سخن» تألیف حسن انوری و دکتر یوسف عالی عباس‌آباد با حضور دکتر حسن انوری، دکتر یوسف عالی عباس‌آباد و جمعی از دانشجویان برگزار خواهد شد.

بررسی وضعیت نشر کتابهای آموزشی

انجمن فرهنگی ناشران آموزشی در نظر دارد پژوهشی با عنوان تبیین وضعیت کنونی نشر آموزش کشور از طریق گروه‌ها و مراکز آموزشی و تحقیقاتی دارای سوابق و تجارب مشابه انجام دهد به همین دلیل از تمامی نقاضیان دعوت شده حداکثر تا تاریخ ۳۰ دی شرح سوابق خود را به دبیرخانه انجمن به نشانی صندوق پستی ۱۳۳۴۵، ۱۵۵۷ ارسال کنند. به گفته یحیی دهقانی، رئیس هیئت مدیره انجمن فرهنگی ناشران آموزشی این انجمن آمادگی دارد که از پایان‌نامه‌هایی در ارتباط با این موضوع در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری حمایت مالی و معنوی به عمل آورد.

رئیس جمهور در ششمین مجمع بین‌المللی استادان زبان و ادبیات فارسی تأکید کرد

آموزش زبان فارسی با راهکارهای تازه

فرهنگ و تمدن دیرپای ایرانی و اسلامی این استقبال را امری طبیعی خواند و گفت: شأن کسانی که از این زبان حمایت و پشتیبانی می‌کنند چنان نیست که حاملان این قند پارسی باشند، بلکه رسولان کلامی هستند که از زمان‌های دور تا کنون زبان علم شناخته شده است.

محمد حسین صفارهرندی با بیان اینکه امروزه آثار بی‌شماری از میراث فرهنگ بشری به زبان فارسی است افزود: این زبان، زبان امروز اهل فرهنگ و خرد نیز هست.

وی ادامه داد: اگر روزگاری دامنه گسترش زبان فارسی در شمال چین و از سوی به منتهی‌الیه مغرب زمین پراکنده بود، امروز نیز در همه جهان گوش‌ها منتظر شنیدن پیامی هستند که از زبان مردم این سرزمین پس از انقلاب اسلامی مطرح شده و همچنان حرف‌های بسیاری برای گفتن دارد چرا که زبان فارسی زبان حریت، آزادی و دعوت به دیدن جهان به گونه‌ای دیگر است.

همچنین در این مجمع علمی موسوی گرامرودی، سید محمد اکرم شاه‌آزاد پاکستان، جعفر محمد ترمذی از ازبکستان، میرزا حسن سلطان‌زاده تاجیکستان و محمدبارش از افغانستان در میزگردی به شعرخوانی پرداختند.

حقایق حکما و فلاسفه را در لسان ادب بیان کرده است. حافظ همانند دیگر سلاطین ملک سخن مقام سلطانی را از بندگی سلطان آفرینش یافته و گنج خویش را از آن پادشاه گرفته است.

وی افزود: گنج بیکران او همان گنج عشق است. سخنان او تا بدان جا رفته که از مشرق تا مغرب و از شمال تا جنوب همه با اشعار حافظ آشنایی دارند و آن‌ها را ترنم می‌کنند. همچنین هزار سال می‌گذرد اما تطورات دوران نتوانسته شعر فردوسی را نزد مردم، غریب و دور از فهم کند.

رئیس دولت نهم با اشاره به اینکه ورود به عرصه زبان فارسی گشودن در گنج مستور ادب و اخلاق و حکمت برابر انسان است و ترویج زبان فارسی احیای فرهنگ کمال جویی است ابراز امیدواری کرد که ششمین مجمع بین‌المللی استادان زبان ادبیات فارسی بتواند در نشست‌هایی ویژه و تخصصی به راهکارهای جدیدی در آموزش و تالیف زبان فارسی با شیوه‌های روزآمد و با بهره‌گیری از دانش نو بپردازد.

فارسی: زبان علم، حماسه و فرهنگ

پیش از سخنان رئیس جمهور، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در سخنانی با اشاره به استقبال روزافزون از زبان فارسی به عنوان زبان علم، حماسه،

ششمین مجمع بین‌المللی استادان زبان و ادبیات فارسی با حضور رئیس جمهور و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هفته گذشته در تالار علامه امینی دانشگاه تهران افتتاح شد.

در این مراسم دکتر احمدی نژاد، حضور اسلام در ایران را سبب بالندگی زبان و ادبیات فارسی عنوان کرد و گفت: حضور اسلام در این منطقه و استقبال ملت‌ها از آن به سان سکوی پرتابی به سوی کمال در همه ارکان تمدنی از جمله غنی کردن زبان و ادب فارسی بوده است.

وی افزود: خاستگاه زبان فارسی، مردمی هستند که از بنیانگذاران تمدن بشری محسوب می‌شوند. تاریخ مستند و مربوط به ساکنان فلات قاره ایران به درازای تاریخ کهن‌ترین تمدن‌های بشری است و بعضی آثار مکشوف آن قدمتی دوهزار ساله دارد. غنای زبان‌ها با غنای تمدن‌ها نسبت مستقیم دارد و به همان نسبت که تمدن‌ها رشد پیدا می‌کنند و ظرفیت فرهنگی گسترده‌تری می‌یابند، زبان‌ها نیز بالنده‌تر می‌شوند و به ظرفیت وسیع‌تری می‌رسند. دکتر احمدی نژاد با اشاره به اسلام آوردن ایرانیان

افزود: حضور اسلام در این منطقه و استقبال ملت‌ها از آن به سان سکوی پرتابی به سوی کمال در همه ارکان تمدنی از جمله غنی کردن زبان و ادب فارسی عمل کرده و به هر اندازه که انسان‌ها کمال و رشد پیدا می‌کنند، ذوق آنان در به‌کارگیری زبان بیشتر می‌شود. به گفته رئیس جمهوری زبان محمل عقل و ادراکات عقلی و محل احساسات و تحولات روحی و روانی است. زبان رسمی منطبق بر قراردادهای معمول هر ملت است و در جهت قاعده‌مندی و دقت بیشتر در واژه‌سازی و نحوه بیان و نگرش کمال‌پیدامی‌کند و با گذشت زمان علمی‌تر می‌شود.

وی ادامه داد: اما زبان احساس قواعد خاص خود را دارد و نمی‌توان انتظار داشت که زبان احساس زبان علمی متعارف باشد. بالاترین تراوش‌های بدیع از ناحیه زبانی است که با آن محبت، عاطفه و عشق بیان می‌شود. زبان عاشق با زبان عالم و فیلسوف متفاوت است. عاشق چیزی جز معشوق نمی‌بیند و خود را فراموش می‌کند و ذوب در معشوق می‌شود. دکتر احمدی نژاد در ادامه گفت: زبان و ادب فارسی در طول تاریخ همواره دل‌بر بوده و به راحتی

توجه ویژه به کتابخانه‌های مدارس

دکتر محسن پرویز در مراسم گشایش نمایشگاه «یاد یار مهربان» در شیراز تأکید کرد

سیاست‌گذاری‌های کلان در امور فرهنگی می‌توانیم به نتیجه و اهداف عالی در این زمینه برسیم. در ادامه این مراسم مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس هم گفت: ظرفیت و استعداد‌های بسیاری در مدارس وجود دارد که اگر کتابخانه‌ها تجهیز شوند کار فرهنگی بزرگی در این زمینه صورت خواهد گرفت. این نمایشگاه با هدف طرح تکریم معلمان و آموزش و پرورش برپا شده است.

منصور طبیبی اضافه کرد: ۲۰۰ ناشر با ۱۰ هزار عنوان کتاب در این برنامه بزرگ فرهنگی شرکت کرده‌اند و در طول مدت نمایشگاه ۹ هزار مدرسه از نمایشگاه بازدید می‌کنند. شایان ذکر است نمایشگاه کتاب یاد یار مهربان با هدف اهدای کتاب به مدارس استان فارس به همت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، استانداری، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و آموزش و پرورش فارس و موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران هشتم دی ماه به کار خود پایان داد.

کتاب یاد یار مهربان فارس اولین نمایشگاه استانی در این حوزه است افزود: هدف از این نمایشگاه تنها اهدای کتاب به مدارس نیست بلکه می‌خواهیم فضایی فراهم شود که مسئولان فرهنگی مدارس بتوانند با کتاب‌های جدید آشنا شوند و با آگاهی نسبت به مدارس و دانش‌آموزان خود کتاب انتخاب کنند.

دکتر پرویز در ادامه گفت: با برنامه ریزی و

مراسم افتتاحیه نمایشگاه کتاب یاد یار مهربان با حضور معاون فرهنگی وزارت ارشاد، مدیر عامل موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی و جمعی از مدیران دستگاه‌های اجرایی استان و اصحاب فرهنگ و رسانه در محل دائمی نمایشگاه‌های شیراز برگزار شد.

در آیین افتتاحیه این نمایشگاه دکتر محسن پرویز گفت: باید حرکت به سمت مطالعه و کتابخوانی از مدارس آغاز شود زیرا مدرسه اساسا یک کانون فرهنگی است و بین آموزش و فرهنگ پیوندی ناگسستنی وجود دارد. وی افزود: با توجه به

ارائه برنامه پنجم توسعه از سوی مقام معظم رهبری و تأکید ایشان بر امور فرهنگی باید به کتابخانه‌های مدارس توجه ویژه‌ای شود. دکتر پرویز در ادامه با بیان اینکه ما از کمبود نقدینگی در این بخش رنج می‌بریم اضافه کرد: حجم سرمایه موجود در بازار نشر در مقابل دیگر بخش‌ها ناچیز است.

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه نمایشگاه

نامه اعتراض ناشر ایرانی به ۲۰۰۰ چهره فرهنگی جهان

تحولات غزه با این سخن می‌گفت، افزود: محکوم کردن اسرائیل از سوی جهانیان به ویژه دولت‌های اسلامی از جمله وظایف مسلمانان و انتظار بحق مردم فلسطین و نیروهای مقاومت است و یکی از بهترین راه‌های انجام این وظیفه، انتشار کتاب درباره جنایات‌های صهیونیست‌ها و مقاومت مردم فلسطین به ویژه اهالی منطقه غزه است.

کتابداران استان تهران

کتابداران و اعضای کتابخانه‌های استان تهران هم هفته گذشته در محکومیت جنایات وحشیانه رژیم صهیونیستی در نوار غزه راهپیمایی کردند. کتابداران تهرانی همچنین به نمایندگی از طرف همکاران خود در سراسر کشور بیانیه‌ای در شش بند صادر کردند.

در بخشی از بیانیه راهپیمایان آمده است: «با عرض تسلیت به محضر حضرت بقیه الله الاعظم ولی عصر (عج) و مقام معظم رهبری، بار دیگر هجوم وحشیانه رژیم صهیونیست، نژادپرست و غاصب

به‌گفته‌مدیرکل دفتر تالیف کتاب‌های درسی وزارت آموزش و پرورش، موضوع مقاومت مردم فلسطین در کتاب‌های درسی دانش‌آموزان درج می‌شود. حجت الاسلام ذومعلم افزود: از سال آینده تاریخچه اشغالگری رژیم صهیونیستی و مسئله آوارگی و مقاومت مردم فلسطین در دروس تاریخ، جغرافیا و علوم اجتماعی دانش‌آموزان گنجانده می‌شود. وی تصریح کرد: در عین حال معاونت آموزش و نوآوری وزارت آموزش و پرورش بخشنامه‌ای برای اختصاص موضوع درس انشای دانش‌آموزان به مسئله مقاومت در غزه و جنایت رژیم صهیونیستی، اختصاص درس هنر (نقاشی، طراحی و خوشنویسی) با موضوع مظلومیت زنان و کودکان به ویژه دانش‌آموزان غزه و نقش آنان در مقاومت مردم فلسطین به سازمان‌های آموزش و پرورش استان‌ها ابلاغ کرده است.

ذومعلم برگزاری مسابقات شعر، متون ادبی، وبلاگ‌نویسی، نامه‌نویسی دانش‌آموزان به کودکان و نوجوانان غزه و برگزاری مسابقه کتابخوانی با موضوع مقاومت مردم فلسطین و تاریخچه اشغالگری رژیم صهیونیستی را از دیگر برنامه‌های آموزش و پرورش برای حمایت مردم مظلوم غزه عنوان کرد.

جنایات‌های رژیم صهیونیستی مکتوب شوند

در خبر دیگری رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی بر ضرورت مکتوب کردن جنایات رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم فلسطین به ویژه مردم بی‌دفاع غزه، تأکید کرد. علاءالدین بروجردی گفت: در جریان جنگ ۳۳ روزه لبنان و بعد از آن، شاهد انتشار کتاب‌های بسیاری در این زمینه بودیم و تردیدی نیست که اکنون نیز جنایات رژیم صهیونیستی ثبت و ضبط می‌شوند.

وی تصریح کرد: مکتوب کردن جنایات‌های اسرائیل برای رساندن فریاد مظلومیت مردم فلسطین به گوش مردم جهان امری ضروری است. بروجردی که در حاشیه نشست بررسی آخرین

دیدار برگزیدگان جشنواره گام اول با معاون فرهنگی وزارت ارشاد

برگزیدگان دو دوره جشنواره گام اول با معاون امور فرهنگی وزارت ارشاد دیدار می‌کنند. بنا بر این گزارش، این مراسم ساعت ۱۷:۳۰ روز دوشنبه ۱۴ بهمن ماه در سرای اهل قلم، به نشانی خیابان فلسطین جنوبی، کوچه خواجه نصیر، پلاک ۱۰ برگزار خواهد شد. جشنواره گام اول که به همت خانه کتاب و با هدف حمایت نوقلمان و پیشبرد اهداف فرهنگی برگزار شده، تا کنون در دو استان اردبیل و بندرعباس میزبان برگزیدگان بوده است.

افتتاح نخستین کتابخانه تخصصی ترجمه

در عین حال نخستین کتابخانه تخصصی ترجمه نیز دوشنبه ۱۴ بهمن با حضور معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از مسئولان فرهنگی در سرای ترجمه افتتاح می‌شود. بنا بر این گزارش، این مراسم ساعت ۱۰ صبح روز دوشنبه ۱۴ بهمن ماه در ساختمان فجر، به نشانی خیابان قائم مقام فرهانی، خیابان جم، نبش کوچه کیهان، ساختمان شماره ۹ برگزار خواهد شد.

یادداشت

مصطفی امید

مدیرکل دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتابخوانی

تجهیز کتابخانه‌های مدارس گامی مؤثر در گسترش کتابخوانی

به همت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و استانداری فارس و با همکاری موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، سازمان آموزش و پرورش و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس، نخستین نمایشگاه یاد یار مهربان از تاریخ ۲۳ تا ۲۸ دی ماه در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی شیراز برگزار شد. با برگزاری این نمایشگاه، هفده هزار عنوان کتاب متعلق به پانصد ناشر مختلف عرضه و افزون بر سیصد میلیارد ریال کتاب وارد کتابخانه‌های مدارس استان فارس شد.

برگزاری نمایشگاه یاد یار مهربان در استان فارس در راستای اجرای تفاهمنامه‌ای است که به منظور ایجاد هماهنگی و گسترش همکاری‌های دوجانبه در زمینه فعالیت‌های فرهنگی و تامین بخشی از کتاب‌های مورد نیاز مدارس سراسر کشور و مدارس جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور در آبان ماه سال جاری از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و آموزش و پرورش امضا شد.

بر اساس این تفاهمنامه در صورتی که هر یک از استانداری‌ها ضمن تامین فضای مناسب نمایشگاهی، نیمی از هزینه‌های برگزاری نمایشگاه یاد یار مهربان و خرید و اهدای کتب به مدارس استان مربوط را تقبل کنند، معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز نیمی دیگر از هزینه‌های یاد شده را پرداخت خواهد کرد.

گفتنی است که نمایشگاه یاد یار مهربان با هدف تامین کتاب‌های مورد نیاز کتابخانه‌های مدارس، بالا بردن سرانه کتاب در واحدهای آموزشی و گسترش فرهنگ کتابخوانی در بین دانش‌آموزان از چند سال پیش به همت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با همکاری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و وزارت آموزش و پرورش آغاز به کار کرد و پنجمین دوره این نمایشگاه، آبان ماه سال ۱۳۸۶ با حضور ۴۲۲ ناشر که چهارده هزار عنوان کتاب و دوهزار لوح فشرده خود را عرضه کردند و با صرف اعتباری نزدیک به چهار میلیارد تومان با همکاری مشترک سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و در محل مصلاهی امام خمینی (ره) تهران برگزار شد که نیمی از این هزینه‌ها از سوی معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تامین شده بود. علاوه بر این تاکنون دو دوره نمایشگاه یاد یار مهربان در استان اصفهان برگزار شده است.

با عنایت به اهمیت برگزاری نمایشگاه‌های یاد یار مهربان و نقش موثر و شایان توجه این نمایشگاه‌ها در تامین کتب مورد نیاز کتابخانه‌های مدارس و گسترش فرهنگ کتابخوانی، در اینجا به برخی ویژگی‌ها و مزیت‌های این رویداد مهم فرهنگی اشاره می‌شود.

۱- با توجه به اینکه نیمی از هزینه‌های برگزاری نمایشگاه یاد یار مهربان و خرید و اهدای کتب به مدارس هر استان از سوی استانداری مربوط تامین می‌شود، در حقیقت می‌توان گفت بودجه منظور شده برای این برنامه، عملاً دو برابر مبلغی خواهد شد که از محل اعتبارات معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قابل پرداخت است. مضافاً اینکه مشارکت گسترده‌تر و فعالانه‌تر نهادهای دستگاه‌های استانی را در برگزاری هرچه باشکوه‌تر و بهتر این رویداد عظیم فرهنگی سبب می‌شود.

۲- برگزاری نمایشگاه یاد یار مهربان گامی به سوی تمرکززدایی و توجه بیشتر به استان‌هاست و در این نمایشگاه‌ها با روشی که در انتخاب کتب مورد نیاز مدارس اعمال می‌شود مشارکت گسترده فرهنگیان را دربردارد. به جای آنکه تعداد معدودی از کارشناسان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت آموزش و پرورش در تهران برای تمامی مدارس کتاب‌های مشابهی را برگزینند، مدیران هر یک از آموزشگاه‌ها یا نمایندگان آنان ضمن حضور در نمایشگاه یاد یار مهربان کتب مناسب و مورد نیاز واحد آموزشی خود را برمی‌گزینند.

ادامه در صفحه ۴

اسرائیل پس از ماه‌ها محاصره و سکوت معنادار بعضی حکام عرب از هوا، زمین و دریا، مردم مظلوم و بی‌پناه غزه را به خاک و خون کشانده و موجب شهادت جمع کثیری از مردم بی‌دفاع غزه از جمله شماری زیاد کودک و نوجوان معصوم شده که حتی کتابخانه غزه را نیز بمباران و ویران ساخته‌اند.

نامه ناشر ایرانی

به دوهزار اندیشمند و ناشر جهان

در اقدامی دیگر انتشارات علمی و فرهنگی با ارسال نامه‌ای به بیش از دوهزار اندیشمند، نویسنده، محقق و ناشر معتبر در کشورهای مختلف جهان ضمن محکوم کردن جنایات در غزه از آن‌ها خواست برای نجات این شهر اقدامی اساسی انجام دهند.

در این نامه که با عنوان آزاد اندیشان، روشنفکران و ناشران بزرگ جهان، دفن اندیشه را چگونه برتابیم؟ آغاز شده با اشاره به جنایات‌هایی که در غزه در حال وقوع است آمده است: هر روز شاهد دفن اندیشه‌ها در غزه هستیم. به راستی ما و شمالی که آزاد اندیشی، روشنفکری و نشر اندیشه‌ها را رسالت خود می‌دانیم و می‌دانید، این دفن اندیشه‌ها را چگونه برتابیم؟

در بخش دیگری از این نامه که با امضای علی زارعی نجفدری مدیرعامل انتشارات علمی و فرهنگی ارسال شده با اشاره به گسترش معقول در عرصه‌های علمی، آموزشی و فرهنگی جهان در پرتو اندیشه اندیشمندان و مؤسسات آفریننده و مروج آموزش و پرورش می‌خوانیم: در چنین هنگامه‌ای از روندهای تحول در بخشی از کره زمین اندیشه‌ستیزان و غاصبان صهیونیسم صاحبان اندیشه و ساکنان اصلی اقلیم فلسطین را وحشیانه قتل عام و آواره از سرزمینشان می‌کنند.

در بخش دیگری از این نامه با بیان اینکه مسئولیت ما و شما یقیناً سکوت نیست آمده است: برای پیشگیری از ادامه اندیشه سوزی و خشونت و اقدام تروریستی دولت جعلی و غاصب اسرائیل چه باید کرد؟ و برای امداد رسانی انسانی به شهروندان مظلوم و محروم فلسطینی در باریکه غزه چه اقدام مشترکی باید انجام داد؟

راهیابی ۱۱ اثر فقه و سیره به دور دوم کتاب سال

پس از راهیابی آثار برگزیده دین، علوم قرآنی و حدیث، حسابداری، متون قدیمی، نسخ خطی و... به دور دوم داور کتاب سال، پنج اثر در حوزه فقه و اصول و شش اثر در حوزه سیره معصومان (ع) نیز مجوز ورود به مرحله دوم داور کتاب سال جمهوری اسلامی ایران را دریافت کردند.

به گزارش دبیرخانه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، پنج کتاب: «فقه الشیعه اثر سیدمحمد مهدی موسوی خلخالی، «نهایة الوصول الی علم الاصول» منتشر شده از موسسه امام صادق (ع)، «رویت هلال»، به قلم رضا مختاری و محسن نوروزی، «المبسوط فی فقه الامامیه» منتشر شده از موسسه نشر اسلامی و «موسوعه الفقه الاسلامی» منتشر شده از سوی دایرة المعارف فقه اسلامی در حوزه فقه و اصول به مرحله دوم داور کتاب سال راه یافتند.

بنا بر این گزارش همچنین شش کتاب: «گزیده سخنان امیرالمومنین (ع)» به قلم ابوالحسن محمدبن‌الحسین سید رضی و ترجمه دکتر سیدمحمد مهدی جعفری، جلد اول و دوم «ذخایر العقبی»، اثر حافظ‌محب‌الدین و عبدالله طبری، «علی (ع) سلطه الحق»، تصحیح صادق جعفر الرازقی، «جهاد الشیعه» اثر سمیره المختار، بخش‌های برجای مانده کتاب «فضائل»، اثر رسول جعفریان و «جامعه مدینه در عصر نبوی (ص)»، به قلم عبدالعزیز بن ادریس، ترجمه شهلا بختیاری نیز در دور دوم داور کتاب سال یکدیگر رقابت خواهند کرد.

رقابت ۵۰ اثر خارجی در مرحله نهایی داور

در عین حال دبیر جایزه جهانی کتاب سال هم از رقابت ۵۰ اثر خارجی در مرحله نهایی داور کتاب‌های خارجی خبر داد. این جایزه هم‌زمان با جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در دهه فجر برندگان خود را معرفی می‌کند. مطالعات اسلام و ایران، محور اصلی ارزیابی آثار در این دوره از جشنواره بوده است.

دکتر محمدرضا وصفی با اعلام این خبر گفت: «در این دوره از جشنواره، دوهزار اثر مورد بررسی قرار گرفت که از بین آن‌ها ۲۰۰ اثر به مرحله نیمه نهایی و ۵۰ اثر به مرحله نهایی راه یافت. وی با اشاره به اینکه آثار رسیده به دبیرخانه بر اساس تقسیم‌بندی موضوعی و زبانی ارزیابی شده‌اند، افزود: «مطالعات اسلام و ایران، محور اصلی ارزیابی آثار در این دوره از جشنواره بوده است و آثار راه یافته به مرحله نهایی این دوره از جشنواره به زبان‌های انگلیسی، اسپانیولی، اردو، عربی، ترکی استانبولی و ترکی آذری نگارش یافته‌اند.»

به گزارش اینبا مدیرکل اداره مجامع، تشکل‌ها و فعالیت‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، همچنین گفت: «پس از انجام بررسی‌های این دوره از جشنواره، پنج اثر در بخش ویژه سی امین سال پیروزی انقلاب اسلامی برگزیده خواهند شد.»

تدوین «دایرة المعارف تاریخ انقلاب اسلامی»

رئیس ستاد مرکزی دهه فجر انقلاب از آغاز تدوین «دایرة المعارف تاریخ انقلاب اسلامی» همزمان با سی امین سالگرد پیروزی انقلاب خبر داد.

محمدحسین زارع افزود: طرح اولیه و مقدمات این پروژه تحقیقاتی، با همکاری ۱۷ مرکز پژوهشی فعال در زمینه انقلاب اسلامی از جمله موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران و مرکز اسناد انقلاب اسلامی، فراهم شده است.

وی ادامه داد: فاز اول «دایرة المعارف تاریخ انقلاب اسلامی» از تشریح اتفاقات سال ۱۳۳۲ آغاز می شود و تا سال ۱۳۴۱ ادامه می یابد و فاز دوم آن به بازگویی وقایع سال ۱۳۴۲- آغاز نهضت امام خمینی (ره) - تا پایان جنگ تحمیلی می پردازد. رئیس ستاد مرکزی دهه فجر انقلاب اسلامی با اشاره به پیوند وقایع تاریخی خاطر نشان کرد: مجلدات بعدی «دایرة المعارف تاریخ انقلاب اسلامی» به بازگویی وقایع صورت گرفته در دهه های اخیر خواهد پرداخت.

داوران جشن کتاب سینمای ایران

نغمه ثمنی، احمد طالبی نژاد، هیوا مسیح، شهاب عادل، جمال امید، فرهاد توحیدی و احمد امینی به عنوان هیات داوران جشن بزرگ کتاب سینمای ایران انتخاب شدند. گفتنی است این داوران قضاوت ۲۴ اثر ارائه شده به دبیرخانه جشن کتاب را در اولین نشست خود برعهده خواهند داشت. دومین جشن کتاب سینمای ایران، اردیبهشت ماه سال آینده با حضور ناشران، مولفان و مترجمان برگزار خواهد شد.

دبیر اجرایی سومین دوره خبر داد

شعرهای برگزیده جشنواره فجر کتاب می شود

داوری کرده و ۱۰ اثر برگزیده را به دبیرخانه مرکزی معرفی می کنند.

آثار شاعران در مرحله اول در شورای مقدماتی انتخاب و از حیث رعایت قواعد اولیه شعر، دارا بودن مولفه های بدیعی و لازم الاتباع ادبی بررسی می شود و آثار ضعیف از دایره رقابت حذف خواهد شد و در مرحله بعد داوران نهایی به بررسی آثاری می پردازند که حداقل های لازم برای شرکت در رقابت را دارا هستند.

گسترش سومین دوره در طول سال

آخرین خبر این که دبیر علمی سومین دوره جشنواره بین المللی شعر فجر می گوید: ما قصد داریم تا محدود زمانی جشنواره را به افتتاحیه و اختتامیه محدود نکنیم و آن را در طول سال گسترش دهیم.

فاضل نظری افزود: مهمترین ویژگی این دوره جشنواره محدود نبودن آن به یک بازه زمانی خاص است و بخشی از فعالیت های سومین دوره این جشنواره به ویژه در حوزه بین الملل پس از مراسم اختتامیه و در طول سال آینده انجام خواهد شد.

وی افزود: همایش شاعران ایران و جهان، ادامه تدوین سند جامع شعر انقلاب، توجه به شعر جوان و برگزاری همایش ها و نشست های شب شعر بخشی از فعالیت های ادامه دار سومین دوره این جشنواره در طول سال آینده خواهد بود.

وی انتشار آثار برگزیده سومین دوره جشنواره بین المللی شعر فجر را از دیگر برنامه های سال آینده این جشنواره دانست و تصریح کرد: در این دوره همچنین توجه جدی به مقوله ترجمه شعر فارسی به دیگر زبان ها شده و این موضوع هم با رویکرد معرفی شعر امروز ایران به ادبیات جهان در دستور کار جشنواره قرار خواهد داشت.

این شعرها تا اختتامیه سومین دوره این جشنواره منتشر و روانه بازار نشر شود.

معرفی داوران سومین دوره

داوران سومین دوره جشنواره بین المللی شعر فجر پس از پایان مهلت ارسال آثار (۳۰ دی) و بعد از برگزاری چند جلسه داوری معرفی می شوند. در بخش جوان جشنواره که در سه محور شعر سنتی، آزاد، نیمایی و بین الملل برگزار می شود ۱۵ داور به قضاوت آثار شاعران می نشینند. این داوران آثار ارسالی به دبیرخانه مرکزی جشنواره شعر فجر را به همراه ۱۰ اثر برگزیده از هر استان داوری می کنند. در بخش عمومی نیز ۱۰ داور بررسی آثار را برعهده دارند. همچنین در هر استان سه داور آثار استانی را

از خدمات شاعران پیشکسوت انقلاب اسلامی در سومین دوره جشنواره بین المللی شعر فجر تجلیل می شود.

دبیر اجرایی سومین دوره جشنواره بین المللی شعر فجر بیان مطلب بالا گفت: در سومین جشنواره بین المللی شعر فجر در بخش شاعران پیشکسوت، از شاعران پیشکسوت و متعهدی که در طول سه دهه اخیر خدمات شایانی به ادبیات انقلاب اسلامی و تبیین ارزش های آن کرده اند، تجلیل خواهد شد. مصطفی امیدی ادامه داد: تجلیل از شاعران پیشکسوت و متعهد تنها در سطح کشوری و بر اساس آثار چاپ شده و میزان اثرگذاری آنان در گسترش ادبیات انقلاب اسلامی و تبیین ارزش های انقلاب اسلامی خواهد بود و نیازی به ارسال آثار از سوی خود شاعران به دبیرخانه نبوده و دبیرخانه خود آثار را گردآوری می کند.

چاپ آثار برگزیدگان دوره دوم

در عین حال آثار شاعران برگزیده دومین دوره جشنواره شعر فجر همزمان با برگزاری سومین دوره این جشنواره منتشر می شود.

بنا به اعلام دبیرخانه جشنواره شعر فجر، آثار شاعران برگزیده دومین دوره جشنواره بین المللی شعر فجر پیش از این در قالب یک مجموعه شعر از هر استان دریافت شده بود که در فرآیند چاپ این کتاب ها، گزارش هایی مبنی بر کم بودن حجم برخی آثار، مطرح و در نتیجه به شاعران اعلام شد تا شعرهای خود را زیادت کنند و به حد و اندازه کتاب برسانند یا دو مجموعه شعر از دو شاعر با هم ادغام و در یک کتاب منتشر شود. این گزارش می افزاید در حال حاضر، آثار این شاعران در قالب کتاب در دست انتشار است و سعی ستاد برگزاری بر این است که

تجهیز کتابخانه های مدارس گامی مؤثر در گسترش کتابخوانی

ادامه از صفحه ۳

۳- با توجه به مجموع اعتبارات منظور شده برای برگزاری نمایشگاه یاد یار مهربان در هر استان و خرید و اهدای کتاب به مدارس آن استان، سهمیه ای برای هر مدرسه تعیین و از سوی سازمان آموزش و پرورش استان مربوط به تمام مدارس تابع آن سازمان ابلاغ می شود. البته سازمان آموزش و پرورش هر استان با در نظر گرفتن ویژگی هایی همچون مقطع تحصیلی، تعداد دانش آموزان، محرومیت یا برخوردار بودن مدارس و شهری یا روستایی بودن و اطلاعات دیگری که از مدارس مختلف آن استان دارد، سقف خرید یا سهمیه هر یک از واحدهای آموزشی را تعیین می کند. به عبارت دیگر برای روستاهای هر استان به دلیل محرومیت، سهمیه بیشتری داده می شود و همچنین به مدرسه ای که سرانه کتاب پایین تری دارند نیز کتاب های بیشتری اهدا می شود.

۴- در این نمایشگاه ها، خرید کتاب، صرفاً برای مدارس است و انتخاب کتاب ها برای اهدا به مدارس در دو مرحله، به شرح زیر صورت می پذیرد:

در مرحله نخست جمعی از کارشناسان وزارت آموزش و پرورش و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با توجه به نیاز دانش آموزان مقاطع مختلف تحصیلی، از میان کتب چاپ شده طی سه سال اخیر (از سال ۱۳۸۵ به بعد)، هزاران عنوان کتاب را جهت عرضه در نمایشگاه برمی گزینند.

در مرحله دوم مدیران هر یک از مدارس یا نمایندگان آنان اعم از معاون آموزشی یا پرورشی، کتابدار یا یکی از معلمان واحد آموزشی مربوط، کتاب های مناسب و مورد نیاز واحد آموزشی خود را برمی گزینند. بدین ترتیب که مدیر یا نماینده هر مدرسه ضمن حضور در نمایشگاه، با توجه به سهمیه تعیین شده برای واحد آموزشی خود، کتاب های مورد نظر را از میان کتب عرضه شده در نمایشگاه انتخاب می کند و کتاب های مورد نظر بلافاصله در محل نمایشگاه بسته بندی و تحویل ایشان می شود. با اعمال این شیوه نه تنها هیچ کتابی به هیچ یک از مدارس تحمیل نمی شود، بلکه با توجه به نیاز هر مدرسه کتاب های مناسب تری انتخاب و خریداری می شود.

در حقیقت در این شیوه از خرید و اهدای کتاب به کتابخانه های مدارس، برای فرهنگیان نیز نقش و جایگاه ویژه ای لحاظ شده است و طبیعی است که مشارکت گسترده ایشان - با توجه به شناختی که از دانش آموزان و نیازهای معنوی و علاقه های ایشان دارند - منجر به انتخاب کتاب های بهتر و مناسب تر برای گروه های مختلف دانش آموزی خواهد شد. بر این اساس انتظار می رود با برگزاری نمایشگاه های یاد یار مهربان در تمامی استان های کشور، میزان علاقه دانش آموزان به کتاب افزایش و فرهنگ کتابخوانی در میان ایشان گسترش یابد.

۵- برای برگزاری هر چه بهتر نمایشگاه یاد یار مهربان، نرم افزار ویژه ای تهیه شده که به صورت مکانیزه کارهای ثبت کتاب، بارکد، فروش، گزارش گیری و کارهایی از این قبیل را انجام می دهد که همه این ها باعث شفاف تر شدن فعالیت نمایشگاه خواهد شد.

۶- برگزاری اینگونه نمایشگاه ها موجب افزایش سرانه کتاب در واحدهای آموزشی می شود. گفته می شود متوسط سرانه کتاب در مدارس کشورمان هفت جلد کتاب به ازای هر دانش آموز است.

۷- در پایان، با عنایت به اینکه اکثر استان های کشور جهت بهره برداری از این فرصت اعلام آمادگی و از این اقدام ارزشمند به خوبی استقبال کرده اند، انتظار می رود که مسئولان ذیربط در تخصیص اعتبارات مالی لازم برای استمرار و گسترش این فعالیت در سال های آینده، توجه بیشتری به این بخش معطوف کنند.

جشنواره کتاب دین و پژوهش های بوتر

به منظور تجلیل از پژوهشگران، اندیشمندان و اهل قلم در حوزه دین و فرهنگ اسلامی از همه ی نویسندگان و محققان صاحب اثر، کتاب و یا پژوهش و نیز ناشران گرانقدر دعوت می شود با ارائه دو نسخه از آثار خویش به دبیرخانه جشنواره معادرت پژوهشی و آموزشی سازمان تبلیغات اسلامی، درسومین جشنواره کتاب دین و پژوهش های بوتر شرکت نمایند.

موضوعات کلی آثار:

- علوم قرآنی و حدیث
- فقه و مبانی حقوق اسلامی
- لام فقه عرفان و ادیان الهی
- تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی
- پژوهش های بزرگ و کاربردی

سال انتشار: از بهمن ۱۳۸۵ تا بهمن ۱۳۸۷
مهلت ارسال آثار: ۲۰ اسفند ۱۳۸۷

www.pajohche.ir

انتشار کتاب‌های خطی در اینترنت

رئیس کتابخانه ملی از افتتاح سایت حرم (منبع مجازی کتاب‌های کتابخانه ملی)، بخش کودک و نوجوان سایت این کتابخانه، برگزاری چند نمایشگاه نسخ خطی و دعوت از برگزیدگان خارجی کتاب سال به عنوان برنامه‌های این نهاد به مناسبت سی امین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی یاد کرد.

علی اکبر اشعری در توضیح بیشتر گفت: ما در کتابخانه ملی مانند همه دستگاه‌های فرهنگی و آموزشی دیگر، برنامه‌هایی را برای دهه فجر آماده کرده‌ایم. برخی از این برنامه‌ها از پیش برنامه‌ریزی شده بود و با کوتاه شدن زمان‌شان بهره‌برداری از آن‌ها را به دهه فجر منتقل کردیم و برخی دیگر فعالیت‌های ویژه ما برای بزرگداشت سی امین سال پیروز انقلاب اسلامی است.

وی ادامه داد: یکی از مهم‌ترین برنامه‌های ما افتتاح پایگاه مجازی "حرم" (حافظه رقمی ملی) است که فاز اول این طرح که بخش قابل توجهی از کتب خطی و نادر کتابخانه ملی و همچنین نشریات موجود در کتابخانه ملی به صورت تمام متن روی آن قرار داده می‌شود در دهه فجر افتتاح می‌شود.

مشاور فرهنگی رئیس جمهور افزود: علاوه بر آن در تلاشیم تا بخش کودکان و نوجوانان سایت کتابخانه ملی هم در همین ایام به بهره‌برداری برسد.

وی در مورد برنامه‌های ویژه کتابخانه ملی به مناسبت بزرگداشت سی امین سال پیروزی انقلاب نیز گفت: از جمله برنامه‌های ما برپایی نمایشگاه اسناد انقلاب اسلامی است که در ساختمان گنجینه برپا می‌شود. همچنین جشنواره‌ای را با همکاری سازمان صدا و سیما تحت عنوان جشنواره "خطاره" خطاره‌ها تدارک دیده‌ایم.

که طی فراخوانی از مردم درخواست شده است تا خاطرات خود از روزهای پیروزی انقلاب اسلامی را برای پخش در این برنامه ارسال کنند.

اشعری افزود: همچنین در ساختمان کتابخانه ملی چندین نمایشگاه برپا می‌شود که از جمله آن‌ها می‌توان به نمایشگاه عکس‌های انقلاب، نمایشگاه کتاب‌هایی که بعد از پیروزی انقلاب تا به حال به عنوان کتاب سال برگزیده شده‌اند و نمایشگاه مجموعه‌هایی که به کتابخانه ملی اهدا شده است اشاره کرد.

رئیس کتابخانه ملی در مورد دیگر برنامه‌های این نهاد که به مناسبت سی امین سال پیروزی انقلاب برگزار می‌شود گفت: هر سال برگزیدگان خارجی کتاب سال را به کتابخانه ملی دعوت می‌کنیم که هم

بازدید داشته باشند و هم با یکدیگر تعامل و گفت‌وگو داشته باشیم. امسال به دلیل تقارن با سی امین سال پیروزی انقلاب اسلامی این برنامه کمی مفصل‌تر و تحت عنوان "شب ایرانی" برگزار می‌شود. در این برنامه برگزیدگان خارجی کتاب سال در برنامه‌ای یکروزه با این مکان آشنا می‌شوند.

اشعری در پایان گفت: برنامه‌هایی هم برای خارج از کشور تدارک دیده شده است. به عنوان نمونه صفحاتی از آثار مهمی را که در کتابخانه ملی موجود است عکسبرداری کرده‌ایم و به صورت یک مجموعه برای برخی از کشورهای خارجی فرستاده‌ایم تا در کتابخانه‌های کشورهای خودشان نمایشگاهی از کتاب‌ها و نسخ خطی ایرانی به نمایش بگذارند.

مدیرکل دفتر امور چاپ:

هنرستان‌های چاپ گسترش می‌یابند

راه‌اندازی هنرستان‌های کار و دانش چاپ برای دانش‌آموزان در کشور به همت اعضای این صنف، زمینه‌ساز تربیت نیروی ماهر برای چاپخانه‌هاست.

مدیرکل دفتر امور چاپ و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان این مطلب افزود: در این زمینه صحبت‌های مقدماتی با مسئولان دفتر نظری و بهارتری انجام و آمادگی آموزش و پرورش برای راه‌اندازی این هنرستان‌ها اعلام شده است.

جلال ذکایی با اشاره به نقش بخش خصوصی مانند اتحادیه‌ها و تشکلهای غیردولتی مرتبط با حوزه چاپ در پیگیری این طرح ادامه داد: با توجه به این که فارغ‌التحصیلان این هنرستان‌ها جذب چاپخانه‌ها می‌شوند، حمایت از این مراکز برای این صنف مفید خواهد بود.

وی همچنین درباره کمبود اپراتور و نیروی ماهر در چاپخانه‌ها گفت: با ایجاد چنین هنرستان‌هایی، صنعت چاپ کشور با تحول‌های روز دنیا همگام خواهد شد و اتحادیه‌ها و مراکز دست‌اندرکار هم از مزایای آن بهره‌مند می‌شوند. ذکایی به راه‌اندازی هنرستان کار و دانش "سپاس" در شهرستان ورامین اشاره کرد و افزود: این هنرستان دولتی که از سوی "چاپخانه سپاس" و با هدف تربیت نیروی انسانی ماهر راه‌اندازی شده با استقبال خوبی از سوی دانش‌آموزان روبه‌رو شده و نشان‌دهنده ظرفیت نوجوانان برای جذب در این صنف است.

از سوی معاونت فرهنگی وزارت ارشاد صورت می‌گیرد

صدور بن الکترونیک کتاب برای دانش‌آموزان

معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پس از صدور بن الکترونیک خرید کتاب برای اهل قلم، دانشجویان و طلاب، در راستای اجرای برنامه چهارم توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کشور و در ادامه اجرای طرح هدفمند کردن یارانه‌های حوزه نشر و هدایت آن به سوی مصرف‌کنندگان واقعی، طرح توزیع کارت الکترونیک خرید کتاب دانش‌آموزان سراسر کشور را برای نخستین بار اجرا می‌کند.

بر اساس اعلام معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تخفیف کارت‌های الکترونیک خرید کتاب دانش‌آموزی، مانند کارت‌های الکترونیک صادر شده طلاب، اهل قلم و دانشجویان، ۲۰ درصد است. بنابر این گزارش، تخفیف در نظر گرفته شده برای استان‌های گروه الف، شامل آذربایجان شرقی، اصفهان، خراسان رضوی، خوزستان و فارس، ۱ میلیارد ریال است. همچنین معادل ۸۰۰ میلیون ریال اعتبار برای استان‌های آذربایجان غربی، سیستان و بلوچستان، قم، کرمان، کرمانشاه، گیلان، مازندران، مرکزی، یزد و همدان در گروه دوم در نظر گرفته شده است. استان‌های گروه سوم نیز که شامل اردبیل، ایلام، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، زنجان، سمنان، قزوین، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد، گلستان، لرستان و هرمزگان هستند، ۶۰۰ میلیون ریال تخفیف را به خود اختصاص داده‌اند.

شش نمایشگاه کتاب استانی تا پایان سال

به گفته معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تا پایان سال جاری شش نمایشگاه بزرگ کتاب استانی در شش استان کشور برگزار خواهد شد. دکتر محسن پرویز بعد از مراسم گشایش نمایشگاه بزرگ کتاب در بوشهر در جمع خبرنگاران با بیان اینکه از ابتدای سال جاری تا کنون ۱۹ نمایشگاه استانی در سطح کشور برپا شده است، افزود: به دلیل وضعی که در سیستم توزیع کتاب در سطح کشور وجود دارد برپایی نمایشگاه‌های استانی برای فراهم کردن زمینه دسترسی آسان مردم به تازه‌های کتاب در دستور کار قرار دارد.

وی گفت: پارسال حدود ۲۵۰ میلیارد ریال کتاب از سوی وزارت ارشاد از ناشران خریداری و در اختیار کتابخانه‌ها قرار گرفت و امسال نیز به رغم کاهش ۴۳ درصدی بودجه فرهنگی این معاونت تاکنون از ۱۱ هزار عنوان کتاب منتشر شده چاپ اول، پنج هزار و ۸۰۰ عنوان به ارزش ۱۸۰ میلیارد ریال خریداری و به کتابخانه‌ها اهدا شده است. دکتر پرویز گفت: سیاست وزارت ارشاد، حمایت از اثر و کتاب مناسب است که این امر زمینه بهره‌مندی مولفان و ناشران که در پدید آوردن اثر مناسب موثر بوده‌اند را فراهم می‌کند.

اهدای ۱۳ هزار کتاب به کتابخانه‌های هرمزگان

از ابتدای سال جاری، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان، ۱۳ هزار نسخه از تازه‌های نشر ارسالی به پایگاه تازه‌های کتاب را در اختیار اداره کل کتابخانه‌های عمومی این استان قرار داده است. مدیرکل کتابخانه‌های عمومی استان هرمزگان با اعلام این خبر گفت: از این تعداد، تاکنون ۸ هزار و ۱۵۰ نسخه کتاب به ارزش ۲۷۰ میلیون ریال در میان کتابخانه‌های استان توزیع شده است. بهرام پوراشرف، با قدردانی از همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان در ارسال به موقع تازه‌های کتاب به کتابخانه‌ها، گفت: "تعداد منابع مکتوب کتابخانه‌ها در ابتدای سال گذشته ۲۶۴ هزار نسخه بود. این تعداد اکنون به ۳۰۰ هزار نسخه رسیده است."

قابل توجه
ناشرین محترم

تحویلی نو در عرصه چاپ کتاب
با خدمات چاپ و انتشارات کتاب شمس
انجام کلیه امور کتاب از مجوز و حروفچینی تا صحافی را بصورت کامپیوتری (بدون لیتوگرافی)

بابالایترین کیفیت و کمترین قیمت
یکجا تجربه کنید

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۲۹۷۴۱
۰۹۱۲۲۱۵۹۰۷۲

سازمان آگهی‌ها در کتاب ماه
آگهی می‌پذیرد
تلفن: ۲۲۲۵۵۲۴۶

موسسه امام صادق (علیه السلام)
و بایت مبانی فکری و کارنامه علی
بایت
حضرت آیت‌الله العظمی حضرت سبحانی
تم- میدان شهید - شماره ۱ - اشراف توحید
تلفن: ۰۲۵۱۷۷۴۵۴۵۷
همراه: ۰۹۱۳۱۵۱۹۲۷۱

مجموعه کتابهای کاربردی
کلید

انتشارات کلید آموزش
تلفن: ۶۶۹۵۳۰۷۳
بدرش نماینده‌ای فروش

سایر عناوین این مجموعه را در سایت www.kelid.ir ملاحظه نمایند

درباره جشنواره ربع قرن کتاب دفاع مقدس از سوی کتاب هفته برگزار شد

هم اندیشی نویسندگان دفاع مقدس با معاون فرهنگی وزارت ارشاد

با اشاره به اینکه داوری مهم ترین بخش نرم افزاری یک جشنواره است پیشنهاد کرد مدیریت این بخش را وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی عهده دار شود. او در ادامه گفت: تصور می کنم بخشی از آثار نهایی داوری می توانند برگزیدگان رشته های مختلف جشنواره کتاب سال دفاع مقدس و برگزیدگان دیگر جشنواره های مرتبط با دفاع مقدس باشند.

شفیعی ایجاد فرصت مطالعاتی برای برگزیدگان جشنواره ربع قرن دفاع مقدس برای تولید آثاری دیگر را بهترین شیوه تقدیر برای آنان دانست.

اهمیت تجدید چاپ کتاب های دفاع مقدس
احمد شاکری تقدیر شده دوره هفتم جشنواره کتاب سال دفاع مقدس نیز در این نشست با مهم دانستن مقوله داوری در یک جشنواره گفت: دوستان به دنبال کتابی هستند که جریان ساز و تاثیرگذار باشد که تصور می کنم اگر کتابی جریان ساز بوده باشد آن را می شناسیم و در همین جلسه می توان کتاب های موجود را معرفی کرد. وی در ادامه پیشنهادهایی را در خصوص جشنواره مطرح کرد و گفت: بعد از ایام جشنواره می توان در حوزه های مطبوعات به عنوان مسیری برای معرفی، تجدید چاپ آثار، نقد، پایان نامه ها و ترجمه سرمایه گذاری کرد.

تشکیل گروه مخاطب شناسی
معصومه رامهریزی که خود از داوران جشنواره ربع قرن دفاع مقدس است نیز در این جلسه گفت: به اعتقاد من بعد از هر جشنواره باید جلسات کارشناسی ادامه پیدا کند تا بدانیم چه اتفاقاتی صورت گرفته، چه مشکلاتی وجود دارد و چگونه

امر داوری همچون فتاحی با انتخاب یک اثر مخالفت کرد و گفت: انتخاب یک اثر از بین همه آثار امکان پذیر نیست و اگر این اتفاق صورت گیرد با این رویداد بزرگ سهل انگارانه برخورد شده است.

ترجمه ادبیات انقلاب اسلامی به زبان های مختلف
راضیه تجار دیگر نویسنده عرصه دفاع مقدس نیز در این جلسه با معرفی صرفاً یک اثر در هر حوزه مخالفت کرد و گفت: چنین موقعیتی هم برای دولتمردان فرهنگی و هم برای نویسندگان که سی سال زحمت کشیده اند کم پیش می آید و حال که می خواهیم از آن ها تقدیر کنیم چرا صرفاً به کتاب آن ها نگاه می کنیم؟ زیرا همه نویسندگان این عرصه زحمت کشیده اند پس می توان در حوزه های مختلف از ده ها نفر تجلیل کرد.

وی در ادامه پیشنهاد کرد: نویسندگان مورد نظر می توانند سفیران ادبیات انقلاب اسلامی باشند تا با سفر به کشورهای مختلف یا ترجمه آثارشان به دیگر زبان ها ادبیات انقلاب اسلامی معرفی شود.

تقدیر از برگزیدگان با ایجاد فرصت مطالعاتی
شهرام شفیی نیز مانند دیگر نویسندگان و کارشناسان حاضر در نشست با انتخاب یک اثر در هر حوزه مخالفت کرد و گفت: یکی از دلایل دوستان در انتخاب صرفاً یک اثر، قصد ترجمه آن به زبان های خارجی است که معتقدم ترجمه و معرفی صرفاً یک اثر نمی تواند نتیجه ای قابل ملاحظه را ایجاد کند و اگر می خواهیم جریان ساز باشیم باید مجموعه ای از آثار در نظر گرفته شوند. نویسنده آن مرد در باران رفت در ادامه سخنانش

جشنواره کتاب سال دفاع مقدس با انتخاب یک اثر برگزیده برای جشنواره ربع قرن دفاع مقدس مخالفت کرد و گفت: انتخاب یک کتاب در هر حوزه علاوه بر آنکه کار مشکلی است، نمی تواند علمی باشد و نباید به یک کتاب اکتفا کنیم.

وی افزود: زمانی که می خواهیم زحمت ۲۵ سال ادبیات دفاع مقدس را به مردم معرفی کنیم، نمی توانیم صرفاً یک کتاب را مشخص کنیم چون بسیاری از کتاب ها در حد و اندازه همدیگر هستند و نمی توان از بین آثار در یک سطح، یکی را به عنوان اثر شاخص معرفی کرد.

انتقاد از انتخاب یک اثر در هر حوزه
ابراهیم حسن بیگی دیگر نویسنده حوزه دفاع مقدس در ادامه این نشست گفت: در نشست های قبلی، بنده به دوستان تاکید کردم به هیچ وجه به این سمت نروند که صرفاً یک کتاب انتخاب شود که گفتند این تصمیم گرفته شده و برای من این سوال باقی ماند که پس آن جلسه برای چه برگزار شده بود و امیدوارم این جلسه نتایجی به همراه داشته باشد. تقدیر شده جشنواره دوره های سوم و نهم کتاب سال دفاع مقدس در ادامه سخنانش به ذکر خاطره اولین تجلیل از اهل قلم عرصه دفاع مقدس از سوی وزارت ارشاد در سال ۶۷ پرداخت و گفت: دریافت آن لوح یادستخط حضرت امام (ره) در مقایسه با جوایز دیگری که دریافت کرده ام شیرینی خاصی دارد و پیشنهاد می کنم برای جشنواره ربع قرن دفاع مقدس نیز از مقام معظم رهبری درخواست شود لوح زرین دستخط ایشان به برگزیدگان اهدا شود.

حسن بیگی در ادامه سخنانش با اشاره به دشواری

۲۰ سال از پایان دوران دفاع مقدس می گذرد اما همچنان می توان از آثار و برکات آن بهره گرفت. به تعبیر رهبر معظم انقلاب جنگ یک گنج بود و این هنر ماست که بتوانیم آن را استخراج کنیم.

انگیزه بهره گیری از این گنجینه ارجمند و تقارن آن با سی سالگی انقلاب اسلامی، زمینه برگزاری جشنواره ربع قرن کتاب دفاع مقدس را فراهم کرده است که با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس در خردادماه سال آینده همزمان با ایام آزادسازی خرمشهر برگزار می شود.

ظرف ۲۵ سال گذشته حدود شش هزار عنوان کتاب با موضوع دفاع مقدس در سراسر کشور منتشر شده است که این آثار در شش گروه موضوعی ادبیات، ادبیات و تاریخ مستند، تحقیق و پژوهش، هنر، ترجمه و بخش جنبی مورد داوری قرار خواهند گرفت.

در همین راستا هفته گذشته در سرای اهل قلم خانه کتاب، نشست جمعی از نویسندگان و کارشناسان ادبیات دفاع مقدس با حضور دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مشاوران و مدیران کل این معاونت برگزار شد.

در این نشست که به میزبانی کتاب هفته تشکیل شد، موضوعات و مسائل مرتبط با داوری آثار و نحوه برگزاری این جشنواره مورد بررسی قرار گرفت.

انتخاب یک اثر: دشوار و غیر عملی
در آغاز این جلسه مشورتی، حسین فتاحی نویسنده برگزیده دوره های اول، سوم و چهارم

اگر قرار باشد به هر کدام از این افراد پنج سکه بهار آزادی داده شود ۶۰۰ میلیون تومان می شود؛ اما هزینه ای که برای داوری آثار پیشنهاد شده بیش از این رقم است و ما نمی توانیم این مطلب را بپذیریم و برای اینکه از بین ۶۰۰ نفر سی نفر را انتخاب کنیم ۵۷۰ نفر را دل آزرده کنیم و دو برابر هم هزینه کرده باشیم.

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «همان طور که در جلسه مطرح شد در یک مقطع زمانی افرادی نه با این نیت که سکه بگیرند یا مورد تقدیر واقع شوند زحماتی کشیده اند، تا آن جا که روزهای اول جنگ برخی مطالبی که چاپ می شد اسم نداشت و این آدم ها حتی نمی خواستند اسمی از خودشان باقی بماند. این افراد داستان می نوشتند برای اینکه تاثیری بر جامعه بگذارند، نه به خاطر این که اسم و رسمی کسب کنند؛ کسانی در مقطعی از زمان این گونه زحمت کشیده اند و امروز قرار است از آن ها تقدیر کنیم. بنابراین چه اشکالی دارد اگر می توانیم، از همه آنها تقدیر کنیم.»

دکتر پرویز افزود: اگر قرار است بخشی از آثار دفاع مقدس را برای ترجمه به زبان های دیگر انتخاب کنیم، منطقی آن است اثری انتخاب شود که قابلیت های ترجمه شدن را داشته باشد.

وی ادامه داد: این بحث که این ظرفیت ارزشمند و افرادی را که در عرصه مورد نظر زحمت کشیده اند، کنار هم جمع کنیم یا به آنها بگوییم در این زمینه همچنان کتاب بنویسید، کار ارزشمند و خوبی است، الزامی وجود ندارد که دو یا چند ماه دیگر به یک نتیجه قطعی برسیم، بلکه باید حرکتی آغاز شود تا ثمره اش طی چندین سال آینده خودش را نشان دهد. دکتر پرویز افزود: در عرصه سی سالگی انقلاب نیز همین رویه را دنبال کردیم و قرار شد در طرح ها و برنامه های شورای سیاست گذاری جشن های این مناسبت بزرگ، حرکتی که در سی سالگی انقلاب آغاز می شود، مورد حمایت جدی قرار گیرد.

در ادامه جلسه نورالدین آزاد و سعید اسدی فر مطالبی را بیان کردند. آزاد بر اهمیت مقوله داوری در چنین جشنواره ای تاکید و اسدی فر نیز همانند دیگر نویسندگان به افزایش تعداد برگزیدگان جشنواره اشاره کرد.

تأکید دکتر پرویز

بر توجه به ظرفیت های مغفول

پس از طرح دیدگاه ها و نظرات نویسندگان حاضر در این نشست، دکتر محسن پرویز گفت: قرار بود سیاستگذاری و اجرای جشن ریع قرن دفاع مقدس به صورت مشترک از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس صورت گیرد که سه جلسه نیز با حضور وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی و ریاست محترم بنیاد شکل گرفت و مقرر شد به گونه ای برنامه ریزی کنیم که به کتاب دفاع مقدس اهمیت بیشتری داده شود. در عین حال نقایصی وجود دارد که شناسایی و رفع آنها به تعالی این بخش کمک می کند.

وی افزود: از جمله برنامه های پیشنهادی این بود که نویسندگان و دست اندرکاران این حوزه تقدیر شوند اما ظاهراً دوستان بنیاد به این نتیجه رسیده اند که داوری مجددی صورت گیرد و در این خصوص طی دو جلسه ای که در گذشته برگزار شد مطالبی را مطرح کردیم.

دکتر پرویز در ادامه گفت: به هر تقدیر با توجه به اینکه کار آغاز شده است، مصمم هستیم منهای مقوله داوری و اینکه چه تعداد اثر برگزیده انتخاب می شود، بحث احیای این مقوله و پرداختن به بخش های مغفول یا بخش هایی را که در گذشته شاید کمتر به آن ها پرداخته شده است مد نظر داشته باشیم و دنبال کنیم.

وی در ادامه به مقوله داوری آثار اشاره و تصریح کرد: در اولین جلسه برگزار شده مطرح کردم کل افرادی که در عرصه نویسندگی دفاع مقدس فعال بوده اند به زعم دوستان حدود ۶۰۰ نفر است و حتی

به جامعه و تدوین برنامه ای ۱۰ ساله برای ادبیات دفاع مقدس، پیشنهادهای دیگری بودند که محمودزاده مطرح کرد.

نگاه مردمی به جشنواره

محمدباقر رجبعلی دیگر نویسنده حاضر در نشست پس از محمودزاده بر اجرای بودن پیشنهادها و مردمی بودن جشنواره تاکید کرد و گفت: هر چه تعداد انتخاب هایمان بیشتر باشد نتیجه مناسب تری را به همراه خواهد داشت. نویسنده کتاب «می که در هفتمین جشنواره کتاب سال دفاع مقدس تقدیر شده در ادامه سخنانش طرحی را برای چگونگی برگزاری جشنواره مطرح کرد.

توجه به زمان چاپ آثار در داوری ها

در بخش دیگری از نشست، علی آقاغفار برگزیده چهارمین دوره جشنواره کتاب سال دفاع مقدس گفت: نباید نگران تعداد افراد برگزیده باشیم چراکه وضعیت، توانمندی ها و نوع نگارش در سال های مختلف با هم تفاوت داشته و از طرف دیگر داورانی که هم اکنون آثار ۲۵ سال گذشته را بررسی می کنند آن را با ملاک های امروز می خوانند و ممکن است صفحه اول یک کتاب متعلق به سال های جنگ را نگاه کنند و بگویند شعارزده است و کنارش بگذارند در صورتی که مقتضیات آن زمان تهییج بوده است. وی افزود: چه بسا داورانی که آثار را بررسی می کنند در آن سال ها دست به قلم نبوده و از شرایط سال های ۶۰ و ۶۱ اطلاعی نداشته باشند و تصور می کنم مناسب است که کتاب های هر سال با هم مقایسه شوند و داوران نیز از نویسندگان نزدیک به همان سال ها انتخاب شوند و از تعدد برگزیدگان نگران نباشیم چراکه قرار است برگزیدگان ۲۵ سال معرفی شوند.

نویسنده کتاب «نان و یاس» در بخش دیگری از سخنانش گفت: «معتقدم نام این برگزیدگان به عنوان یک حرکت فرهنگی گوشه ای ثبت شود و چه اشکالی دارد که خیابان، کتابخانه یا میدانی را به نام یکی از این افراد برگزیده انتخاب کنیم.»

رشد داشته ایم که متأسفانه تاکنون این اتفاق در جشنواره های ما صورت نگرفته اما اگر با جشنواره ها به این صورت برخورد شود، داورها در سال های آتی و در جشنواره های بعد با نگاهی متفاوت تر عمل خواهند کرد.

وی در ادامه گفت: اگر می خواهیم اندیشه و ایده جدیدی را وارد جشنواره کنیم که تاثیرگذار هم باشد، باید سریع تر عمل شود.

رامهریزی پیشنهاد کرد: انتخاب ها می توانند به صورت دوره ای باشند به این صورت که یک دهه یا دوره یا یک جریان ملاک داوری ها قرار گیرد که با انجام این کار ظلم و اجحافی در حق فردی صورت نگیرد.

نویسنده کتاب «یکشنبه آخر» در بخش دیگری از سخنانش به مغفول ماندن مخاطبان اشاره کرد و گفت: «جشنواره باید در کنار داوری آثار برتر، یک کمیته علمی مخاطب شناسی داشته باشد تا منشاء تحول شود.»

تدوین برنامه ۱۰ ساله

برای ادبیات دفاع مقدس

پس از رامهریزی، نصرت الله محمودزاده نیز با اشاره به حمایت از همه کسانی که در عرصه دفاع مقدس فعال هستند گفت: «ریشه این طرح به چهار سال قبل بازمی گردد که در بنیاد مطرح شد ادبیات دفاع مقدس باید به سمت آثار ماندگار برود.»

تقدیر شده ششمین دوره جشنواره کتاب سال دفاع مقدس تصریح کرد: «باید مشخص شود چه جریانی از ادبیات دفاع مقدس می تواند با جوانان امروز ما ارتباط برقرار کند و آن کتاب ها را مشخص کنیم و روی آن ها کار کنیم و نتیجه بگیریم.» وی در ادامه پیشنهاد کرد: «جلسات کارشناسی گذاشته شود تا بدانیم چگونه می توان آثار تاثیرگذار با همان اهداف قبلی را معرفی کرد که جریان ساز شوند.»

بازگشت به ۲۵ سال گذشته از سوی کمیته های تخصصی، معرفی آثار و نویسندگان مشخص شده

فراخوان

خانه کتاب برگزار می کند :

تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

به مناسبت : ((سی امین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران))

محورهای همایش :

الف (مباحث نظری تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

- زمینه ها ، چارچوب ها و مفاهیم نظری تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- جریان شناسی تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- تطورات تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- جایگاه فلسفه ، کلام ، فقه و حدیث ، علوم سیاسی ، جامعه شناسی ، اقتصاد و ... در تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- تاریخ نگاری انقلاب در پرتو رویکردها و روش های نوین تاریخ نگاری (تاریخ نگاری فرهنگی ، تاریخ نگاری اقتصادی ، روش های کمی و ...)
- ارزیابی دستاوردهای تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- آسیب شناسی تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

ب (نقد و بررسی آثار منتشره تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

- مورخان ایرانی داخل و خارج از کشور
- مورخان مسلمان (خاورمیانه عربی - آسیا و آفریقا)
- مورخان اروپایی و آمریکایی
- آثار مربوط به انقلاب اسلامی در رسانه های داخلی و خارجی

ج (مراکز و مؤسسات تاریخ نگاری انقلاب اسلامی داخل و خارج از کشور

د (منبع شناسی انقلاب اسلامی

- اسناد ، کتب و پایان نامه ها
- آثار غیر مکتوب در تاریخ نگاری انقلاب اسلامی (دیوار نوشته ها ، عکس ، اسلاید ، طرح ، فیلم ، آثار هنری و ...)

ه (تاریخ شفاهی در انقلاب اسلامی

- مراکز و مؤسسات تاریخ شفاهی داخل و خارج از کشور
- نقد و بررسی تاریخ نگاری شفاهی

- نقد و بررسی خاطرات :

۱. رجال انقلاب اسلامی
۲. رجال عصر پهلوی
۳. رجال سیاسی
۴. خاطرات مردمی

و (تاریخ نگاری انقلاب اسلامی و دفاع مقدس

ز (امام خمینی (ره) و تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

- پیش تاریخ امام خمینی (ره)
- جایگاه امام خمینی (ره) در تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- بررسی مدخل (امام خمینی (ره)) و (انقلاب اسلامی) در دایره المعارف های فارسی و خارجی (امریکانا ، ایرانیکا ، بریتانیکا ، لاروس ، جودانیکا ، اسلامی لیدن)
- شخصیت امام خمینی (ره) در آثار محققان داخلی و خارجی
- تبیین تنوری ولایت فقیه در تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

شرایط تهیه و تنظیم مقالات

- آثار رسیده پیش از این در جای دیگر منتشر نشده باشند .
- حجم مقاله حداکثر ۵۰۰۰ واژه و در محیط Microsoft Word با قلم میتر ۱۴ (B-Mitra) تایپ شده باشد .
- چکیده حداکثر در ۴۰۰ واژه و در صفحه جداگانه ، کلید واژه ها
- ارسال CD مقاله همراه با متن مقاله الزامی است .
- مقالات به هر دو زبان فارسی و انگلیسی پذیرفته می شود .

تقویم همایش

- مهلت ارسال خلاصه مقالات تا ۲۰ اسفند ماه ۱۳۸۷
- مهلت ارسال اصل مقالات تا ۲۰ فروردین ماه ۱۳۸۸
- زمان برگزاری همایش : هفته اول اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

نشانی دبیرخانه

تهران : خیابان انقلاب - خیابان فلسطین جنوبی - کوچه خواجه نصیر - پلاک ۱۰ - طبقه پنجم

تلفن : ۶۶۴۹۶۹۷۷

استقبال اهالی قلم از فعالیت‌های صندوق اعتباری حمایت از نویسندگان، روزنامه نگاران و هنرمندان

هدیه‌ای تازه برای نویسندگان؛ بیمه تکمیلی

در شماره گذشته کتاب هفته خبری در مورد بیمه تکمیلی اهل قلم صندوق اعتباری حمایت از نویسندگان، روزنامه نگاران و هنرمندان در صفحه اول منتشر شد. در این خبر از اهالی قلم خواسته شده بود که با ارائه مدارک لازم به خانه کتاب، نسبت به دریافت تسهیلات این بیمه اقدام کنند.

گزارشی که می‌خوانید تلاش می‌کند در کنار توضیحات قائم مقام مدیر عامل این صندوق اعتباری، بازتاب‌های این خبر را از زبان برخی اهالی قلم نیز انعکاس دهد و نظرات آنها را پیرامون این موضوع مطرح کند.

تسهیلات بیمه تکمیلی در کنار بیمه تامین اجتماعی یکی از مسائلی است که در تامین آسایش فکری اهالی قلم موثر است.

مهدی رضانی قائم مقام مدیر عامل صندوق اعتباری حمایت از نویسندگان، روزنامه نگاران و هنرمندان درباره شرایط استفاده از بیمه تکمیلی می‌گوید: تنها شرط موجود برای استفاده از بیمه تکمیلی این است که اهالی قلم و هنرمندان، تحت پوشش بیمه تامین اجتماعی یا خدمات درمانی باشند و سپس برای استفاده از بیمه تکمیلی اقدام کنند.

او می‌گوید: «صندوق اعتباری امسال این طرح را با تعداد محدودی از افراد که از سوی معاونت‌های فرهنگی، هنری، مطبوعاتی و سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به صندوق معرفی می‌شوند، آغاز می‌کند و در صورت تخصیص اعتبار بیشتر، تعداد این افراد را گسترش می‌دهیم.»

عضو هیات مدیره صندوق اعتباری درباره هزینه‌هایی که اهالی قلم و سایر افراد شامل این نوع بیمه باید بپردازند، می‌گوید: افرادی که تحت پوشش این بیمه قرار می‌گیرند، باید ۵۰ درصد هزینه بیمه تکمیلی خود و افراد تحت تکفلشان را به صورت ماهانه بپردازند و مابقی آن از سوی صندوق پرداخت می‌شود اما معاونت‌های مذکور باید به دنبال راهکارهایی برای جمع‌آوری درصدهای اعضا باشند. ساز و کار این پرداخت‌ها در معاونت سینمایی وجود دارد و به سرعت انجام می‌شود اما معاونت‌های دیگر در حال فراهم کردن مقدمات این کار هستند و صندوق اعتباری به محض روشن شدن این راهکار، کار بیمه تکمیلی را آغاز خواهد کرد.

وی درباره استفاده نویسندگان از این نوع بیمه گفت: آنچه برای ما مهم است، تأیید معاونت فرهنگی است که درباره نویسندگان باید از مجرای خانه کتاب بگذرد. راه آن هم این است که این افراد شناسنامه کتاب‌های منتشر شده خود را به خانه کتاب ارائه کنند و در صورتی که خانه کتاب نویسنده بودن این افراد را تأیید کند، مانعی برای استفاده آن‌ها از بیمه تکمیلی وجود ندارد.

در حال حاضر هنوز برآوردی از میزان هزینه‌های بیمه تکمیلی وجود ندارد و به گفته رضانی، نام شرکت بیمه طرف قرارداد صندوق نیز هنوز قطعی نشده است.

او در پاسخ به این سوال که طرح بیمه تکمیلی تا چه زمانی به نتیجه خواهد رسید، می‌گوید: زمان آغاز این کار، بستگی به معاونت‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دارد. به محض اینکه لیست‌های قطعی از سوی این معاونت‌ها به ما ارائه شود و با شرکت بیمه هم درباره میزان حق بیمه پرداختی به نتیجه برسیم، این کار را آغاز می‌کنیم. اگر این فهرست‌ها تا اوایل دهه فجر به صندوق ارائه شود، می‌توانیم تا اول اسفند ماه جاری، قرارداد خود را با

نوجوان نیز در این رابطه معتقد است: یکی از مشکلات همکاران ما این است که بیمه تامین اجتماعی شده‌اند اما بیمه تکمیلی ندارند. به همین دلیل هزینه‌های درمان واقعاً سنگین است و ما به عنوان همکار انجمن گاهی اوقات در کمک به آنها درمانده می‌شویم. بیمه تکمیلی - بعد از بیمه تامین اجتماعی - گام بلندی است که امیدوارم هر چه زودتر برداشته شود. او می‌گوید: بیمه تکمیلی با وجود هزینه‌های کم‌ترکن درمان می‌تواند پشتگرمی بسیار خوبی برای اهالی قلم باشد.

اقبال زاده نیز مانند تجار بر مسئله شرط سنی بیمه اهالی قلم تأکید می‌کند: در سنین بالا است که عوارض و بیماری‌ها بیشتر می‌شود و نویسندگان مسن‌تر، بیش از دیگران به بیمه تکمیلی نیاز پیدا می‌کنند. اما برای بیمه تامین اجتماعی شرط سنی وجود دارد بنابراین کسانی که بیش از میزان تعیین شده ۴۵ سال برای خانم‌ها و ۵۰ سال برای آقایان، سن داشته باشند، عملاً امکان استفاده از بیمه تکمیلی را نیز پیدا نمی‌کنند. او می‌گوید: درخواست من این است که در این قانون تجدید نظر شود تا همه بتوانند از این چتر حمایتی استفاده کنند.

او می‌گوید: لازمه خلق یک اثر ادبی یا هنری آرامش خاطر است و اگر آرامش خاطر نباشد، با ذهن پریشان نمی‌شود نوشت. حافظ هم گفته است: کی شعر ترانگیزد خاطر که حزن باشد. بنابراین هر قدر آرامش خاطر بیشتری برای اهالی قلم و خانواده‌های آنها فراهم شود، با فراغ بال بیشتری کار خواهند کرد. بیمه تکمیلی به عقیده من زمینه این فراغ بال را فراهم می‌کند.

اطلاع‌رسانی، شرط مهم بیمه تکمیلی
خبر آغاز بیمه تکمیلی اهل قلم که از سوی خانه کتاب در شماره ۱۶۴ کتاب هفته (۱۴ دی ۱۳۸۷) منتشر شد، خبر خوبی برای اهالی قلم بود. در این خبر از

یک حرکت بسیار زیبا و درست است و وزارت ارشاد با فراهم آوردن این امکان برای اهالی قلم، حجت را بر آنها تمام خواهد کرد. او نیز معتقد است که اهالی قلم برای نوشتن آثار بهتر، نباید با دغدغه‌های جانبی نظیر دغدغه مادی، دغدغه درمانی و... دست به گریبان باشند و در همین راستا می‌گوید: با ارائه تسهیلات بیمه تکمیلی، وزارت ارشاد تلاش می‌کند که دغدغه‌های جانبی اهل قلم کمتر شود.

راضیه تجار دبیر انجمن قلم نیز درباره ارائه تسهیلات بیمه تکمیلی می‌گوید: هر کاری که به آسایش فکری نویسندگان بینجامد، باید از آن استقبال کرد. پیدا است که بیمه تکمیلی هم به اینجا می‌انجامد که اگر کار اهالی قلم به بیماری و بیمارستان کشیده شود، هزینه‌های بالا را جبران کند که همین امر فراغ بال بیشتر اهالی قلم را در پی دارد. گرچه هر ماه باید بخشی از حق بیمه را خودشان بپردازند.

او می‌گوید: در صورت محرز شدن بیمه تکمیلی بهتر است شناسنامه‌ای از مراکز درمانی طرف قرارداد به اهالی قلم ارائه شود و اطلاع‌رسانی دقیقی در این باره صورت گیرد تا اهالی قلم آسوده‌تر باشند. او نکته‌ای هم درباره محدودیت سنی استفاده از بیمه تامین اجتماعی برای اهالی قلم می‌گوید: آنچه که از بیمه تکمیلی مهم‌تر به نظر می‌رسد، مسئله محدودیت سنی استفاده از بیمه است که مرز آن ظاهراً درباره خانم‌ها ۴۵ و برای آقایان ۵۰ سال در نظر گرفته شده است. من به عنوان دبیر انجمن قلم موارد بسیاری را دیده‌ام که خانم‌های اهل قلم سرپرست خانوار به دلیل شرط سنی از بیمه محروم شده‌اند. به نظر من خوب نیست که برخی نویسندگان ما با وجود داشتن آثار چاپ شده نتوانند از بیمه برخوردار شوند. شهرام اقبال زاده دبیر انجمن نویسندگان کودک و

شرکت بیمه امضا کنیم.

اهالی قلم درباره بیمه تکمیلی چه می‌گویند؟

محمدرضا عبدالملکیان شاعر و مدیر عامل دفتر شعر جوان درباره بیمه تکمیلی می‌گوید: اصل این کار درست و خوب است. اما در وهله اول باید امکان استفاده از بیمه تامین اجتماعی برای همه اهالی قلم فراهم باشد. در این صورت وجود بیمه تکمیلی، کمک بزرگی به اهالی قلم و خانواده‌های آنهاست و برایشان آرامش ذهنی فراهم می‌کند.

او می‌گوید: هر چه زندگی نویسنده، شاعر یا هنرمند از امنیت و آرامش بیشتری برخوردار باشد، زمینه فکری مناسب‌تری برای ارائه کارهای خلاق از سوی آنها فراهم می‌شود.

فیروز زنوزی جلالی نویسنده و برنده جایزه ادبی جلال آل احمد نیز در این رابطه می‌گوید: در دو سال و نیم اخیر کارهای بسیار خوبی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صورت گرفته که از میان آن‌ها می‌توان به برگزاری جشنواره‌های متعدد کتاب اشاره کرد که درخور تحسین است. بیمه تکمیلی هم

نویسندگان می‌توانند شناسنامه کتاب‌های منتشر شده خود را به خانه کتاب ارائه کنند و در صورتی که خانه کتاب نویسنده بودن آنها را تأیید کند، مانعی برای استفاده از بیمه تکمیلی وجود ندارد

کنکاش در قانون اختصاص نیم درصد از درآمد شهرداری ها به کتابخانه های عمومی

کتابخانه ها در هفت خوان طلب نیم درصدی

کتابخانه های عمومی به عنوان یکی از مهم ترین مکان های فرهنگی در عرصه توسعه هر کشور جایگاه درخوری دارند. کتابخانه به دلیل ایجاد مکانی برای عرضه اطلاعات و مبادله داشته های فرهنگی، علمی، هنری، دینی و... از این نظر اهمیت دارد که بسترهای لازم برای ساخت و شکل گیری فضای فکری جامعه را فراهم می سازد. در عین حال کتابخانه را شاید بتوان از مهم ترین سرچشمه های تحولات ذهنی و فکری در ساخت آینده هر کشور دانست که در ساختار سنتی با ارائه اطلاعات به شکل فیزیکی و در ساختار نوین با ارائه آن به شکل فیزیکی و نیز مجازی فعالیت دارد. در جامعه دانایی محور نقش مهم کتابخانه قابل کتمان نیست و جامعه ای می تواند در مسیر تولید دانایی و علم موفقیت حاصل کند که به این عرصه چشم بدوزد. در شرایطی که رهبر معظم انقلاب بر تولید علم تاکید دارند، این نقش، اهمیت بیشتری پیدا می کند و کمک به گسترش و توسعه هر چه بیشتر این مراکز می تواند به تحقق افزون تر تولید علم منجر شود.

کتابخانه های عمومی در ایران بیش از دهه چهل شکل گرفتند و قانون نحوه اداره آن ها به سال ۱۳۴۴ برمی گردد. در قانون آن زمان با توجه به تاکید مسئولان وقت بر شکل گیری انجمن های شهر اختصاص یک و نیم درصد درآمد شهرداری ها به کتابخانه های عمومی مدنظر قرار گرفت.

این امر در آن سال ها به وادی عمل نپیوست و در سال های پس از انقلاب اسلامی نیز این قانون تا سال ۸۳ رنگ تحقق به خود نگرفت.

در روزهای پایانی سال ۸۲ قانون نحوه اداره کتابخانه های عمومی با همان شکل گذشته تصویب مجلس گذشت و بر بند مهم آن یعنی کاهش یک و نیم درصد بودجه شهرداری ها به نیم درصد دوباره تاکید شد. این بند در بدو امر رضایتمندی اهالی فرهنگ به ویژه کارشناسان حوزه کتاب و کتابخوانی را در پی داشت.

اما گذشت چهار سال از تصویب قانون مذکور نشان داد که شهرداری ها و قوه قضاییه مصوب مجلس نهاده و غالباً به تخصیص این نیم درصد مبادرت نوزیدند.

این امر در کلان شهرها به شکل حادثتری مسئولان کتابخانه ها را با مشکل مواجه کرد. چرا که در کنار تلاش برای حل مشکلات خود، آن ها را درگیر مسئله تازه ای به نام چانه زنی و چالاش با شهرداری ها برای دریافت این نیم درصد شدند.

کار حتی از این هم فراتر رفت و در بعضی شهرها تشکیل انجمن کتابخانه های عمومی به تعویق افتاد و در برخی از شهرها با وجود تشکیل این انجمن ها مسئولان از تشکیل جلسات خودداری کردند.

محمود لالوفا مدیر کل کتابخانه های عمومی استان قزوین در این باره می گوید: با وجود تصویب و تاکید انجمن کتابخانه های عمومی قزوین بر اختصاص این نیم درصد، هنوز مبلغی از سوی شهرداری های استان پرداخت نشده است.

وی می افزاید: شهرداری های استان حتی در مورد نیم درصد درآمد شهرداری ها که در قانون تصریح شده است به تشکیک پرداخته و آن را شامل درآمد های مستمر دانسته و کل درآمد را از این امر مستثنی کردند.

در این استان با وجود تاکید های انجمن کتابخانه ها، حتی تخصیص نیم درصد بودجه های مستمر هم محقق نشده است و قرار شده شهرداری ها با استفسار از بخش مربوطه وزارت کشور و تعیین شمول این نیم درصد به پرداخت آن از محل کل درآمد اقدام کنند.

وی در این باره می گوید: کل بدهی شهرداری های استان به انجمن یک و نیم میلیارد تومان است که تاکنون تنها ۱۹۰ میلیون تومان آن پرداخت شده است. اسفندیار مبتکر سرابی، مدیر کل کتابخانه های استان تهران هم با انتقاد از غفلت برخی مسئولان شهرداری ها نسبت به وظیفه قانونی خود، می گوید: علاوه بر شهرداری تهران بسیاری از شهرداری های استان تهران نیز از جمله شهرداری کرج و شهرداری های رودهن، بومهن، اسلام شهر، شهر قدس، پیشوا و فیروزکوه از پرداخت این بدهی خودداری کرده اند.

وی می گوید: بدهی شهرداری های استان تهران به بیش از ۳۰ میلیارد تومان رسیده است که تاکنون تنها سه میلیارد تومان آن پرداخت شده است. مبتکر سرابی با اشاره به این که بدهی امسال شهرداری تهران به انجمن کتابخانه های شهر تهران پنج میلیارد تومان است می افزاید: با وجود تصویب انجمن استان، تصویب شورای شهر و تاکید رئیس شورا به شهردار این میزان بدهی تاکنون پرداخت نشده است.

این در حالی است که بر اساس قانون، شهرداری ها می توانند تا میزان چهار درصد از درآمد های خود را به امور فرهنگی اختصاص دهند و با توجه به تصریح قانون به تخصیص نیم درصد درآمد، شهرداری ها باید این بدهی را یا اضافه بر این میزان به حساب انجمن کتابخانه ها واریز کنند.

با توجه به تصریح قانون بر متمرکز شدن فعالیت های حوزه کتابخانه ها به انجمن های استانی، شهرستانی و روستایی تاکید بر این امر ضرورت دارد که شهرداری ها بدهی های خود را به انجمن های مربوطه پرداخت کنند و سپس انجمن ها با حضور مسئولان دستگاه های ذیربط تصمیم بگیرند که این بودجه صرف کدام بخش ها شود. بر این اساس شهرداری ها نمی توانند این بخش از درآمد خود را صرف امور مورد نظر خود کنند و سپس از پرداخت نیم درصد درآمد خود به کتابخانه ها به دلیل صرف هزینه در امر کتابخوانی سر باز زنند.

علی اسماعیلی مدیر کل کتابخانه های عمومی استان کرمانشاه نیز که استان وی در زمره استان های

اهالی قلم خواسته شده بود که با ارائه مدارک لازم به خانه کتاب تا سی ام دی ماه برای استفاده از این تسهیلات اقدام کنند.

عبدالملکیان می گوید: من به عنوان مدیر عامل دفتر شعر جوان به طور مستقیم در جریان امور شاعران و نویسندگان هستم، اما از این خبر اطلاعی نداشتم. اما زوزی جلالی می گوید: تا جایی که من اطلاع دارم، اهالی قلم از این مسئله باخبرند.

تجار نیز معتقد است که چنین خبر مهمی باید برای مجامع و تشکل های مرتبط با اهالی قلم فرستاده شود، چون همه افراد به اینترنت و مطبوعات مراجعه نمی کنند تا از این موضوع باخبر شوند. بنابراین بهتر است خبر صحیح همراه با ریزه کاری ها و جزئیات به دست ما برسد تا ما هم مطابق وظیفه محوله آن را به اطلاع اعضای انجمن خود برسانیم.

اقبال زاده هم می گوید: من این خبر را در نشریه کتاب هفته دیدم اما اطلاع رسانی رسمی به انجمن ما صورت نگرفته است. البته با شخص من به عنوان برگزیده آخرین دوره جشنواره نقد تماسی در این باره گرفته شد اما به دلیل سنم، نتوانستم از بیمه تکمیلی استفاده کنم.

استقبال اهل قلم از بیمه تکمیلی

به نظر می رسد انتشار خبر بیمه تکمیلی اهل قلم مقدمه استقبال اهالی قلم از این تسهیلات باشد.

عبدالملکیان می گوید: من به عنوان یکی از اهالی قلم بعد از آگاهی از شرایط این تسهیلات حتماً به استفاده از آن و معرفی آن به اعضای انجمن فکر خواهم کرد.

او می گوید: اهل قلم را شاید به نوعی بتوان از اقبال آسب پذیر به شمار آورد چون نویسندگی و شاعری هنوز شغل قلمداد نمی شود و نمی تواند تامین کننده نیازهای زندگی یک هنرمند باشد. به همین دلیل خدمات جانبی مثل تسهیلات بیمه تکمیلی می تواند در زندگی اهالی قلم موثر باشد و یقیناً مورد استقبال قرار خواهد گرفت.

زوزی جلالی نیز معتقد است بسیاری از اهالی قلم در زمینه سلامت مشکلاتی دارند و بیمه تکمیلی فرصتی برای رهایی از این مشکلات است و به عقیده من حتماً از سوی اهالی قلم مورد استقبال واقع می شود.

اقبال زاده نیز حرف های جالبی در این رابطه می زند: هیچ ماهی نمی گذرد، مگر این که نویسنده ای به انجمن مراجعه کند و برای هزینه های امراض و آسیب های جسمی از ما کمک نخواهد. بنابراین فکر می کنم حتماً از بیمه تکمیلی استقبال خواهد شد و به دلیل هزینه های بالای درمانی، کسی از این نوع بیمه بی نیاز نخواهد بود.

در این میان راضیه تجار نیز معتقد است: یقیناً از این طرح استقبال می شود اما باز هم تاکید می کنم که محدودیت سنی از میان برداشته شود. می دانم که نوشتن یک قانون جدید سخت است اما قانون ها را خود انسان ها می نویسند بنابراین قابل تغییر هستند. ما مراجعان زیادی. بالای شرط سنی و خصوصاً از میان خانم ها. داریم که با برداشته شدن شرط سنی، استقبال بسیار خوبی را از تسهیلات بیمه تکمیلی رقم می زنند.

اما مهدی رمضانی، قائم مقام مدیر عامل صندوق اعتباری در مقام یک مسئول درباره این شرط سنی می گوید: شرط سنی ۴۵ سال برای خانم ها و ۵۰ سال برای آقایان را بیمه تامین اجتماعی گذاشته است و صندوق قادر به ارائه راهکاری درباره آن نیست. تنها راه حل استثنا قائل شدن برای نویسندگان و هنرمندان این است که وزرات رفاه و تامین اجتماعی مصوبه ای به هیات دولت ارائه کند تا پس از تصویب در مجلس، این افراد استثناً بتوانند با سن بالاتر هم از بیمه تامین اجتماعی و به تبع آن بیمه تکمیلی استفاده کنند.

او در پایان می گوید: هنرمندان و نویسندگان باید تحت پوشش بیمه تکمیلی قرار گیرند. به خصوص افرادی که به دلیل کهنولت به بیماری دچارند و به استفاده از بیمه تکمیلی نیاز دارند. تلاش ما این است که به طریقی آنها را تحت پوشش بیمه تکمیلی قرار دهیم.

دارای بیشترین مشکل در اختصاص نیم درصد درآمد است با اشاره به این که تحقق این نیم درصد از ابتدای تصویب قانون تاکنون معطل مانده است از تشکیل جلسه انجمن استانی و دستور استاندار مبنی بر محدود شدن اعتبارات شهرداری های استان در صورت پرداخت نکردن بدهی خود خبر می دهد و می گوید: با این دستور برخی از شهرداری ها بخشی از بدهی های معوقه و کنونی خود را پرداخت کرده اند و مشکلات استان تا حدودی برطرف شده است.

اسماعیلی درباره شهرداری کرمانشاه نیز می گوید: شهرداری شهر کرمانشاه با اختصاص زمینی درصد جبران نیم درصد از این طریق شده است و استاندار نیز دستور تسریع در تسویه بدهی شهرداری را صادر کرده است.

از جمله مسائلی که در این زمینه مطرح است نبود ضمانت اجرایی این قانون برای بسیاری از استان هاست در نتیجه قانون تخصیص این نیم درصد نتوانسته کمکی به حل مشکل بزرگ کتابخانه ها کند و مدیران کتابخانه ها را به جای تلاش برای حل مشکلات مراکز تحت مدیریت شان به چانه زنی و چالاش با مسئولان شهری مشغول ساخته است.

مبتکر سرابی در این باره می گوید: مهم ضمانت قانونی نیست، چرا که بر اساس آیین نامه اجرایی این قانون شوراهای شهر، شهرستان و روستا ضامن پرداخت این بدهی هستند. نکته اینجاست که با وجود تصریح قانون به حضور رئیس شورای شهر و شهردار در جلسات انجمن، این افراد هرگز در این جلسات شرکت نمی کنند و نماینده ای در این جلسات دارند که اختیار اجرایی ندارد.

اسماعیلی هم با تاکید بر این که متأسفانه این قانون ضمانت اجرایی ندارد و از این رو به درستی به مرحله اجرا در نیامده است می گوید: این مشکل در کلانشهرها به شکل حادثتری دیده می شود و تنها در برخی از شهرستان ها با مشکلات کمتری همراه بوده است. اسماعیلی با انتقاد از شهرداری ها می گوید: شهرداری ها در یک اقدام نامناسب مبلغی بیش از نیم درصد مذکور را به همین عنوان از مردم شهرها دریافت کرده اند اما از پرداخت نیم درصد خودداری می کنند.

مشکلات کتابخانه های عمومی به عنوان مهم ترین مراکز اطلاع رسانی و تولید و عرضه اطلاعات در جهانی که علم در آن حرف اول را می زند در کشور ما هر روز بیش از گذشته می شود و این در حالی است که بسیاری از کتابخانه ها از عهده پرداخت حقوق کارکنان خود در طول ۶ ماهه گذشته هم بر نیامده اند و این ظلم مضاعف به فرهنگ اهالی فرهنگ و خادمان این عرصه مهم است.

تاکنون تنها ۱۹۰ میلیون تومان آن پرداخت شده است. اسفندیار مبتکر سرابی، مدیر کل کتابخانه های استان تهران هم با انتقاد از غفلت برخی مسئولان شهرداری ها نسبت به وظیفه قانونی خود، می گوید: علاوه بر شهرداری تهران بسیاری از شهرداری های استان تهران نیز از جمله شهرداری کرج و شهرداری های رودهن، بومهن، اسلام شهر، شهر قدس، پیشوا و فیروزکوه از پرداخت این بدهی خودداری کرده اند.

وی می گوید: بدهی شهرداری های استان تهران به بیش از ۳۰ میلیارد تومان رسیده است که تاکنون تنها سه میلیارد تومان آن پرداخت شده است. مبتکر سرابی با اشاره به این که بدهی امسال شهرداری تهران به انجمن کتابخانه های شهر تهران پنج میلیارد تومان است می افزاید: با وجود تصویب انجمن استان، تصویب شورای شهر و تاکید رئیس شورا به شهردار این میزان بدهی تاکنون پرداخت نشده است.

این در حالی است که بر اساس قانون، شهرداری ها می توانند تا میزان چهار درصد از درآمد های خود را به امور فرهنگی اختصاص دهند و با توجه به تصریح قانون به تخصیص نیم درصد درآمد، شهرداری ها باید این بدهی را یا اضافه بر این میزان به حساب انجمن کتابخانه ها واریز کنند.

با توجه به تصریح قانون بر متمرکز شدن فعالیت های حوزه کتابخانه ها به انجمن های استانی، شهرستانی و روستایی تاکید بر این امر ضرورت دارد که شهرداری ها بدهی های خود را به انجمن های مربوطه پرداخت کنند و سپس انجمن ها با حضور مسئولان دستگاه های ذیربط تصمیم بگیرند که این بودجه صرف کدام بخش ها شود. بر این اساس شهرداری ها نمی توانند این بخش از درآمد خود را صرف امور مورد نظر خود کنند و سپس از پرداخت نیم درصد درآمد خود به کتابخانه ها به دلیل صرف هزینه در امر کتابخوانی سر باز زنند.

علی اسماعیلی مدیر کل کتابخانه های عمومی استان کرمانشاه نیز که استان وی در زمره استان های

شهرداری ها نمی توانند این بخش از درآمد خود را صرف امور مورد نظر خود کنند و سپس از پرداخت نیم درصد درآمد خود به کتابخانه ها به دلیل صرف هزینه در امر کتابخوانی سر باز زنند

رضا حسینی

حجة الاسلام والمسلمین دکتر رسول جعفریان که چندی است ریاست کتابخانه مجلس شورای اسلامی را بر عهده گرفته، در زمره پژوهشگران پرکار تاریخ جای می گیرد. گرایش او به تاریخ اسلام و تشیع است و در آثار متعدد خود سرنوشت این دو را از نخستین سال های پیدایی تا دوره معاصر دنبال می کند. در میان آثار پرشمار جعفریان، کتاب «جریان ها و سازمان های مذهبی سیاسی ایران (۱۳۵۷-۱۳۲۰)» با استقبال گسترده مخاطبان روبه رو شده و ۹ بار تجدید چاپ شده است؛ چندان که ویراست جدید آن نیز این روزها در آستانه سی امین سالگرد انقلاب در اختیار علاقه مندان قرار گرفته است. در این کتاب می توان ردپایی از همه جریان های مذهبی سیاسی ایران در دوره پهلوی دوم را دنبال کرد. شاید هر یک از این جریان ها یا حتی یکایک افرادی که در آن ها حضور داشته اند، موضوع پژوهش های مستقل و دامنه دار باشند، اما اثر جعفریان از این رو که کمابیش همه جریان ها - خصوصا جریان های گمنام- را معرفی کرده است، حائز اهمیت به شمار می آید. او می گوید طی ۹ بار تجدید چاپ کتاب، هفت بار آن را بازنویسی کرده و هربار بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ صفحه بر مطالب قبلی افزوده است. در چاپ جدید، آنچه بیشتر جلب توجه می کند، اختصاص فصلی به ابوالحسن بنی صدر، نخستین رئیس جمهور معزول پس از انقلاب است که در نوع خود کار تازه ای به شمار می آید. کتاب «جریان ها و سازمان های مذهبی سیاسی ایران» به همان نسبت که بر مخاطب بوده، نقد و نظرهایی را به همراه آورده است. در میان گذاردن این نظرها با رسول جعفریان و شنیدن پاسخ او موضوع گفت و گوی کتاب هفته با این پژوهشگر تاریخ است.

با حجة الاسلام دکتر رسول جعفریان به انگیزه انتشار ویراست تازه کتاب «جریان ها و سازمان های مذهبی سیاسی ایران»

چالش سیاسی را با اختلاف فکری اشتباه نگیریم

وجوهای را می گرفت، اجازه تصرف در اموال بیت المال صادر می کرد، در امور حسبه مداخله داشت و اگر اجازه می دادند، قضاوت را هم در دست می گرفت. چون معتقد بود قاضی باید مجتهد باشد. این چه فرقی دارد با نواب که می گفت باید حکومت اسلامی به سبک سلطنت اسلامی برپا شود؟ نواب هم ولایت فقیه را تبلیغ نمی کرد. از یک نوع سلطنت اسلامی حرف می زد. یعنی همان را می خواست. بنابراین در نگاه فکری، مرحوم بروجردی و نواب دنبال یک چیز بودند. اما روش های سیاسی آن ها برای دستیابی به هدف متفاوت بود. یکی تندرو بود یکی کندرو. قبلا به بازرگان هم اشاره کردم. بازرگان تا انقلاب دنبال یک سیاست اسلامی بود. این همان چیزی بود که نام دیگرش حکومت اسلامی بود. به نظر من کل جریان سیاسی - اسلامی پیش از انقلاب طرح یک حکومت اسلامی را می داد. نمی گویم بعد از انقلاب بر سر آنچه پدید آمد تفاهم داشتند اما می توانم بگویم پیش از انقلاب در کلیت همه دنبال یک چیز بودند و اختلاف نظرها بسیار اندک بود.

من این ها را دعوی سیاسی معمولی می دانم و باز هم تأکید می کنم این ها جنبه فکری نداشت. آقای نواب می خواست در قم طلبه ها را تحریک کند و بیشتر از آنچه آقای بروجردی میل داشت در سیاست دخالت کند، زبانش تندتر بود و اطرافیان آقای بروجردی هم با او و دوستانش به شکل فیزیکی درگیر شدند. بنابراین نواب هم واکنش نشان می داد. اگر کسی می تواند نشان دهد که اختلاف های فکری این دو بیش از حد معمول است، به من بگوید. ما نباید تحت تأثیر این فضا در جامعه قرار بگیریم که تا کسی با کسی اختلاف پیدا می کند، او را متهم به انحراف فکری کند. ما این کلمه را خیلی راحت به کار می بریم و بعد دعوی سیاسی را تبدیل به دعوی فکری می کنیم و می کوشیم که برای آن یک شواهدی دست و پا کنیم. در کل، بنده دعواهای دوره نهضت ملی شدن نفت را فکری نمی دانم و می شد از آن ها جلوگیری کرد. نواب باید آرام تر حرکت می کرد و آن طرف هم آقای بروجردی می توانست یک مقدار فعال تر باشد. آقای بروجردی ضمن این که در حد خودش یک ولی فقیه بود، فکر می کرد روحانیت در این شرایط این قدر ظرفیت ندارد که حکومت را در دست بگیرد. شاید یک دوره ای امام هم همین فکر را می کرد که بازرگان برایش مهم بود و کاندیدای اول ایشان برای نخست وزیری. بعدها کار را به روحانیت سپرد. من در جایی گفته ام که حتی رابطه دکتر مصدق با روحانیون رابطه خوبی بود و در این دوره اوضاع به گونه ای پیش رفت که مجلس شورای ملی چندین روحانی داشت. رئیس آن هم روحانی بود. مصدق با روحانیون اصفهان هم ارتباط داشت. آن دعواهای سیاسی بیشتر ناشی از یکدندگی های مصدق بود که اتفاقا هم نقطه قوتش بود و هم ضعفش. طرف مقابل هم به همین شکل. در نهضت ملی، دین نفوذ زیادی یافت و این مقدمه ای برای تحولات بعدی مربوط به دین بود.

در ویراست قبلی کتاب گاهی اوقات احساس می شد کتاب شما یکدست نیست. یعنی در برخی

می بینید. خیلی غنی نیست، اما اولین کاری است که به جریان انتشار کتاب در تحول فکری منجر به انقلاب سهم می دهد. به طور کلی باید عرض کنم اشکال تاریخ نگاری معاصر ما این است که سیاست زده است و بنابراین جنگ میان گروه ها و افراد را بیش از اتفاق و اشتراک نظر آن ها نشان می دهد. مثلا بازرگان با آقای مطهری رفاقت زیادی داشت هر چند آقای مطهری کتاب «راه طی شده» بازرگان را نقد می کند و این اختلاف ناشی از دیدگاهها و روش فلسفی آقای مطهری و روش علمی بازرگان است، اما الان نسل جوان فکر می کند این دو با هم از نظر سیاسی در آن زمان اختلاف نظر داشته اند. به نظرم دعواهای سیاسی بعد از انقلاب سایه بر تحلیل های مادر پیش از انقلاب انداخته است. این را باید اصلاح کنیم تا تاریخ این دوره را بهتر درک کنیم و تحریف نکنیم.

چطور می شود برخی افراد اختلاف فکری با هم نداشته باشند، اما در صحنه سیاسی این قدر درگیری پیدا کنند. مثلا شما اختلاف آیت الله بروجردی و نواب صفوی را فکری نمی دانید؟

نواب در آخرین بازجویی های سیاسی اش در سال ۱۳۳۴ می گوید نسبت من و آقای بروجردی مثل نسبت سرباز به افسر است و اتفاقا وقتی آقای بروجردی این حرف را شنید از همین منظر نواب را مورد نقد قرار داد و گفت هر چه را افسر می گوید، سرباز باید گوش کند. آقای بروجردی خودش مثل یک ولی فقیه در این کشور حکومت می کرد. البته نمی رفت جای شاه باشد یا رئیس جمهور بشود، اما

نکته مهم از نظر من این است که ممکن است بین دو برادر خیلی جنگ و دعوا وجود داشته باشد، ولی در کل هر دو عضو یک خانواده هستند. مرحوم شریعتی وقتی از روحانیت انتقاد می کند در پاسخ همین را می گوید که دعوی ما خانگی است. اگر برای مثال شما فهرست این دعواهای میان دو برادر را کنار هم بیاورید و کسی از بیرون نگاه کند، فکر می کند یک جنگ تمام عیار وجود دارد در حالی که اگر از زاویه خانواده نگاه شود اصلا این طور نیست. به علاوه تفاوت کار من با کار آقای رهنما این است که ایشان به تاریخ سیاسی توجه داشته، اما من فکری تر و کلی تر نگاه کرده ام و وارد تاریخ سیاسی نشده ام. بنده رهبران نهضت ملی را تقریبا در یک مسیر واحد می دانم. حتی بین مصدق و کاشانی هم این قدر اختلاف اساسی نمی بینم. هر دو ضد انگلیسی بودند، هر دو در پی ملی کردن نفت بودند و هر دو برای استقلال ایران تلاش می کردند؛ اما بر سر امور جزئی اختلاف نظرهای سیاسی زیادی داشتند که کم کم اوج گرفت.

آیا کم رنگ و سطحی نشان دادن اختلاف میان روحانیون، ناشی از خاستگاه شما به عنوان یک عضو این گروه اجتماعی نیست؟

نقطه قوت کتاب من این است که خاستگاه را اندیشه و تفکر می داند نه دعواهای سیاسی. به همین خاطر می بینید که از ۱۵ خرداد خیلی صحبت نکرده ام. روی فعالیت های قم متمرکز شده ام، اما آن را از یک وجه دیگری دیده ام، یعنی قم فرهنگی. شما در این کتاب اولین بار از ناشران مذهبی یک گزارش منسجم

کتاب «جریان ها و سازمان های مذهبی سیاسی ایران» را با ویراست و افزوده ها به چاپ برده اید. این اصلاحات و افزوده ها شامل چه مواردی است؟ منابع تاریخ این دوره یکسره در حال افزایش است. هم اسناد جدیدی منتشر می شود و هم خاطرات جدید. حدس من این است که در چند سال آینده حجم این اسناد و خاطرات چندین برابر آن چیزی خواهد بود که الان هست. بنابراین طی ۹ باری که این کتاب تجدید چاپ شده، هفت بار زینک و فیلم را عوض کرده ام و هر نوبت بیش از صد صفحه یا حتی دویست صفحه به متن اضافه کرده ام. از طرف دیگر ممکن است با انتشار منابع جدید متوجه شوم که برخی اطلاعات شامل نام ها، تاریخ ها و مواردی از این قبیل اشتباه است که در چاپ های جدید اصلاح می شود.

در آخرین چاپ - که همین چاپ نهم است - چند قسمت را اضافه کرده ام. در چاپ های قبلی هیچ مطلبی درباره بنی صدر نوشته بودم که در چاپ جدید اضافه کردم. البته مسائل فکری بنی صدر نه مسائل سیاسی او. این مطالب مربوط به زمان اقامت وی در فرانسه است و کارهایی که آنجا انجام می داده و کتاب هایی که منتشر می کرده است. همین طور بخشی را درباره آقای محمود حکیمی اضافه کرده ام. مطالبی درباره نقش ایشان در داستان نویسی مذهبی در حوزه کودک و نوجوان و همکاری هایی که با مراکز دینی در قم داشته است. البته بیشتر افزوده ها در ذیل مطالب است و کمتر عنوان جدیدی را اضافه کرده ام.

پس اصلاحات شما بیشتر موردی است، در حالی که نقدهایی درباره کلیت این اثر مطرح شده است. آیا این نقدها را برای اصلاح برخی بخش ها محل اعتنا نمی دانید؟

نقدهایی که بر این کتاب وارد شده و جنبه بنیادین دارد، به نظر من خیلی قابل توجه نیست. مثلا دو نقد نسبت به دیدگاه های من درباره انجمن حجیتیه وجود داشت. اما من چون یک خط میانی را گرفته بودم و می خواستم صرفا یک نگاه تاریخی داشته باشم، این نقدها را شایسته توجه ندیدم. نویسنده این نقدها معمولا با نگاه جناحی به تاریخ می نگردند. به جز آن ها نقد جدی فکری به کتاب ندیدم.

شما کتاب خود را با تحولات جریان مذهبی در دهه ۱۳۲۰ آغاز می کنید. در سال های اخیر کتابی از سوی آقای علی رهنما با عنوان «تیر و های مذهبی بر بستر حرکت نهضت ملی ایران» منتشر شد که همین مقطع زمانی را در برمی گرفت. این کتاب حاوی انتقادهای تند نسبت به آیت الله کاشانی و شهید نواب صفوی است و در عین حال اسنادی را از اختلافات این دو با یکدیگر و نیز با آیت الله بروجردی ارائه می کند. آیا در ویراست جدید کتاب خودتان به این کتاب هم نظری داشته اید؛ زیرا مفاد آن با نظریات شما همخوانی چندانی ندارد.

اولا بنده به سراغ منابع اصلی رفته ام هر چند توجه دارم که آقای رهنما در این مقطع زمانی کوتاه یک تتبع گسترده تری در منابع تاریخی داشته است. اما

موضوعات به تفصیل و موشکافانه وارد می‌شود، اما در مواردی نیز با یک توضیح کوتاه از کنار موضوع رد می‌شود.

یک دلیلش اهمیت برخی جریان‌ها و تأثیرگذاری آن‌هاست. در این موارد مخاطب هم توقع بیشتری درباره آن جریان‌ها دارد. دلیل دیگر این است که یک جاهایی دست من در دسترس به منابع بازر بوده و یک جاهایی بسته تر. نکته دیگر این است که من هر کجا میهم تر بوده بیشتر بحث کردم. مثلا درباره مرحوم کافی آن وقت چیزی نبود. یا مثلا در مورد محمد باقر کمره‌ای، منبعی در دست نبود. مجبور شدم راه بیفتم، پسر ایشان را پیدا کنم، یادداشت‌های خصوصی‌اش را پیدا کنم و تألیفاتش را یک به یک از کتابخانه‌ها جمع‌آوری کنم و یک تحلیلی درباره او بدهم. در واقع من سعی کرده‌ام به جریان‌های میهم بیشتر بپردازم. مسائلی را که روشن بوده تا حدودی رها کرده‌ام و حساسیت‌ها این بوده که یک فضای تاریکی را روشن کنم.

بینید، بعد از ۳۰ سال هنوز درباره افکار بنی صدر مطالعه‌ای صورت نگرفته است. به هر حال او آدمی بود که کتاب‌هایی مانند اقتصاد توحیدی، کیش شخصیت و تعمیم امامت و کتابی هم درباره مناقات نوشت و این آثار جای بررسی دارد. طی دو سه سال پیش از انقلاب این آثار منتشر می‌شد و دست کم به دست خواص از جوانان انقلابی می‌رسید. یا مثلا مورد دیگر که من به آن توجه کردم، طبیی شبستری است که دو کتاب آمر به معروف و نهی از منکر و فقر در اسلام را نوشته و افکار خاصی دارد. مثلا می‌گوید کسی که بیش از هزار تومان پول در جیبش باشد، نزدیک به کفر است. این تفکرات نشان می‌دهد که در یک مقطع زمانی چه تصویری از رابطه پول و دینداری در جامعه ایران وجود داشته است و ما هنوز گرفتار تبعات این تفکر هستیم.

به نظر می‌رسد بخشی از این تفکرات از مارکسیسم به جریان‌های اسلامی نفوذ کرده و حتی روحانیت سیاسی پس از انقلاب را تحت تأثیر خود قرار داده است. نقش دکتر شریعتی در این باره پررنگ است. او گرچه از یک نظر منتقد مارکسیسم است، اما حلقه واسط انتقال اندیشه‌های مارکسیستی به روحانیت هم تلقی می‌شود. خصوصا معادل‌سازی او از اصطلاحات مارکسیستی و رواج آن‌ها در قالب عبارات اسلامی حائز اهمیت است. شما به این موضوع هم پرداخته‌اید؟

بله، هم در بخش مربوط به شریعتی و هم در بخش‌های مربوط به کسانی مانند طبیی شبستری این را آورده‌ام. اگر روزی بخواهم جریان‌های اسلامی و سیاسی بعد از انقلاب را بررسی کنم، آن وقت انعکاس این مسائل را نشان می‌دهم. به هر حال با حرف شما کاملا موافقم و معتقدم که نفوذ تفکرات مارکسیستی در جریان اسلامی موضوع یک پژوهش جدی است. حتی حزب توده به این جریان خیلی دل بسته بود و آرزو داشت که بخشی از جریان دینی تأثیر بگذارد یا حتی بخشی از جریان اسلامی را چپ فرض می‌کرد. دولت آقای میرحسین موسوی خیلی سخت تحت تأثیر گرایش‌های چپ بود و یکی دو سال بعد از آن بود که جامعه مدرسین حوزه علمیه به خصوص مرحوم آذری قمی در مقابل این جریان ایستادند و اصلا روزنامه رسالت برای مبارزه با این جریان شکل گرفت. البته معتقدم که انقلاب به طور کلی مسیری را طی کرد که این جریان را آرام آرام کنار گذاشت و هست. جریان چپ ما اصولا جریان تأثیرپذیری از بیگانه بود. روزگاری از افکار چپ و حالا از مدل‌های راست غربی. جریان چپ ارزشی که در جامعه ما نیرومند بود و در بخش اقتصادی آن حامی فراوان داشت حالا در یک مدل دیگر زنده شده است.

آیا در نظر دارید ادامه داستان جریان اسلامی را در دوران پس از انقلاب هم پی بگیرید؟

سخت است.

از نظر تحقیقی یا از نظر سیاسی؟

باید منابع زیادی را دید و خیلی مطالعه کرد. مطالب زیادی در روزنامه‌ها هست اما به مطالب روزنامه‌ها نمی‌شود اعتماد کرد.

مازیار اولیایی نیا از نگرش تحلیلی به ادبیات آمریکا می‌گوید

آمریکا؛ ادبیات منهای هویت

به خصوص تحولات اقتصادی اثرات تعیین‌کننده‌ای داشت. به نظر من این خیلی طبیعی تر بود که تحلیلگران و منتقدان، این تحولات اجتماعی و سیاسی را توضیح بدهند و بگویند که این مسائل چگونه در تحولات ادبیات آمریکا موثر واقع شدند. شما یکی از دلایل رشد و شکوفایی ادبیات آمریکا را تنوع فرهنگی و قومی و بیگانه‌پذیری دانستید.

دلایلی هم بر این نظر خود دارید؟

شما اگر هر قوم و جامعه دیگری را در نظر بگیرید، ادبیات‌شان تا حد زیادی بر اساس علایق ملی به وجود آمده است. ما ایرانی هستیم و در سرزمین خاصی که از نظر تاریخی و حدود جغرافیایی معنای خاصی دارد دور هم جمع شدیم و ادبیات ایرانی را به وجود آوردیم. به خاطر تعلق به این خاک و آب، عشق به این سرزمین هم در ادبیات ما تجلی پیدا می‌کند؛ ادبیاتی که بر اساس ویژگی‌های قومی و ملی به وجود می‌آید.

در مورد آمریکا این استثنا وجود دارد که آمریکا یک هویت مشخص و ملی ندارد. مردم آن جامعه و شهروندان هر کدام از یک نقطه این خاک در آنجا جمع شده‌اند و جامعه آمریکارا تشکیل داده‌اند. مردمانی از نژادهای مختلف، از کشورهای مختلف، با رنگ پوست مختلف و با زبان مختلف، ملت آمریکا را می‌سازند. این‌ها پیش از هر چیز محل زندگی خود را انتخاب کرده‌اند.

فارغ از اینکه در کجای این کره خاکی متولد شده‌اند، در نتیجه جامعه آمریکا با این خصوصیات ویژه، ادبیاتی مخصوص چنین جامعه‌ای را خلق می‌کند. در ادبیات آمریکا نوع جدیدی از ادبیات تحت عنوان ادبیات مهاجرت متولد شده است که نمونه شاخص آن در آثار ویلاکدر قابل رویت است. ویلاکدر کسی است که تا حد زیادی داستان‌هایش بر اساس مهاجرت اروپایی‌ها یا اروپای شرقی‌ها به ایالت‌هایی مانند آیووا یا جنوب غرب آمریکا نوشته شده است. این نوع ادبیات دارای خصوصیتی است که به طور اخص در ادبیات آمریکا دیده می‌شود یا در میان آثار برجسته، اگر آثار جان اشتاین بک را در نظر بگیرید، می‌بینید او چگونه مهاجرت را در داخل آمریکا روایت می‌کند. مخصوصا بعد از جنگ جهانی دوم، شما در ادبیات آمریکاصدا نویسنده‌گان سیاهپوست و نویسندگانی مثل استیفن کرین را خیلی بهتر می‌شنوید که معمولا در ادبیات کشورهای دیگر به دلیل یکنواختی ساخت نژادی و قومی چنین تحولاتی کمتر بازتاب دارد.

شما علاوه بر زندگی‌نامه نویسندگان به نقد و تفسیر آثارشان هم پرداخته‌اید. این نقد و تفسیرها بر اساس کدام مکتب نقد ادبی است؟

حقیقت این است که من در تحلیل و تفسیر آثار نویسندگان، وابسته به هیچ مکتب خاصی نبوده‌ام. نظراتی که من در این زمینه داشتم، یکی این بود که در مکتب نقد مدرن بیشتر بر خوانش، تفسیر و قرائت متن تأکید دارند و با احوال و افکار نویسنده کاری ندارند. ولی وقتی بدنه کامل یک نوع ادبیات را در نظر بگیرید، شاید این دیدگاه حق‌مطلب‌را به خصوص در مورد ادبیات آمریکا به تمام معنا ادا نکند. به همان دلیلی که گفتم، خیلی از وقایع سیاسی-اجتماعی و فرهنگی رخ داد که بدون درک و فهم این حوادث، شناخت ادبیات آمریکا و درک کامل بسیاری از آثار آمریکایی ممکن نیست. به همین دلیل تصمیم گرفتم تلفیقی از این دو دیدگاه را در تحلیل آثار و ادبیات آمریکایی به کار بگیرم یا سعی داشتم در شرایط متفاوت عواملی که باعث خلق آن اثر شده را تحلیل و بررسی کنم. به همین منظور در این دو جلد می‌بینید که خلاصه داستان آمده و هم‌زمان به شرح و نقد آن پرداخته شده است.

ضمن مطالعه ادبیات آمریکا-اعم از داستان، رمان و شعر- نمی‌داند که این آثار در چه شرایط و موقعیتی خلق شده‌اند و رویدادهای جامعه آمریکا در شکل‌گیری و خلق این آثار چقدر تأثیر گذار بوده‌اند. اینکه در طول قرون گذشته چه تحولاتی را از سر گذرانده‌اند؟ من این آثار را در پاسخ به این نیاز خوانندگان نوشته‌ام.

این مجموعه در نهایت بالغ بر چند جلد است و مجلدات بعدی آن در چه مرحله‌ای قرار دارند؟

هر جلد از این مجموعه بخشی از نویسندگان و بخشی از آثار برجسته را پوشش می‌دهد تا به دوران معاصر برسد. اینکه دقیقا بتوانم محاسبه کنم، تحلیل برجسته‌ترین نویسندگان و مهم‌ترین آثار ادبی آمریکا در چند جلد به پایان خواهد رسید، تقریبا غیرقابل پیش‌بینی است اما با این روند که در پیش گرفته‌ام، سعی دارم این مجموعه بیش از ۱۰ جلد نباشد. فعلا دو جلد از این مجموعه چاپ و منتشر شده و جلد سوم آن هم در حال چاپ است و به احتمال بسیار زیاد در ماه آینده منتشر خواهد شد. جلد چهارم و پنجم هم آماده است و من آخرین تصحیحات و بازبینی‌های آن را انجام می‌دهم و مقالاتی که تا امروز نوشته‌ام از جلد هفتم گذشته است و به ابتدای جلد هشتم رسیده‌ام. به همین ترتیب اگر کار ادامه پیدا کند، این مجموعه از ۱۰ جلد تجاوز نخواهد کرد.

اصولا برای نوشتن تاریخ ادبیات هر کشور و دوره‌بندی آن، مکتب‌های ادبی را ملاک و معیار قرار می‌دهند چون ظهور هر مکتب ادبی سرآغاز دوره‌ای خاص در ادبیات آن کشور است. شما چگونه حوادث و رویدادهای سیاسی و اجتماعی مثل جنگ را سرآغاز یک دوره در ادبیات آمریکا ارزیابی می‌کنید؟

چیزی که در مورد آمریکا به ویژه در زمینه ادبیات هست را می‌توان این‌گونه ارزیابی کرد که آمریکا کشوری عملگراست. ادبیات آمریکا بر اساس مکتب‌های شناخته شده ادبی و روشنفکری پیش زرفته است و از حوادث سیاسی و اجتماعی در آمریکا تأثیر بسیاری پذیرفته است. اما اروپایی‌ها بیشتر بر اساس ایده‌های مجرد کار می‌کنند. آمریکا و نویسندگانش کاملا تحت تأثیر حوادث و اتفاقات اجتماعی و سیاسی کار می‌کنند و به خلق ادبیات می‌پردازند. مثلا جنگ داخلی آمریکا تأثیر بسزایی در ادبیات آمریکا داشت و تحولات جدیدی ایجاد کرد. جنگ‌های جهانی اول و دوم هم تأثیر ویژه خودش را بر ادبیات آمریکا داشت و در ارزیابی و بررسی ادبیات نوین آمریکا به ادبیات بعد از جنگ جهانی دوم بسیار استناد می‌کنند. منتقدان و مورخان ادبیات آمریکا هم در تحلیل‌های خود برای ارزیابی ادبیات آمریکا هیچ‌گاه به ظهور مکتب‌ها اشاره نمی‌کنند و مثلا نمی‌نویسند با ظهور و پیدایش مکتب رئالیسم، چه تحولاتی شکل گرفت و چه تغییر وضعیتی حاصل شد.

مشکل من این بود که در بررسی بسیاری از نوشته‌های تئوریک که در ایران چاپ می‌شوند و درباره ادبیات آمریکا به ارزیابی می‌پردازند، می‌بینم حق‌مطلب را آن‌گونه که باید ادا نمی‌کنند و به خواننده نمی‌گویند که فلان نویسنده یا فلان شاعر در چه شرایط و موقعیت تاریخی و اجتماعی ظهور کرده است. اصلا چرا همین‌گویی در ادبیات آمریکا متولد شد؟ شرایط اجتماعی و اقتصادی در این میان چه نقشی داشت؟ یا چرا مارک تواین در آن دوره خاص ظهور کرد؟ هر کدام از این افراد را که نگاه کنید، متوجه می‌شوید که متأثر از مکتب‌های ادبی نبودند. بسیاری از آن‌ها متأثر از تحولات اجتماعی و سیاسی که ناگهان در آمریکا به وجود آمد، بودند.

محمدرضا فانی: نگرشی تحلیلی بر ادبیات آمریکا از زمان جنگ داخلی تا به امروز عنوان مجموعه‌ای ده جلدی به قلم مازیار اولیایی نیاست که جلد اول و دوم آن هفته گذشته از سوی انتشارات میرسعیدی فراهانی در تهران منتشر شده است. جلد اول این مجموعه ضمن بررسی پیش‌زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی عنصر رئالیسم در ادبیات آمریکا به نویسندگانی مانند هنری جیمز، مارک تواین، خالق هکلبری فین، و امروز بیس چهره برجسته ادبیات طنز و جک لندن نویسنده شاهکاری مانند سبیددندان که به مکتب رئالیسم و ناتورالیسم تعلق خاطر داشتند، می‌پردازد و در کنار آن نخستین جوانه‌های جنبش مدنی سیاهپوستان را کالبدشکافی می‌کند و جلد دوم نیز به نویسندگان و شاعران سبک مدرنیسم اختصاص یافته و پس از اشاره به وضعیت اجتماعی، سیاسی و اقتصادی آمریکای عصر مدرنیسم، به پیش‌زمینه‌های علمی و فلسفی این جنبش می‌پردازد. در ادامه رابرت فراست، ملک الشعرای شعر نیمه اول قرن بیستم، ویلاکدر داستانسرای عصری پیشگامان سرزمین آمریکا، شروود اندرسون و کامینگر شاعر نقاش یا نقاش شاعر مورد بررسی قرار می‌گیرند. مازیار اولیایی نیا مؤلف این مجموعه متولد ۱۳۳۱ مسجد سلیمان و فارغ‌التحصیل رشته ریاضیات، اکنون در کالجی در آمریکا به تدریس مشغول است. این مؤلف چندی قبل یک مجموعه شعر نو از سروده‌های خود را با عنوان دُر کارگاه رویا به بازار عرضه کرده است. اولیایی نیا، گذشته نیز میهمان خواهر خود هلن اولیایی نیا، مترجم، منتقد و استاد دانشگاه اصفهان بود از این رو فرصتی دست داد تا پیرامون این آثار با وی به گفت‌وگو بنشینیم.

با چه انگیزه‌ای سراغ تاریخ ادبیات آمریکا و تحلیل آن رفته‌اید؟

هدف از تألیف و تدوین این مجموعه، معرفی اجمالی ادبیات آمریکا به علاقه‌مندان ادبیات جهانی است. هر مقاله به نویسنده، سبک، دوره یا تحول ادبی و ویژه‌ای اختصاص دارد که تأثیری سرنوشت‌ساز در تکامل و اعتلای آن داشته و آن را از ادبیات دیگر ملت‌ها متمایز ساخته است.

در نوشتن مطالب این کتاب سعی کرده‌ام مقالات را در نهایت ایجاز بنویسم تا انگیزه‌ای برای مطالعه مخاطبان ایجاد شود و در عین حال از بیان مهم‌ترین رویدادهای فرهنگی، ادبی و اجتماعی غفلت نکنم. موضوع این آثار در بازه زمانی سده‌های نوزدهم و بیستم میلادی جای می‌گیرد و هدف از نوشتن این آثار هم، می‌تواند تأییدی بر درک تحلیلی از ادبیات باشد، نه بیان صرف تاریخ‌ها و روایت اتفاقات جریان‌ساز در حوزه ادبیات. این مجموعه ترکیبی است از زندگی‌نامه نویسندگان و شاعران بزرگ و نقد و تفسیر آثار آنان و تأثیراتی که بر تحولات ادبی دوره خود داشته‌اند.

نگرش تحلیلی شما چه کمکی به خواننده ایرانی می‌کند؟

همان‌طور که می‌دانید در صد سال اخیر بسیاری از آثار ماندگار ادبیات آمریکا به زبان فارسی ترجمه و منتشر شده است، البته من از ترجمه و انتشار آثار عامه‌پسند و سطحی ادبیات آمریکا هم بی‌خبر نیستم اما آنچه که عرضه شده بدون تحلیل جامع و عمیق و بدون شناخت سیر تحول تاریخی ادبیات آمریکا بوده است.

هیچ‌کس تحلیل و بررسی همه‌جانبه‌ای از وضعیت سیاسی، اقتصادی و فرهنگی آمریکا به دست نداده و از پیدایش سبک‌های ادبی و ریشه‌های آن حرف نزده است در نتیجه خواننده فارسی‌زبان

محمد علی فقیه از کتاب های تازه بنیاد شهید و امور ایثارگران می گوید

انتشار فرهنگنامه شهدای انقلاب

آثار و اسناد به جای مانده از شهدا و ایثارگران، میراث گرانبهایی است که یادآور دلاورمردی و رشادت های فرزندان این مرز و بوم است؛ میراث گرانبهایی که آشنایی با آن ها باعث بصیرت بیشتر نسل حاضر و نسل های پس از آن خواهد شد. بنابراین جمع آوری، حفظ و نگهداری آثار مکتوب شهدا باعث درک صحیح و شفاف آیندگان از این جنگ تحمیل شده به ملت ایران خواهد بود و وقایع این دوره از تاریخ را به روایت اسناد و مدارک متقن و روشن به نسل های آینده ارائه خواهد کرد. بی شک این اسناد برگ های زرین تاریخ پرماجراي معاصر ما و بیانگر آرمان ها، اهداف و انگیزه های والای مجاهدان و مبارزانی است که هستی خودشان را در راه تحقق و ایجاد نظام نوین اسلامی و دفاع از کيان نظام در طبق اخلاق گذاشتند و زیباترین صحنه های مقاومت و پایداری ملت را در طول تاریخ رقم زدند. حال سوالاتی که در ذهن نسل حاضر درباره گذشته پرافتخار این قطعه از تاریخ کشور می گذرد، جز از طریق رجوع به اسناد اصیل و به جای مانده از شهیدان میسر نیست، زیرا اندیشه ها و انگیزه های آنها از شهادت طلبی در همین مکتوبی که از آن ها به یادگار مانده نهفته است. صرف نظر از اهمیت حفظ این اسناد به عنوان گنجینه های گرانبهای دوران انقلاب و دفاع مقدس، سطرهای نوشته شده بر کاغذ از شهدا منابعی جامع برای نویسندگان، محققان، پژوهشگران و سایر علاقه مندان به عنوان دستمایه خلق آثاری ارزشمند از آن دوران در قالب های مختلف علمی و ادبی به شمار می رود که در این بین بنیاد شهید و امور ایثارگران متولی اصل جمع آوری و حفظ آثار شهدا و ایثارگران محسوب می شود. طرح فرهنگ اعلام شهدای انقلاب و دفاع مقدس طرحی است که به منظور حفظ چنین اسنادی از شهدا، چندی پیش از سوی دفتر مطالعات و تحقیقات بنیاد شهید به اجرا درآمد و بر این اساس اطلاعات بر جای مانده از شهدا به صورت دقیق، علمی و به روز و مطابق با استانداردهای فرهنگنامه نویسی تنظیم می شود. نحوه اجرای این طرح به این گونه است که اطلاعات شهدای دوران انقلاب و دفاع مقدس به تفکیک هر استان جمع آوری و در قالب فرهنگ اعلام شهدای آن استان عرضه می شود.

تاکنون بالغ بر ۹۰ درصد از طرح فرهنگ اعلام شهدا تکمیل شده و قرار است به زودی مجموعه فرهنگ اعلام شهدای انقلاب مقدس به تفکیک هر استان و در قالب کتاب منتشر شود. محمد علی فقیه مدیرکل انتشارات و اطلاع رسانی بنیاد شهید و امور

نیز بهره برده شده است. او بیان اینکه اداره انتشارات و اطلاع رسانی تنها به انتشار فرهنگ اعلام شهدا می پردازد می افزاید: «مراحل جمع آوری اطلاعات، بیوگرافی و وصایای شهدا برعهده مرکز اسناد و مطالعات بنیاد شهید است و نشر شاهد تنها به انتشار این فرهنگنامه می پردازد. البته قرار بر این است تا در چاپ اول اطلاعاتی که تاکنون از شهدا جمع آوری شده منتشر شود و در چاپ های مجدد سایر اطلاعات شهدا نیز به آن اضافه شود.»

به اعتقاد وی وصایای شهدا براساس آخرین شیوه های تصحیح متون خطی و روش های علمی روز دنیا همراه با گویاسازی اصطلاحات، تعبیر و واژه های نظامی و سایر اطلاعات مبهم موجود در متون منتشر خواهند شد تا برای عموم مردم قابل فهم باشد.

فقیه بر این باور است که آثار مستند، آثاری هستند که مبنای تولید سایر آثار محسوب می شوند و حقایق، ناگفته ها و زوایای پنهان زیادی در درون و محتوای وصایا و بیوگرافی شهدا وجود دارد که نویسندگان و محققان با تکیه بر این مستندات می توانند زمینه خلق آثار ماندگار فراوانی را از دوران انقلاب و

دفاع مقدس فراهم کنند. او معتقد است تمام حقایق دوران دفاع مقدس در لابه لای سطور به جای مانده از شهدای آن دوران نهفته است و به تعبیر دیگر این اسناد حافظه تاریخ دوران دفاع مقدس تلقی می شوند. بنابراین با توجه به چنین اهمیتی هیچ گونه تحریفی در اسناد انجام نگرفته و مطالب عینا مطابق با وصایای شهدا منعکس شده است.

به باور فقیه با توجه به اینکه پژوهشگران و محققان عمده ترین مخاطبان فرهنگ اعلام شهدا محسوب می شوند، از این رو انتشار این فرهنگنامه در مرحله اول در شمارگان محدودی متناسب با نیاز مراکز تحقیقاتی و فرهنگی و کتابخانه های عمومی کشور صورت می گیرد و در مراحل بعدی براساس افزایش تقاضا منتشر خواهد شد.

فقیه یادآور می شود که با تکمیل فرهنگ اعلام شهدا، غنی ترین فرهنگنامه از شهدای انقلاب و دفاع مقدس به منظور ترویج و گسترش فرهنگ ایثار و شهادت و رویارویی با هجمات فرهنگی، نظامی، سیاسی و ویرانگر دشمن به جامعه عرضه خواهد شد.

ایثارگران با تأیید این موضوع از انتشار فرهنگ اعلام شهدای استان کهگیلویه و بویراحمد به عنوان نخستین جلد از این مجموعه همزمان با ایام دهه فجر خبر می دهد و می گوید: «در آینده ای نزدیک فرهنگ اعلام شهدای سایر استان ها نیز متناسب با اطلاعات جمع آوری شده از شهدای هر استان از سوی نشر شاهد انتشار می یابد.»

فقیه درباره اطلاعات موجود در فرهنگ اعلام شهدا اینچنین می گوید: «اطلاعات موجود در این فرهنگنامه شامل زندگینامه مستند و خلاصه شده هر شهید حاوی خاستگاه او از لحاظ اقتصادی، اجتماعی، نحوه و مکان و ناحیه منجر به شهادت، رده نظامی، تحصیلات، تخصص های ویژه و نظامی یا غیر نظامی به همراه وصیت نامه و تصویری از آن شهید است.»

به باور او اطلاعات خانواده بازمانده، همزمان شهید و پرونده های موجود در بنیاد شهید عمده ترین منابع کسب اطلاعات از شهدا برای استفاده و بهره مندی در فرهنگ اعلام شهدا است که علاوه بر این از اطلاعات موجود در لابه لای اسناد مکتوب بر جای مانده از شهدا شامل نامه ها، مناجات نامه ها، دست نوشته ها، یادداشت ها، خاطرات و اسناد خاص

است تصمیم به نوشتن این داستان سه اپیزودی گرفته است تا ادای دینی به زحمات و رشادت های این نیروها در دوران دفاع مقدس باشد.

جای خالی واحدهای شناور نیروهای نظامی در ادبیات دفاع مقدس و کسب تجربه از فضا و وقایع جنگ در خرمشهر مهم ترین دلایلی است که زنوزی را مجاب به نوشتن این داستان کرده است. داستان، زندگی نیروهای ناو جنگی پلنگ را در آستانه و آغاز جنگ تحمیلی با محتوایی روان و جذاب برای مخاطب روایت کرده است.

شخصیت های این مجموعه انسانی هستند که فعالیت و شغلشان

گذری بر «سکان سمت میانه اروند»

شهادت به وقت دریا

«سکان سمت میانه اروند!» مجموعه ای دیگر انتشار یافته از سوی مرکز آفرینش های ادبی حوزه هنری در قطع پالتویی است. این مجموعه در حقیقت اپیزود دوم رمان دریایی «خرمشهر» نوشته فیروز زنوزی جلالی است.

از آنجا که نویسنده به عنوان افسر کمیسر دریایی ناوچه های ۶۵ پایی خرمشهر به عنوان اولین ناوچه های پایگاه دریایی خرمشهر که در اروندرود با نیروهای عراقی درگیر شده خدمت می کرده است، بنابراین مشاهداتی که از چگونگی مقابله نیروهای ایرانی علیه رژیم بعث داشته

روی آب، اما زندگی شان روی زمین است و نویسنده مدام مشکلات و مصائبی که بر این انسان ها وارد می شود و خاطراتی که از زندگی شخصی خود در ذهن می پروراند را به شکلی جذاب روایت می کند. داستان روایت مردان بی ادعایی است که در راه دفاع از میهن ناموششان تا پای جان به مقابله با نیروهای عراقی می پردازند تا به شهادت می رسند.

بخشی از کتاب را با هم مرور می کنیم: «سیگار درآورد و گیراند. چوب کبریت را پرت کرد تو آب. حالا چه تب و تابی داشت اروند! گل آلود بود و تو خودش می توئید، پک زد و به سرفه افتاد. سرفه ای خشک ته حلقش تلخی زد. حالا این ها را داشت خودش به خودش می گفت یا یکی دیگر از پشت آن مرزه ها، تو گوشش مرور می کرد؟ مرزه ها!... بازار!»

انقلاب، نویسندگان را به خودباوری رساند

حسین فتاحی

نخستین نوشته‌های ویژه کودکان در نشریاتی چون کیهان بچه‌ها و ... منتشر می‌شد و بهترین کتابی که برای بچه‌های این مرز و بوم نوشته شد، همان کتاب معروف و محبوب مهدی آذریزی بود؛ قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب.

در سال‌های آغازین دهه چهل نویسندگان خوبی چون نادر ابراهیمی، احمدرضا احمدی، م. آزاد و ... شروع به نوشتن برای بچه‌ها کردند، اما بیشتر کتاب‌هایی که پیش از انقلاب برای بچه‌ها منتشر می‌شد، ترجمه بود و نه تالیف و این مساله تا حدی طبیعی بود، چون نسلی تربیت نشده بود تا تنها برای کودکان بنویسد و با ذهن و زبان آن‌ها آشنا باشد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران بود که ادبیات کودک و نوجوان به معنی واقعی کلمه پدید آمد و رشد و گسترش پیدا کرد. گواه گفته‌من، کتاب‌هایی است که پیش از این رخداد تاریخی منتشر شده‌اند به این معنی که اگر قبل از انقلاب ۸۰ درصد ترجمه و ۲۰ درصد آثار، تالیفی بودند، پس از انقلاب این آمار و تعداد وارونه شد. گسترش روحیه خودباوری و ظلم‌ستیزی، یکی دیگر از تأثیرات انقلاب اسلامی بر همه مردم از جمله نویسندگان بود، نویسندگانی که فکر می‌کردند به جای ترجمه کتاب‌های خارجی، بهتر است کودکان را با آداب و رسوم و فرهنگ بومی خود آشنا کنند و این نیازمند نوشتن کتاب به زبان فارسی، نه ترجمه به این زبان بود. کتاب‌هایی که در فاصله سال‌های ۵۷ تا ۶۲ نوشته شده، تا اندازه‌ای شعارگونه هستند اما نویسندگان پس از سه-چهار سال دریافتند که باید به تکنیک بیشتر توجه کنند و تنها به محتوا نپردازند از این رو از فرم‌هایی که موثرترین و غیرمستقیم‌ترین زبان برای بیان مطالب بودند، بهره بردند. حتی امروز هم نویسندگان اگر بخواهند رخدادها را مربوط به انقلاب را بازگو کنند باید از قالب داستان استفاده کنند.

مژگان شیخی از «قصه و دعا» می‌گوید

خدای مهربان کودکان

خدای مهربان! تو را شکر می‌کنم که بذر، خاک، خورشید و باران را آفریدی؛ چون می‌توانیم باغ‌ها و مزرعه‌های زیبایی داشته باشیم.

مژگان شیخی در سال ۱۳۴۱ به دنیا آمد و در رشته مترجمی زبان و ادبیات انگلیسی درس خوانده است. او کار برای کودکان را با نشریه «کیهان بچه‌ها» آغاز کرده و نخستین کتابی که از او منتشر شده «بلبل نوک طلا و باغ آرزوها» نام دارد. او به تازگی به ترجمه کتابی برای خردسالان با عنوان «قصه و دعا» پرداخته که در آن ۱۰ قصه و ۱۰ دعا گنجانده شده است؛ قصه‌های شیرین و دعاهای زیبایی که خوابی آرام و خیالی آسوده را برای خردسالان به ارمغان می‌آورند. «قصه و دعا» را کتاب‌های بنفشه، واحد کودک و نوجوان انتشارات قدیانی در ۵۵۰۰ نسخه و به قیمت ۳۰۰۰ تومان برای گروه سنی ۵-۷ منتشر کرده است. با مژگان شیخی درباره این کتاب و تأثیر قصه و دعا بر روان کودکان سخن گفته‌ایم.

«۳۰ قصه، ۳۰ شب» از داستان‌ها و قصه‌های کوتاه استفاده کرده‌اید؟
مخاطب من کودکان هستند و این گروه سنی، حوصله داستان‌های طولانی را ندارد.

قصه، نوشته‌ای تخیلی و سرگرم کننده است که روان، آموزش دهنده، جذاب و هیجان برانگیز بوده و تخیل کودکان را تقویت می‌کند؛ به این معنی که قصه‌ها در قالب تمثیل به بیان آرزوهای بچه‌ها می‌پردازند و این مسئله موجب می‌شود که کودکان در مورد پدیده‌ها و مسائل گوناگون فکر کنند و فکر کردن، تخیل آن‌ها را برمی‌انگیزد.

آیا کودکان امروز با وجود رایانه، ماهواره و بازی‌های گوناگون رایانه‌ای، به سراغ قصه می‌روند یا حتی مادران فرصت می‌کنند هر شب برای آنها قصه و دعا بخوانند؟

قصه همیشه جایگاه خاص خود را داشته، به شرط اینکه خوب و پرکشش باشد. هر چند امروز با وجود امکانات گسترده ارتباطی، قصه نوشتن مشکل‌تر شده و کسانی می‌توانند موفق عمل کنند که طرح نو داشته باشند و داستان‌های جذاب و خواندنی بنویسند و به زمینه‌هایی بپردازند که کمتر به آن توجه شده است.

پس چگونه است که بسیاری از نویسندگان ما از جمله خود شما، به بازنویسی ادبیات کهن توجه می‌کنند؟

به این دلیل که کودکان باید با ریشه‌های تاریخی و فرهنگی خود آشنا شوند اما اغلب حکایات ما برای بزرگسالان نوشته شده، همچون کلیله و دمنه یا مرزبان نامه که اگرچه از زبان حیوانات بیان شده‌اند، اما کودکانه نیستند و بچه‌ها نمی‌توانند پیام‌های عمیق و فلسفی اینگونه آثار را درک کنند از این رو نویسندگانی که با ساختار داستان آشنا هستند و علاوه بر آن، زبان و دنیای کودکان را هم می‌شناسند باید به بازنویسی اینگونه کتاب‌ها بپردازند.

شما در بعضی موارد از اصطلاحات و ضرب‌المثل‌ها هم استفاده می‌کنید...
بله. ضرب‌المثل‌ها، بخشی از فرهنگ ما را تشکیل می‌دهند که کودکان باید با آن آشنا شوند؛ همچنین باید کاربرد هر مثل را هم بدانند و درست و بیجا از آن استفاده کنند.

چرا در کتاب «قصه و دعا» و هم در مجموعه

چه شد که به ترجمه این کتاب پرداختید؟
فکر می‌کنم قصه‌هایی که در این کتاب آمده، برای بچه‌های خردسال، جالب و خواندنی است، از سوی دیگر، دعا نه تنها بر بزرگسالان بلکه روی کودکان هم تأثیر می‌گذارد و درون و روان آن‌ها را آرام می‌کند.

امادر هر کدام از قصه‌ها، یک پیام اخلاقی گنجانده شده؛ ضمن اینکه بچه‌ها شاید به طور مستقیم خدا را صدا نزنند یا از او کمک نخواهند اما به طور غیرمستقیم و به زبان خود با او در ارتباط هستند. بچه‌ها باید یاد بگیرند که مستقیماً با خداوند ارتباط بگیرند، از او کمک بخواهند و خواسته‌هایشان را با آفریدگار خود در میان بگذارند. با این کار هم به آرامش می‌رسند و هم مفهوم دعا را درک می‌کنند. برخی نویسندگان بر این باورند که کودکان خردسال، نیاز چندانی به ادبیات دینی ندارند، چراکه هنوز خوبی و بدی را به درستی درک نکرده‌اند. به نظر شما این عقیده درست است؟

نه. فکر می‌کنم کودکان در هر سنی، حتی در خردسالی به ادبیات دینی نیاز دارند. دین به کودکان کمک می‌کند تا با انسان‌های دیگر ارتباط برقرار کنند و آن‌ها را دوست داشته باشند چرا که ارزش‌های دینی، فراتر از اخلاق و معیارهای اخلاقی هستند.

خردسالان تا چه اندازه مفاهیم دینی را درک می‌کنند؟

این به نویسندگان و شاعرانی بستگی دارد که برای این گروه سنی می‌نویسند. اگر آن‌ها از یک زبان کودکانه استفاده کنند و به موضوعاتی بپردازند که برای بچه‌ها جالب و جذاب باشد و از شعار دادن دوری کنند به خوبی می‌توانند با خردسالان ارتباط برقرار کرده و مفاهیم مورد نظر را به آن‌ها منتقل کنند. پیش از این نیز شما، مجموعه «۳۰ قصه، ۳۰ شب» را برای کودکان منتشر کرده‌اید. قصه‌ها چگونه می‌توانند هم تخیل کودکان را تقویت کنند و هم مفاهیم مختلف از جمله مسائل دینی را به آن‌ها بیاموزند؟

اطلاعیه

قابل توجه ناشران ، کتاب فروشان ، محافان ، چاپخانه‌ها ، لیتوگرافی ها ، مراکز پخش ، ناشران الکترونیک ، کاغذ فروشان ، گرافیست‌ها و تصویرگران سراسر کشور

خانه کتاب در حال آماده‌سازی ویرایش جدید ((مرجع نشر ایران))

حاوی اطلاعات تمام صنوف مرتبط با نشر شامل ناشران ، کتاب فروشان ،

محافان ، چاپخانه‌ها ، لیتوگرافی ها ، مراکز پخش ، ناشران الکترونیک ،

کاغذ فروشان ، گرافیست‌ها ، تصویرگران ، کتاب‌فروشان الکترونیک و

نمایندگان ناشران خارجی سراسر کشور می‌باشد. برای تکمیل اطلاعات

و کمک موثر به زنجیره نشر کشور ، از تمام مراکز فوق درخواست می‌شود

اطلاعات خود را از طریق نشانی‌های زیر ، تا پایان بهمن ماه به خانه کتاب

ارسال فرمایند . مراکزی که مایل نیستند اطلاعات آنها در کتاب ((مرجع نشر))

درج شود ، درخواست خود را به صورت کتبی به خانه کتاب ارسال نمایند .

نشانی : تهران ، خیابان انقلاب ، نرسیده به چهارراه ولیعصر ، بین خیابان

فلسطین و برادران مظفر ، شماره ۱۱۷۸ ، طبقه اول

واحد کتابداری و اطلاع رسانی ؛ صندوق پستی ۳۱۳ - ۱۳۱۴۵

تلفن : ۶۶۴۱۴۹۵۰ ، داخلی‌های ۲۰۴ ، ۲۰۵ ، ۲۰۷ ؛ دورنگار ۶۶۴۱۵۳۶۰

پست الکترونیکی Information@Ketab.org.ir

نگاهی به کتاب «اسماعیلیه از گذشته تا حال»

گشت و گذار در قلعه های اسماعیلیه

اسماعیلیه که پس از امام صادق (ع) راه خود را از شیعیان امامیه جدا ساختند، از فرقه های بزرگ شیعه هستند. اینان از همان نخستین سده های شکل گیری، بدل به یک جنبش سیاسی - اجتماعی شدند و کشاکش دامنه داری را با حکومت های وقت، خصوصاً خلافت عباسی رقم زدند.

این ماهیت جنبش گونه و مخالف آشکار با خلافت عباسی موجب نفوذ و حضور اسماعیلیه در نقاط مختلف سرزمین های اسلامی همچون ایران، عراق، بحرین، یمن و مصر شد. نهایتاً پیروان این فرقه موفق شدند که در واپسین سال های سده سوم هجری قمری دولت مستقلی را در افریقه (تونس) بنیان گذارند و در سال ۳۶۲ هـ. ق با فتح مصر، مرکز خود را به قاهره منتقل کنند. این حکومت ۱۸۵ سال دوام آورد. در ایران اسماعیلیه موفق به تشکیل سلسله حکومتی نشدند اما قدرت سیاسی و نظامی شان به قدرت حکومت های چون سلسله سلجوقی پهلوی زد. اوج قدرت اسماعیلیه ایران در دوره حسن صباح رقم خورد و داستان مبارزه وی در قلاع کوهستان البرز - از جمله الموت - داستانها و افسانه های بسیاری را در افواه انداخت.

قلاع اسماعیلیه ایران در سده هفتم هجری قمری به دست مغولان یکی بعد از دیگری سقوط کرد، اما این فرقه از میان نرفت و تا به امروز با فراز و نشیب بسیار به حیات خود ادامه داده است؛ هر چند که قدرت روزگاران پیشین را ندارد.

اهمیت فرقه اسماعیلیه در تاریخ ایران و اسلام موجب شده است تا سیر تحول و تطور این فرقه و اقدامات آن، از موضوعات جذاب و پراهمیت در پژوهش های تاریخی باشد. هیچ کس به درستی نمی داند که تاکنون چند مقاله یا کتاب درباره اسماعیلیه به نگارش در آمده است اما گمان می رود که شمارشان از هزاران فرزون باشد. با این حال تاریخ دور و دراز اسماعیلیه، پراکتنگی پیروان آن در نقاط مختلف جهان در طول

ده ها قرن و نیز جنبه های مختلف حیات دینی و سیاسی این فرقه مانع از آن شده که کتابی جامع و دربردارنده همه موضوعات مرتبط با اسماعیلیه به نگارش در آید.

کتاب «اسماعیلیه از گذشته تا حال» نوشته محمد سعید بهمن پور کوششی است برای مطالعه تاریخ اسماعیلیه از نخستین سال های شکل گیری تا امروز. این کتاب نمی تواند همپای زبده ترین کتاب هایی باشد که از سوی پژوهشگران برجسته ایرانی یا اروپایی درباره اسماعیلیه نوشته شده است، اما امتیاز قابل توجه آن کلیاتی است که از این فرقه در طول تاریخ تا عصر حاضر به دست

می دهد. به گفته بهمن پور این کتاب تلاشی است متواضعانه برای ارائه تداوینی نو از تاریخچه، عقاید و اوضاع کنونی پیروان مذهب اسماعیلیه در جهان. متأسفانه بیشتر تحقیقات و ادبیات جدید در این موضوع یا تداوینی پیچیده و غیرتعلیمی دارند یا به صورت ترجمه از زبان های خارجی ارائه شده اند و یا اقتباس از کارهای مستشرقان هستند که هر چند با دقت نظر زوایای بسیاری از تاریخ و عقاید این مذهب را به

نور تحقیق روشن کرده اند اما به خاطر نگاه بیرونی و بیگانه بودن با بسیاری از مفاهیم، گوشه های دیگری را در تاریکی فرو نهاده و یا فرو برده اند و در مواردی دچار اشتباهات فاحش شده اند.

او می افزاید: «در این کتاب سعی شده است تا حد امکان بخش تاریخ از بخش عقاید و بخش عقاید از بخش سازمان و معتقدات امروزی فرقه مختلف اسماعیلیه تفکیک و به صورت مجزا ارائه شود تا خوانندگان دسته بندی روشن تری از مطالب داشته باشند.» بدین ترتیب در بخش عقاید، منابع دست اولی درباره برخی اعتقادات کلیدی و ریشه های اسماعیلیه، نظیر آراء و نظریات فقهی و کلامی، برگزیده، تلخیص و ترجمه شود. بنا به گفته نویسنده این بخش پیش از

این به زبان فارسی موجود نبوده و اکثر قریب به اتفاق آثار موجود در این زمینه تنها به صورت کلی و مبهم به آن پرداخته اند. به گونه ای که بیش از آن که موجب فهم شود، باعث سوء تفاهم می گردد، بنابراین ارائه این قسمت نقش موثری در تصحیح تلقی و برداشت خوانندگان از مذهب اسماعیلیه دارد.

از دیگر بخش های کتاب، شرح وضعیت اسماعیلیه در دوران معاصر است. در این بخش، علاوه بر بحث درباره جمعیت و احوال اجتماعی، سازمان سیاسی و آداب و رسوم فرقه ای هر گروه زمینه های جدیدی از نهضت ها در هر یک از فرقه آقاخانیه، بهره و دروزی کایوده شده است. بهمن پوریکی از وجوه امتیاز کتاب خود را مطالعه نسبتاً مبسوط فرقه دروزی می داند. این فرقه با آنکه از فرقه منشعبه از اسماعیلیه محسوب می شود اما کار زیادی به زبان فارسی درباره آن انجام نشده است و آثار ترجمه شده موجود نیز کمتر به تاریخ معاصر این فرقه می پردازد.

کتاب «اسماعیلیه از گذشته تا حال» همچنین دارای بخش کتاب شناسی است که مجموعه بزرگی از میراث نویسندگان اسماعیلی را معرفی می کند و شرح مختصری از زندگینامه نویسندگان را در اختیار خوانندگان می گذارد.

در اینجا برای آشنایی با سبک و سیاق نویسنده در بیان مطلب، بخش کوتاهی از فصل سوم کتاب ذیل عنوان «آقاخان ها در دوران معاصر» را می آوریم. «سلطان محمد شاه الحسینی، آقاخان سوم ... در سن ۸ سالگی به عنوان چهل و هشتمین امام اسماعیلی نزاری به امامت رسید... او از لحاظ سیاسی همچون اسلاف خود فردی کاملاً وابسته و پیوسته به حکومت انگلستان بود و نه تنها اظهار نظر این امر ایجابی نداشت، بلکه به آن افتخار می کرد. وی در ۹ سالگی به هنگام

آغاز امامت خود، از ملکه ویکتوریا عنوان عالی جناب (highness) دریافت کرد و با وجود ثروت فراوان، سالانه مبلغ هزار روپیه توری از حکومت انگلیس برایش تور گردید. این عنوان را هر چند هفتاد سال بعد ملکه الیزابت دوم به کریم آقاخان نیز اعطا کرد اما با توری همراه نبود.

آقاخان سوم تنها مسلمانی بود که در جشن های بیست و پنجمین سال سلطنت ویکتوریا به عنوان نماینده مسلمانان غرب هند سخنرانی کرد و با آنکه هنوز ۱۶ سال بیشتر از سنش نمی گذشت ملکه اطمینان داد که به همان اندازه که پادربزرگش به تاج و تخت انگلستان وفادار بود و در میدان های جنگ سند و افغانستان برای آن جنگید، وی به ملکه وفادار خواهد بود. او به هنگام فوت جورج پنجم، پادشاه انگلیس، لباس سیاه پوشید و دستور داد تا همه اسماعیلیان به آن لباس مناسب لباس عزا به تن کنند و تا سه روز کارهای خود را در هند و سایر نقاط تعطیل نمایند؛ کاری که به هنگام درگذشت ملکه ویکتوریا نیز انجام داده بود. در آن مناسبت وی از اسماعیلیان خواسته بود تا در مجالس خود برای روح ملکه دعا کنند. او چنان شیفته ملکه ویکتوریا بود که ۲۰ سال پس از دیدار خود با او در قلعه ویندرز نوشت: ویکتوریا طی مدت طولانی حکومت خود بیش از هر امپراطوری که شبه قاره در هزار سال تاریخ پرفراز و نشیب گذشته به خود دیده به قلوب هندیان که به آنان عشق می ورزد، نزدیک شده است. به گفته جسمون آقاخان سوم ملکه ویکتوریا و سیاست انگلستان را در هند مطلقاً و بی قید و شرط موافق حکمت و عدالت می دانست.» کتاب «اسماعیلیه از گذشته تا حال» در ۴۹۶ صفحه با شمارگان سه هزار نسخه و با بهای شش هزار تومان از سوی انتشارات فرهنگ مکتوب منتشر شده است. نگارش این کتاب با همکاری سازمان مدارس و حوزه های علمیه خارج از کشور صورت پذیرفته است.

گذری بر «معماران و مرمتگران سنتی اصفهان» اثر سید مهدی سجادی نائینی

آینه به روایت خشت

بسیار شنیده ایم و خوانده ایم که تاریخ را فقط شاهان، امیران و وزیران رقم زده اند، بلکه انبوهی از مردمان گمنام اما فرهیخته، تمدن و فرهنگ را شکل داده اند. با این وجود کتاب های تاریخی، مملو از شرح حال شاهان، امیران و وزیران است. فرقی نمی کند که خوب نوشته باشند یا بد. در مذمتشان سخن گفته باشند یا در تحسینشان. به هر حال تاریخ را از این زاویه نگریسته اند. کتاب معماران و مرمتگران سنتی اصفهان نوشته

سید مهدی سجادی نائینی می کوشد تا از این فضا فاصله بگیرد.

تاریخ هنر و معماری از جمله عرصه هایی است که می توان رد پای قهرمانان گمنام تاریخ را در آن پی گرفت. با مراجعه به منابع و مآخذ گوناگونی که درباره تاریخ نو و معماری ایران و جهان به رشته تحریر در آمده اند، این نکته مشخص می شود که پس از گسترش دین مبین اسلام، سنت های دیرین معماری ایرانی ادامه یافت. با گذشت زمان و شروع حکومت امویان و سپس عباسیان، بسیاری از شیوه های خاص معماری ایران در سایر نقاطی که به وسیله مسلمانان فتح شده بود، به کار گرفته شدند. این تاثیر در دوره حکمرانی عباسیان به مراتب چشمگیر تر است.

از این دوره، نفوذ هنر ایرانی در دستگاه خلافت و در نتیجه در معماری اسلامی روزافزون شد و پس از آن در قلمرو وسیع خلافت اسلامی هر آنچه ساخته می شد، به دست هنرمندان ایرانی انجام می گرفت. این امر در بناهای غیر مذهبی سرزمین های مفتوح نیز کاملاً مشهود بود و در محدوده ایران آن عصر، معماری به همین شیوه و با همین تاثیر پذیری ادامه یافت.

در قرون چهارم، پنجم و ششم هجری عناصر معماری ایرانی، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت و در جریان تحول و توسعه فوق العاده ای که در معماری به وجود آمد، همچنان ساخت و سازهای ایرانی به وضوح در بناهایی مانند مسجد جامع اصفهان رخ نمود. از این نمونه می توان به مسجد جامع زواره که در فاصله سال های ۵۳۰ تا ۵۵۱ هجری قمری ساخته شده است و از نظر عناصر تشکیل دهنده یعنی حیاط، تالار مربع، ایوان ها و به طور کلی از لحاظ ساختار، یادآور بناهای ساسانی است، اشاره کرد هر چند در دوره ایلخانان نیز این اقتباس ادامه یافت.

در دوره تیموریان، تغییراتی در شیوه های معماری به وجود آمد، زیرا تیمور اگرچه به عنوان سفاکی خونریز در دنیا شهرت دارد، اما علاقه او به ساخت بناهای باشکوه مورد تایید محققان است. شاید به قول یکی از پژوهشگران معاصر او می خواست به وسیله همین آثار، مشروعیت خود را به عنوان مدافع امپراتوری چنگیز خان به اثبات برساند. در آغاز قرن دهم هجری صفویه به قدرت رسید و بعد از قرن ها فترت و ناآرامی سیاسی در کشور، توانست حکومتی ملی با تکیه بر مذهب شیعه را بنیان نهد در این زمان آرامش سیاسی پدید آمد بدین صورت که مدیران مملکتی را بر آن داشت تا از نظر سیاسی و امنیتی، پایتخت و مقر حکومت خود را از شمال غرب کشور به فلات مرکزی انتقال دهند. بنابراین مرکز حکومت از تبریز به قزوین و از آن جا به اصفهان منتقل شد. پیش از انتخاب اصفهان به عنوان پایتخت، این شهر مرکز حکومت سلسله های مختلف بود و در ادوار گوناگون، شهری آباد و پرجمعیت به شمار می رفت. آثار باشکوهی که در طول تاریخ بعد از اسلام تا آغاز قرن یازدهم در این شهر ساخته شده بیانگر عظمت و اهمیتی است که شهر اصفهان دارا بوده است.

به عقیده سید مهدی سجادی نائینی، در تمام آن ۱۰ قرن، مفهوم شهر همچون مفهوم دولت جنبه نهادی نداشت. تنها از زمان شاه عباس اول بود که برنامه ریزی، طراحی و اجرای شهر جدید به صورتی محکم، روشن و ظریف شروع شد. شهر از بدو تکوین تا عصر صفویه بر محوری که بازار

آن را تشکیل می داد استوار بود اما از این زمان بر محور دیگری که خیابان بود توسعه پیدا کرد. این محور جدید و وسیع شهری یعنی چهارباغ که تا آن زمان در شهرسازی ایرانی سابقه نداشت، سبب شد تا برای اولین بار مفهوم منطقه بندی شهر در سازماندهی شهر ایرانی به کار گرفته شود.

ایجاد مجموعه های شهری جدید در کنار شهر کهن، باعث شد تا پژوهشگرانی که درباره تعیین سبک های هنری همچون پارتی، پارسی، خراسان، رازی و آذری به شهر و شهرسازی ابراز نظر قاطعی نکرده بودند، در مورد حضور و وجود مکتب اصفهان در شهرسازی دولت صفوی و اعصار بعد از آن هیچ تردیدی به خود راه ندهند. با سقوط صفویه، مکتب اصفهان همچنان مورد تقلید قرار گرفت و در دوران افشار، زند و قاجار نیز معماران و استادکاران، آثاری به وجود آوردند که تاثیر مکتب اصفهان و معماران روزگار صفویه در آثار آنان به وضوح مشهود است. کتاب معماران و مرمتگران سنتی اصفهان می کوشد تا به معرفی پاره ای از این هنرمندان صاحب سبک و تاثیر گذار در تاریخ هنر و معماری ایران بپردازد، با این حال دست یازیدن به چنین کاری دست کم به سرعت دشوار است.

با این حال چند سال پیش زنده یاد سید مهدی سجادی نائینی به این کار مهم اما دشوار دست یازید و سرگذشت مردانی از تبار خشت و گل را به رشته تحریر در آورد؛ مردانی که با دست ساخته هایشان همچون مسجد جامع اصفهان، مسجد شیخ لطف الله، خانه های تاریخی کاشان و... آشنایی داریم اما از خودشان چیز زیادی نمی دانیم.

متأسفانه پیش از آنکه کتاب معماران و مرمتگران سنتی اصفهان به شکل نهایی تدوین شود، سید مهدی سجادی نائینی روی در نقاب خاک کشید و خانم گیتی آذر مهر تدوین و ویرایش نهایی کتاب را عهده دار شد. کتاب معماران و مرمتگران سنتی اصفهان در ۳۴۴ صفحه، در شمارگان دو هزار نسخه و به بهای هشت هزار تومان با همکاری سازمان نوسازی و بهسازی شهر اصفهان و به وسیله مرکز اصفهان شناسی و خانه ملل به تازگی راهی بازار کتاب شده است.

گذری بر کتاب «شاه مات» نوشته یوستین گوردن

فلسفه بر لبه تیغ ادبیات

یوستین گوردن

در کتابی دیگر می‌تواند به تاکید نویسنده بر بخشی از کتابش منجر شود و به عبارتی کلید درک اندیشه هایش باشد. آن‌ها معتقدند که کتاب می‌تواند برای برخی از کسانی که آن را خوانده‌اند نیز حرف‌هایی داشته باشد، چرا که این افراد با گزیده‌ای از اندیشه‌های نویسنده آشنا می‌شوند و به جای خواندن چندین کتاب، یک کتاب آن‌ها را با اساس فکر وی آشنا می‌کند.

با این همه اما یوستین گوردن در انتخاب بخش‌هایی از این کتاب نوعی رندی انجام داده است. او در بخش‌های ابتدایی کتاب، قسمت‌های اولیه کتاب هایش را برگزیده است در عین حال بخش‌های میانی کتاب هم مربوط به بخش‌های میانی آثارش و بخش انتهایی نیز از بخش انتهایی یکی دیگر از کتاب‌های انتخاب شده است. این نکته سبب شده است تا ساختار ابتدایی کتاب شکل بگیرد. به عنوان نمونه کتاب این گونه آغاز می‌شود: «سرم در حال انفجار است. صدها فکر و ایده جدیدی را در سرم می‌پرورانم و پیوسته ایده‌های تازه‌تری به آن هجوم می‌آورند. با کوشش خیلی زیاد شاید بتوانیم این افکار را کنترل کنیم. اما این که اصلا فکر نکنم، امری محال است. در درونم چیزهای مضحکی نقش می‌بندد و به سختی می‌توانم پیش از سرکوب شدن آنها از سوی ایده‌های تازه‌ام جلویشان را بگیرم. هرگز موفق نمی‌شوم یک ایده را از ایده‌های دیگر جدا کنم و کتاب‌های پاراگراف به‌خاتمه می‌رسد: «در اینجا از جهان بینی‌ها نتیجه‌گیری نخواهد شد.

نوشته‌های یوستین گوردن، شبیه راه رفتن روی تیغ است. او شبیه موجود دوزیستی است که توان حیات خود را در دو عرصه ادبیات و فلسفه محک می‌زند. از این روست که گوردن مدام با این خطر روبه‌روست که فلسفه را به شکلی سطحی و کم عمق ارائه کند یا ادبیات را از اصالت ببندد. خطری که گوردن را تهدید می‌کند در تفاوتی نیست که ادبیات و فلسفه با هم دارند اتفاقا در شباهت آنهاست؛ هر چند موضوع هر دو این علوم یکی است اما نحوه نگاه در آنها متفاوت است. فیلسوفان یا دست کم بسیاری از فیلسوفان مطرح، معتقدند که نباید فلسفه را ساده کرد. آن‌ها بر این باورند که ساده کردن فلسفه به حذف بخش‌هایی مهم از آن منجر خواهد شد. از سوی دیگر نویسندگان و منتقدان ادبی معتقدند که هر اثری ادبی باید در وهله اول ساختارهای روایی، شیوه بیان و آرایه‌های ادبی را رعایت کند. سپس به مسائل دیگر بپردازد. هر چند موضوع هر دوی این نقش‌ها شناخت جهان و آدمی است، اما این خطر برای کسی که می‌خواهد همچون موجودی دوزیست، هر دو منطقه را تجربه کند، وجود دارد که به جای قرار گرفتن در موقعیت «هم این و هم آن» در موقعیت «نه این و نه آن» قرار گیرد.

گوردن در کتاب «شاه مات» دست به خطری دیگر زده است. او منتخبی از آثار گذشته را یعنی بخش‌هایی از رمان‌های فلسفی‌اش را کنار هم قرار داده است تا کتابی از نو بنویسد. نتیجه کار وی شبیه کولازی است که تکه‌پاره‌های آثار مختلف را کنار هم نهاده است تا اثری دیگر تولید شود. این نویسنده نروژی در این مورد گفته است: «پاییز سال ۲۰۰۵ ناشرم به من یادآوری کرد که سال ۲۰۰۶ مصادف است با بیستمین سالگرد انتشار اولین کتاب ادبی‌ام و پرسید که آیا مایل هستم به این

مناسبت کلیاتی از آثارم را تهیه کنم.» وی می‌افزاید: «در ابتدا این کار به نظرم پرتکلف آمد اما پس از مدتی فکر کردن درباره آن یادم آمد نوشته‌هایی دارم که بهتر است آنها را در بافتی نو بگنجانم و ارائه دهم از این رو شصت و چهار متن را انتخاب کردم.» به نوشته گوردن معیارهایی که در تمامی این متن‌ها در نظر گرفته شده، این بوده که می‌بایست آنها را به صورت بخش‌های جداگانه از متن اصلی شان در نظر گرفت و به خواننده ارائه داد و این کاری دشوار بود. وی در این مورد آورده است: «البته جدا کردن یک بخش از رمان کار ساده‌ای نیست، اما ناشر بر این باور بود که اتفاقا در اکثر کارهایم این امر به سادگی میسر است. البته بعد با او هم عقیده شدم چرا که کتاب‌های من از مجموعه‌ای از لحظه‌های مستقل، معماها و افسانه‌ها و شرح حال‌ها در سطحی متعدد تشکیل شده است.»

این کتاب گوردن نیز همچون بسیاری دیگر از آثارش با انتقادهایی روبه‌رو شده است. بسیاری آن را نوعی کتابسازی عنوان کردند و این کتاب را دلیلی بر بد بودن کتاب‌های پیشین نویسنده دانستند. به گمان این دسته از منتقدان اگر کتاب‌های قبلی گوردن تا آن اندازه بی‌پایه، بی‌ساختار و بی‌منطق بوده‌اند که می‌توان بخشی مستقل از آن را انتخاب و باز نشر کرد، پس هرگز نمی‌توان او را نویسنده‌ای حرفه‌ای دانست. برخی نیز سواد پول بیشتر را دلیل چاپ کتاب دانسته‌اند.

در این میان اما در برابر این دسته از افراد برخی از علاقه‌مندان این نویسنده نروژی «شاه مات» را بر ایندی از آثار وی می‌دانند. این افراد بر این باورند فردی که «شاه مات» را می‌خواند ممکن است کتاب‌های قبلی نویسنده را خوانده باشد. انتخاب بخشی از این آثار و باز نشر آن‌ها

منحنی حیات

یوسف داوودی؛ لنگستون هیوز، شاعر و نویسنده سیاه‌پوست آمریکایی در کتاب «ریتم‌ها» به مسئله‌ای توجه کرده است که علاوه بر موسیقیدان‌ها دغدغه بسیاری دیگر از مردم نیز هست. علت را باید در نگاه جامع این شاعر به مسئله ریتم دانست. او مسئله ریتم را نه تنها در مورد موسیقی، بلکه در مورد سایر مسائل زندگی نیز مورد توجه قرار داده است. از نگاه او تا زندگی ریتم نداشته باشد نمی‌توان آن را زندگی نامید. از همین روست که کتاب ریتم‌ها را به هیچ وجه نباید کتابی در قلمرو هنر موسیقی و حتی شعر دانست. هیوز در این کتاب همچون شعرهایش با استفاده از یک مسئله عمومی به بیان دغدغه‌های شخصی‌اش پرداخته است. او این بار به فلسفه زندگی و حیات پرداخته است.

کتاب با فصل «بیبید ریتم بسازیم» آغاز می‌شود. شاعر از مخاطب می‌خواهد که مداد و قلمی بردارد و خطی کوچک بکشد. سپس از او می‌خواهد که این حرکت را تکرار کند. نتیجه این تکرار، ریتم را تشکیل می‌دهد. در صفحه‌های بعد، شاعر مسئله ریتم را در اجرای دیگر زندگی جست و جو می‌کند؛ در یک دستخط در حرکت مداد و خیلی چیزهای دیگر. هیوز می‌خواهد ثابت کند که هر کسی ریتم ویژه خود را دارد و همین ریتم‌ها را هم از جهان دریافت می‌کند: «حالا دایره‌ای بزرگ بکشید، توی این دایره، دایره دیگری بکشید. توی آن، یکی دیگر ببینید چطور این دایره‌ها متحرک به نظر می‌رسند، چون شما چیزی از حرکت تان و احساس خود از مکان و گردی را در آن گذاشته‌اید. دایره‌های شما عینا شبیه دایره‌های هیچ کس دیگری در جهان نیست. چون شما عین دیگری نیستید. دستخط شما ریتمی دارد که یکسره از آن شماست. هیچ کس مثل دیگری نمی‌نویسد.»

به این ترتیب باید کتاب «ریتم‌ها» را کتاب نگاهی دیگرگونه به زندگی دانست. هیوز در بخش‌های بعدی کتاب از شروع ریتم یکنواخت زندگی می‌نویسد. از مادر بزرگی که روی صندلی‌اش می‌نشیند و با ریتمی کند و آرام تاب می‌خورد. از تپش ریتمیک قلب انسان می‌گوید که وقتی دستخوش هیجان، غم یا احساسات می‌شود، جریان تندتری به خود می‌گیرد. او از ریتم‌های متغیر می‌نویسد، انگار که قصد دارد به مخاطبش بگوید از غم‌ها دغدغه‌هایی که در زندگی‌اش دارد نهراسد و اجازه دهد که ریتمی متغیر زنگی‌اش را فراگیرد. اما ریتم‌های یکنواخت و هموار همیشه هیجان‌انگیز و جالب نیستند. ریتم یکنواخت آرام بخش است. ریتم ناهموار جالب تر است چون انگار در حال تغییر است. به جایی می‌رود، کاری می‌کند، ریتم‌های متغیر هیجان‌انگیز ترند. شاید به همین دلیل در روز اول مدرسه یا سفر کردن یا نقل مکان به خانه‌ای تازه و تغییر ریتم‌های زندگی روزمره قلبتان تندتر می‌تپد.

شاعر در صفحه‌های بعد، ریتم را در طبیعت می‌جوید در برگ‌های درخت، در فنجان‌ها، در دانه‌های ریز باران، در برف، در موج‌ها، در شب و روز و خلاصه آنکه مخاطب از خواندن کتابی که ظاهرا درباره شعر و موسیقی است، نگرش هیوز را به زندگی خواهد فهمید.

کتاب «ریتم‌ها» با ترجمه مهدی غبرایی با شماره‌گان سه هزار نسخه و قیمت سه هزار تومان از سوی نشر تصنیف منتشر شده است.

اطلاعیه

قابل توجه ناشران، کتاب‌فروشان، صحافان،

چاپخانه‌ها، لیتوگرافی‌ها و مراکز نشر سراسر کشور

ویرایش جدید کتاب راهنمای ناشران و کتابفروشان ایران، چاپخانه‌ها، لیتوگرافی‌ها و مراکز نشر سراسر کشور در قالب جدید و به عنوان کتاب «مرجع نشر» در مرحله تهیه است

موسسه خانه کتاب با همکاری کانون ویژه پویا

از ناشران، کتابفروشان، صحافان، چاپخانه‌ها،

لیتوگرافی‌ها و مراکز پخش فعال که تمایل به درج

آگهی در کتاب فوق را دارند دعوت می‌نماید تا با

تلفن ۲۲۲۵۵۲۴۶ (مرکز جذب آگهی) و فکس:

۲۲۹۰۲۷۷۷ تماس حاصل نمایند

یادداشت

پرویز فنی پور

قرآن: منبعی برای هنرهای نمایشی

زندگی پیامبران و اولیای دین همواره از الهام بخش ترین و تاثیرگذارترین منابع فکری و اندیشگی در تاریخ نمایش بوده اند. نه تنها در بسیاری از مقاطع تاریخ، نمایش سازان از داستان های دینی بهره می گرفته اند بلکه نهاد دین نیز در حفظ و حراست هنر نمایش کوشیده است. چنانچه اشاره شد، بسیاری از هنرمندان حوزه هنرهای نمایشی در غرب تحت تاثیر متون مذهبی بوده اند به طوری که تاویل و تفسیر بسیاری از هنرمندان متأخر تئاتر چون بکت بدون اشرف به عهد عتیق غیرممکن است و حتی هنرمندان مدرن و پست مدرن، داستان های مربوط به حضرت عیسی (ع) و نیز عهد عتیق را بر صحنه نمایش به تصویر کشیده اند یا در بسیاری از مواقع بن اندیشه و جان تفکر دینی را در تاروپود اندیشه خود جای داده اند. علاوه بر ساموئل بکت، برگمان هم به عنوان یکی از ۱۰ کارگردان بزرگ تاریخ سینما و به عنوان نمایشنامه نویسی و کارگران تئاتر، دغدغه ایمان و حفظ امر قدسی را در آثارش مطرح می کند. اما در کشور ما ایران اگرچه دین، زندگی بزرگان دینی، پیامبر اسلام (ص) و امامان (ع) در بزرگترین و پرقدردترین هنر نمایشی مان یعنی شبیه یا تعزیه در مرکز توجه قرار گرفته است ولی به نظر می رسد در دوران جدید هنرمندان تئاتر و نمایش چنان که شایسته است از سرچشمه غنی تفکر دینی در عرصه هنر نمایش سود نبرده اند هرچند هنرمندان نمایش ما به دلیل اعتقادات دینی و تفکر شیعی هیچ گاه به وقایع مذهبی بی اعتنا نبوده اند و در میان آثار بزرگان نمایشنامه نویسی و کارگردانی می توان نمایش هایی منحصر ادینی را یافت اما حقیقت آن است که تاریخ اسلام و قرآن کریم دارای ظرفیت های نمایشی غنی تری نسبت به آنچه که امروز می بینیم هستند. عوامل این کاستی را می توان در دو زمینه جست و جو کرد: نخست نبود آگاهی دینی و دوم تسلط به هنرهای نمایشی و فرآیند اقتباسی برای اجرا. «حکمت، هنر، زیبایی و عناصر نمایشی قصه یوسف (ع) در قرآن کریم» از جمله آثاری است که با شناخت نسبت به این دو عامل، تلاش کرده تا در جهت رفع آن ها گام بردارد. کتاب مذکور از یک سو ایمان خالصانه و اعتقاد عمیق به قرآن کریم را برای ارائه اقتباسی سالم از این کتاب آسمانی لازم می داند و از دیگر سو تسلط نسبت به ابعاد مختلف هنرهای نمایشی را به عنوان امری ضروری در جهت شکل گیری اثری کامل مطرح می کند. در عین حال چنانچه از نام کتاب پیداست، دکتر محمدعلی خبری تلاش کرده تا ظرفیت های نمایش داستان حضرت یوسف (ع) را به عنوان یکی از زیباترین داستان های قرآن، مورد تحلیل قرار دهد. در این تحلیل سعی شده با کمک گرفتن از قواعد نمایشی، داستان حضرت یوسف (ع) به صحنه هایی تقسیم و سپس قابلیت های نمایشی هر صحنه به صورت مجزا بیان شود. یکی از نکات جالب توجه در کتاب مورد بحث درباره آن است که گفتمان قالب آن گفتمانی صرفاً درون دینی است. نویسنده بحث را از نقاطی بسیار پایه ای و اساسی چون چیستی هنر شروع کرده اما در تعریف چیستی هنر نیز به جای دست یازیدن به تعاریف و نظریه های انسانی، به سراغ نگاه اصیل قرآن نسبت به هنر و ماهیت آن رفته تا با بهره گیری از چنین نگاهی، نظریه معنوی و در پی آن نگاه تحلیلی خود به قصه حضرت یوسف (ع) را تدوین کند. این ویژگی سبب می شود تا در صورت تالیف اثری نمایشی بر مبنای تحلیل، شاهد نمایشی باشیم که در ظاهر و فرم نیز واجد خصوصیات یک اثر دینی است.

کوت و ورو

احسان استیری

حکمت، هنر، زیبایی و عناصر نمایشی قصه یوسف (ع) در قرآن کریم» اثری نظری است که نشان داده داستان حضرت یوسف (ع) دارای ظرفیت ها و ویژگی های دراماتیک فراوانی است. دکتر محمدعلی خبری مولف این کتاب شش عنصر نمایش ارسطویی را مبنای تحلیل خود قرار داده و انطباق نمودار روایی داستان حضرت یوسف (ع) با نمودار نمایش اوجگاهی یا دراماتیک را بررسی کرده است. کتاب مذکور تلخیصی از رساله دکتری این مولف است که در رشته پژوهش هنر و در دانشگاه تربیت مدرس با راهنمایی دکتر حبیب الله آیت اللهی انجام گرفته است. خبری برای نگاشتن «حکمت، هنر، زیبایی و عناصر نمایشی قصه یوسف (ع) در قرآن کریم» حدود دو سال در کلاس های تفسیر سوره یوسف آیت الله جوادی املی شرکت کرده است.

محمد علی خبری از عناصر نمایشی قصه یوسف (ع) و رویکرد های هنرمندان به قرآن می گوید

دریای بی پایان

به عنوان اولین سوال بفرمایید که چند نوع رویکرد هنری نسبت به قرآن وجود دارد؟

در یک تعریف کلی باید گفت که رویکردهای هنری متفاوتی به قرآن وجود دارد که البته همه آن ها را نمی توان پذیرفت، به عنوان مثال ممکن است در مواجهه با قرآن کریم فقط بر یافته های خود تاکید داشته باشیم یا در صدد تحمیل باورهای خویش به آیات قرآن با منظورهای خاص باشیم که در این صورت دست انسان از نعمت هدایت و معنویت قرآن خالی خواهد ماند. در نوع دیگر، نگاه ساختاری هنری قرآن بر پیام آن اولویت پیدا می کند. گاهی هنرمندان چون ساختار هنر را به خوبی می شناسند، تصور می کنند اشکال ندارد که پیام قربانی ساختار شود. این نوع نگاه به صورت طبیعی پیام قرآن را معرفی نمی کند و نمایی زیبا اما فاقد محتوا ارائه می شود. آثار هنری ای که چنین مواجهه ای با قرآن دارند به ورطه سطحیت می افتند و از اندیشه الهی خالی خواهند بود. در رویکرد هنری به قرآن کریم نیز مانند تمام رویکردهای دیگر ممکن است قصد سوء استفاده از نام قرآن در میان باشد. هنگامی که حقیقت قرآن و پیام های آن مخفی بماند این نوع سوء استفاده های منفعت طلبانه رایج می شود. چهارمین نوع رویکرد به قرآن کریم، برخوردی است که از نبود شناخت نسبت به قرآن و هنر نشأت می گیرد، به این معنا که افرادی بدون هیچ گونه شناخت نسبت به قرآن و هنر تلاش می کنند تا پیامی را که نمی فهمند با ابزاری که نمی شناسند به دیگران انتقال دهند. در مواردی هم دیده می شود که هنرمندانی زبان هنر را می شناسند اما زبان قرآن را درک نکرده اند به همین دلیل هنرمندی که برای ارائه اثر هنری به قرآن مراجعه می کند باید در زمینه علوم قرآنی نیز تا حدی متخصص باشد. در آخرین برخوردی که با قرآن کریم وجود دارد پیام هنر همان ارزش حاکم بر کلام خداوند است. در این رویکرد می توان هنر را واسطه فیض الهی و رسانیدن پیام معنوی قرآن کریم به مخاطبان دانست. زمانی که بدانیم آنچه باید برای صلاح و اصلاح معنوی انسان گفته شود به وسیله آیات الهی بیان شده است می توان هنرمند را از بهترین مبلغان حقایق فضیلت آور قرآن دانست. هنگامی که پیام هنر ارزش های حاکم بر کلام خداوند باشد، هنرمند پیام الهی را به زیباترین شکل و با نگاه حکمی به مخاطبان ارائه می کند.

حکمت الهی چگونه در زبان قرآن و در کار هنرمند متجلی می شود؟

حکمت در زبان قرآن کریم، پدیده ای نیست که انسان به گونه ای مستقیم آن را درک و دریافت کند چون حکمت هدیه ای از جانب خداوند است. در عالی ترین نوع نگرش به قرآن نیز هنرمند در پی یافتن و کشف حکمت و ارزش های حاکم بر کلام خداست. هنرمند می داند که نمی تواند هیچ ارزش افزوده ای را به پیام الهی بیفزاید. از این رو هنگامی که با نگاهی سالم به هر موجود عالم نظر کند، از یک سو حکمت حکیم و از سوی دیگر صنع و خلاقیت هنری و اوج آفرینش و زیبایی خداوند را می بیند. او می خواهد واسطه ای باشد تا آنچه را می بیند و درمی یابد به مخاطب ارائه دهد. در این میان عامل محرک هنرمند

برای درک زیبایی ها، همان عاملی است که انسان را به سوی درک حکمت و پذیرش آن هدایت می کند. از منظر حکمت هنر، زیبایی ذاتا تجلی حقیقت کلی و کیهانی است؛ حقیقتی که در اسمای الهی نیز ظهور و بروز دارد به این ترتیب هنرمند با تسلیم در برابر یگانگی خداوند، فردیت خود را به ضرورت از بین می برد و واسطه فیض و حکمت می شود. در واقع حکمتی که در هنر اسلامی شاهد آن هستیم همان حکمت قرآن است که به وسیله هنرمند کشف و ارائه می شود.

باتوجه به این تعاریف، ویژگی های داستان گویی در قرآن کریم چیست؟

اگر قرار باشد با نظریه ها و نگرش های انسانی به سراغ قرآن برویم و بخواهیم ویژگی های روایی قرآن را بررسی کنیم، ره به خطا رفته ایم، چون این قصه ها نه با هدف داستان گویی بلکه برای عبرت و آموزش انسان در قرآن آورده شده است. هرچند که کلام قرآن در اوج زیبایی است، اما اولاً این زیبایی از نگاهی انسانی قابل تحلیل نیست و دوم آنکه هدف اصلی داستان های قرآن انتقال پیام است.

زیبایی شناسی حاکم بر داستان حضرت یوسف (ع) در قرآن کریم چه ابعا دی دارد؟

قرآن کریم معنوی ترین کتاب برای پیروان خویش است و طبیعی است که زیبایی شناسی حاکم بر قصه های آن دارای دو بعد معنوی و مادی است. هدایت انسان در قالب بیان قصه و داستان، یعنی کمک گرفتن از عوامل ناپیدای ضمیر انسان در گرایش به عوامل زیبایی بنابر این داستان حضرت یوسف (ع) دارای زیبایی هایی است که در ۹ عامل طبقه بندی می شوند نخست آنکه حکمت زیبایی بر کل داستان حاکم است و دیگری تجلی حقیقت معنی در روایست که دارای ظرفیت های زیبایی شناسیک عمیقی در عالم هنر است. توجه به واقعیت و حقیقت زیبایی از دیگر عوامل زیبایی شناسیک داستان حضرت یوسف (ع) است که از ابتدا در زیبایی سیرت حضرت یوسف (ع) که اصلی ترین محور شکل گیری داستان است مطرح می شود. تصویر تقابل سیرت های زیبا در برابر سیرت های زشت نیز از ویژگی های هنری

زیبایی شناسانه داستان مورد بحث است. زیبایی تقابلی، زیبایی اندیشی، زیبایی معنادار، زیبایی عرصه های نگرش و زیبایی ملاک داوری در برخورد یعقوب (ع) با بنیامین دیگر زمینه های بیان زیبایی شناسیک در داستان حضرت یوسف (ع) هستند که برای هر یک از این زمینه ها و عنوان ها، بخشی در کتاب اختصاص داده شده است.

منظور از ظرفیت های نمایشی داستان حضرت یوسف (ع) که در کتاب به آن پرداخته اید، چیست؟

ظرفیت نمایشی، توان یا امکان بالقوه تبدیل پذیری از نظر محتوا و شکل به اثر نمایشی است. هولتن در این مورد گفته است برای اینکه الگویی اساس نمایش را تشکیل دهد باید نوعی خاص باشد. الگویی که در نظر فردی که آن را می پذیرد، وجه قابل توجهی از زندگی را تصویر کند. گونه ای خاص از نمایش است که هم از نظر محتوا و هم از نظر شکل باید دارای ظرفیت و قابلیت اجرا به صورت درام را داشته باشد.

لطفا کمی درباره جنبه های نمایشی در داستان حضرت یوسف (ع) توضیح دهید.

در این کتاب در ابتدا زاویه دید داستان یوسف در قرآن کریم را مورد مطالعه قرار دادیم. در دامان این مطالعه نقش راوی به عنوان دانای کل مورد تحلیل قرار گرفته است. سپس به طرح داستان پرداختیم و نشان دادیم که داستان یوسف تمامی ویژگی های علی و معلولی و طرح داستانی را داراست. ساختمان و ساختار داستان، سومین جنبه ای است که نشان می دهد نیروهای موجود در داستان یوسف دارای وضعیتی نمایشی هستند اما بررسی انطباق داستان با نقشه داستانی اوجگاهی مهم ترین بحثی است که نشان می دهد داستان حضرت یوسف (ع) تا چه حد امکان و ظرفیت تبدیل شدن به اثری نمایشی را داراست. در این بخش نیز تمام مراحل نمودار اوجگاهی یعنی مقدمه، گره افکنی، بحران، اوج، فاجعه، گره گشایی و نتیجه را یافته ایم. علاوه بر این ها، کشمکش، نوع ارائه اندیشه، شخصیت پردازی و گفت و گور نیز بررسی کرده ایم.

شخصیت های داستان حضرت یوسف (ع) چه خصوصیات ی دارند؟

در داستان های قرآنی گاهی یک یا چند قهرمان به طور فردی یا گروهی به شکل مشخص و با ذکر نام اصلی یا مبهم و بدون نام اصلی توصیف می شوند. اگر در این داستان افرادی با نام اصلی حضور دارند حاوی نکات تربیتی و هدایتی زیادی است و در مقابل اگر می بینیم که همسر عزیز مصر به عنوان شخصیت منفی داستان با اوصافی چون گناهکار، مکار، گمراه یا خطاکار معرفی می شود برای این است که توجه مخاطب بیشتر روی اوصاف آن شخصیت باشد تا مایه عبرت باشد. شخصیت پردازی در داستان یوسف با تکیه بر گفت و گو، رفتار و اعمال به دو روش مستقیم و غیرمستقیم صورت گرفته است که در شخصیت پردازی مستقیم برای معرفی شخصیت ها و ابلاغ اندیشه و پیام آنها از جملات خبری و توصیفی استفاده شده است اما در شخصیت پردازی غیر مستقیم، وجه مختلف شخصیت پردازی در گفت و گوها و اعمال معرفی می شود.

گذری بر «تماشاخانه اساطیر» اثر نغمه ثمینی

اسطوره‌ها روی صحنه

نغمه ثمینی در آخرین کتاب پژوهشی خود در عرصه نمایش که «تماشاخانه اساطیر» یا اسطوره و کهن نمونه در ادبیات نمایشی نام دارد، تلاش دارد تا از طریق مطالعه و تحلیل اساطیر در گذشته، رمز و راز پیدایش هنر نمایش در ایران را واکاوی کند. یکی از مهم ترین نکاتی که کتاب بر پایه آن شکل گرفته، رابطه اسطوره و درام با هم است. وی در مقدمه ای با عنوان اسطوره و درام می نویسد: اسطوره را نمی توان در کمد گذاشت و درش را قفل کرد. نمی شود مثل لباس های زمستانی در پستویی پنهانش کرد، نمی شود اسطوره را به سمساری و دست دوم فروشی فروخت. حتی موزه ها نمی توانند حضور سرکش اسطوره را رام کنند و یک جا بنشانندش. وی کتاب «تماشاخانه اساطیر» را به هفت بخش تقسیم کرده و به ریخت شناسی روایات اساطیری در ایران، نشانه های اسطوره ای در ادبیات نمایشی قبل از اسلام، اسطوره و درام عصر مشروطه،

واقع گرایی و خوانش اسطوره ای، درام فرا واقع گرا و خوانش کهن نمونه ای، نمایشنامه های ملی و ظهور اساطیر و انقلاب و دگر دینی الگوها پرداخته است البته خلاصه نمایشنامه ها، منابع و مأخذ نیز ضمیمه این اثر است. ثمینی در فصل اول کتاب که «ریخت شناسی روایات اساطیری در ایران» نام دارد به اساطیر بین النهرین پرداخته است. وی در فصل دوم نشانه های اسطوره ای در ادبیات نمایشی قبل از اسلام را بررسی کرده و در فصل سوم که اسطوره و درام عصر مشروطیت نام دارد، نمایش در این دوران را از نگاهی اسطوره شناسانه بررسی کرده است.

فصل چهارم با توجه به نزدیکی ایران به فضای مدرنیته و جاری شدن نگاه واقع گرایانه در زندگی و پرهیز از سنت های کهن بانام واقع گرایی و خوانش

اسطوره ای نامگذاری شده است. اما ثمینی در فصل هفتم که یکی از مفصل ترین بخش های کتاب نیز به حساب می آید، ادبیات نمایشی در سال های پس از انقلاب اسلامی و دگر دینی الگوها را مورد بررسی قرار داده است. در پایان نیز بخش هایی مانند پیوست، خلاصه نمایشنامه ها (نمونه های حقیقی)، منابع و مأخذ و نمایه آمده است. تماشاخانه اساطیر از قدرت تحلیل و بیان و اثبات موضوعات و گره گشایی در مسائل برخوردار است. نغمه ثمینی با نگاهی ژرف و چندوجهی سعی بر آن دارد که به اصطلاح موراز ماست بیرون بکشد و در هر لحظه قدرت تحلیلیش با ذکر مصداق های عینی و ربط دادن مسائل، پدیده ها، اتفاقات و نظریه ها بیشتر عیان تر می شود. او با دانش و مطالعه لازم و کافی سعی دارد که یک

نمونه کار تحقیقی درست و سالم را مقابل دیدگان خواننده اش قرار دهد و با پرهیز از شتابزدگی و گرفتار شدن در ندانستگی ها سطر به سطر پژوهش را علمی تر و آرمانی تر سازد تا ما نیز با نگاهی واقع گرایانه به دنبال آرمان های حقیقی خود باشیم. این کتاب برای همه اهل تئاتر به ویژه استادان، دانشجویان، منتقدان و پژوهشگران یک نمونه مطالعاتی درخور تامل است که خواندن آن نه تنها خالی از لطف نیست بلکه ما را در جهت تولید و پرداخت آثار تحقیقی راهنمایی می کند. «تماشاخانه اساطیر» از رساله دکترای نویسنده با عنوان «تجزیه و تحلیل ظهور کهن نمونه ها و اساطیر در ادبیات نمایشی ایران، قبل از انقلاب اسلامی» استخراج شده است. تماشاخانه اساطیر در شمارگان ۱۶۵۰ نسخه و ۴۸۰ صفحه با قیمت ۶۸۰۰ تومان از سوی نشر نی روانه کتابفروشی ها شده است.

نگاهی به کتاب «باخ: فیلسوف نغمه ها»

نت های تنهایی

یوسف نگاریان: اطلاعات و داشته های ما از یوهان سباستین باخ یکی از بزرگ ترین آهنگسازان همه دوران بشر بسیار اندک است؛ با آن که او با استفاده از الحان مذهبی، مردمی و گاه برگرفته از طبیعت چنان آواهایی را بر ساخته که بعد از گذشت چهار قرن هنوز دارای جذابیت های منحصر به فردی هستند. یکی از دلایل این مسئله را باید در شهرت اندک این آهنگساز در زمان حیاتش دانست چرا که مردم و علاقه مندان به موسیقی چند سال پس از مرگ وی، این الحان را کشف کردند. با این همه برخی از استنادات تاریخی سبب پیدایی زندگی نامه هایی درباره این آهنگساز مطرح جهان شده است. باخ چندان اهل سیر و سفر نبود و هرگز به خارج از شهر و کشور خود نرفت. او با روشنفکران و نجیبان فرهنگی و اجتماعی عصر خود نیز حشر و نشر نداشت و به همین دلیل به جز اسناد و مدارک

کاملارسمی همچون صورتحساب ها، رسیدها، تقاضانامه ها، استعفا و انتصاب ها و در نهایت توبیخ و توصیه نامه ها، اطلاعات دیگری از او در دست نیست. باخ همچنین اهل نامه نوشتن به همسر و فرزندان او یا نگاه داشتن خاطرات روزانه هم نبود و به همین دلیل چند سال پیش آرتور مندل در پاسخ به فیلمسازی که خواستار اطلاعاتی درباره باخ برای ساختن فیلمی شده بود، گفته بود: «چیز جالبی از زندگی آن نابغه در دسترس نیست، جز آن که پدر بیست فرزند بوده است و شما هم نمی توانید آن را سوژه فیلم خود قرار دهید.» قدیمی ترین مطلبی که درباره یوهان سباستین باخ منتشر شد به چهار سال بعد از مرگش (۱۷۵۰) بازمی گردد و آن هم یادنامه ای است به قلم پسرش کارل فیلیپ امانوئل و یکی از شاگردان سابقش به نام فردریک اگریکولا. بسیاری از مطالب این یادنامه شامل نکات شنیدنی از زندگی هنری باخ است که دوستداران موسیقی در هر فرصت به عنوان حکایت آن ها را نقل می کنند. در طول سال های بعد نیز زندگی نامه هایی درباره باخ نوشته شد. «باخ، فیلسوف نغمه ها» یکی از متأخرترین آثاری است که با این مضمون نوشته شده است. این کتاب از سوی دنیس آرنولد (۱۹۲۹، ۱۹۸۶) نوشته شد که تا پیش از مرگ، استاد کرسی خصوصی موسیقی در دانشگاه آکسفورد بود.

یکی از خصوصیات کاری آرنولد آن است که در کنار شرح و بسط زندگی باخ براساس اطلاعات موجود، موسیقی وی را نیز مورد تحلیل قرار می دهد. وی در مقدمه ای که بر این کتاب نوشته آورده است: «من در معرفی باخ به خوانندگان عامی که از واژگان موسیقایی زیاد سردرگمی آورند به ناگزیر کتابی فراهم آورده ام که در واقع می شود آن را «شرح حال موسیقی» نامید. این کتاب گویای حقایقی درباره زندگی باخ است همراه با بحث های گسترده ای در مورد موسیقی که همه وقت مورد علاقه اش بود و شیوه هایی که در تحول آن به کار بست.» به عنوان نمونه وی در بخشی از کتاب که به دستاوردهای باخ اختصاص یافته نوشته شده است: «دستاورد واقعی باخ طی سال های خدمت در کالج موسیقی تعداد قابل ملاحظه ای کنسرتو است. بیشتر آنها ای که به دست ما رسیده برای ساز کلاویه و ساز زهی تنظیم شده است، هر چند تعدادی از این آثار احتمالاً با اجرا به وسیله ویلن و ابوا به صورت سلو یا همناواری با به جهان موسیقی نهاده اند. موفقیت منحصر به فرد باخ درک امکان گسترش این نوع موسیقی بود.» «باخ؛ فیلسوف نغمه ها» در شمارگان ۲۲۰۰ نسخه از سوی انتشارات مازیار به تازگی وارد بازار کتاب شده است.

دکتر سلیم نیساری از تازه ترین تألیفات خود گفت

همه می خواهند حافظ باشند

دیوان حافظ تصحیح دکتر سلیم نیساری بر اساس نسخه های خطی سده نهم هجری اخیرا از سوی انتشارات سخن روانه کتابفروشی ها شده است. سلیم نیساری که هم اکنون عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی است در سال ۱۲۹۹ در تبریز متولد شد و تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در این شهر گذراند. او در عین حال برای ادامه تحصیلات عالی به تهران آمد و در سال ۱۳۲۱ موفق به اخذ لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی و علوم تربیتی شد. نیساری پس از این در سال ۱۳۲۹ راهی اروپا و سپس آمریکا شد و مدرک فوق لیسانس خود را از دانشگاه لندن و دکترای خود را در رشته علوم تربیتی و زبان شناسی از دانشگاه ایندیانا ای آمریکا گرفت. دکتر سلیم نیساری یک عمر فعالیت فرهنگی اش را صرف حافظ پژوهی کرد که حاصل آن مجموعه دوجلدی "دفتر دگرسانی ها در غزل های حافظ" است که در سال ۱۳۸۵ از سوی فرهنگستان زبان و ادب فارسی چاپ و منتشر شده است. این مولف در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و تمام وقت خود را صرف تحقیق در زندگی و آثار حافظ کرد و هم اکنون نیز خاطرات فرهنگی خود را در دست تألیف دارد. وی تألیف و تصحیح حدود ۲۵ عنوان کتاب را در کارنامه اش دارد که تاریخ ادبیات ایران "۱۳۲۴"، نمونه های نثر و شعر فارسی "۱۳۳۴"، برگزیده ای از غزل ها و ترانه های امیر خسرو و دهلوی "۱۳۴۹"، برگزیده غزل های سعدی "۱۳۵۷"، آثار جاویدان شعر فارسی "۱۳۵۰"، دستور خط فارسی "۱۳۷۴" و نسخه های خطی حافظ "۱۳۸۰" از جمله این آثار است.

تمام تلاشم را برای جمع آوری نسخه های سده نهم متمرکز کنم. و در عین حال شما در مقدمه "غزل های حافظ" که در سال ۶۷ منتشر شد، نظری انتقادی بر نسخه مرحوم قزوینی، خانلری و فرزند داشتید. مسئله حافظ یک امر اختصاصی است که با دیگر شعرا متفاوت است. حافظ به گونه ای است که وارد فرهنگ و زندگی مردم شده و امروزه هم حتی با وجود شعرا معاصر می توان گفت که اثرشان جاوید است می بینیم که هنوز حافظ، لسان الغیب و صدر نشین است. مطلبی که به ذهن می رسد این بود که به تدریج متوجه شدم آنچه به عنوان دیوان حافظ منتشر شده، حاوی اشتباهاتی است که با توجه به نسخ خطی سده نهم هجری مقداری از آنها غلط های آشکار است. فکر می کردم اگر کاری انجام شود و این اغلاط اصلاح شود، مفید فایده خواهد بود. ارزیابی شما در مورد این نسخه های متعدد چه بود؟

عده ای فکر می کنند ارزش هر نسخه مربوط به تاریخ کتابت آن است و هر چه تاریخ کتابت آن دورتر باشد، نسخه ای معتبرتر خواهد بود ولی قدمت تاریخ کتابت تنها یک فایده دارد و آن این است که اشتباهاتی که در نسخ بعدی وجود دارد، مسلما در نسخه پیشین نیست. ولی از بابت معیارهای دیگر مثل دانش، وقت و اهلیت یک کتاب و نحوه ارزیابی بسیار دقیق تر و با اهمیت تر است.

گویا شما هیچ نسخه خاصی از دیوان حافظ را تایید نکرده اید. چرا؟

هیچ گاه نخواستم مطرح کنم که کدام نسخه را بیشتر قبول دارم چون معتقدم یک نسخه هیچ گاه به صورت انفرادی برای پژوهندگان، مبنای راهیابی به گفتار صحیح حافظ نیست. این است که هیچ گاه

مقایسه، قواعد دستور خط فارسی تنظیم و تدوین می شود. پیشنهاد یکسان کردن املا در قالب قراردادهای فعلی خط فارسی، توجه به ویژگی های این خط را ضروری می سازد. اگر در مرحله بررسی ویژگی های زبان فارسی و رابطه آن با خصوصیات خط فارسی اتفاق نظری حاصل شود می توان به اجرای عملی برنامه یکسان کردن املا فارسی امیدوار بود.

آقای نیساری، شما نخستین بار در سال ۱۳۲۷ "سخن حافظ" را چاپ کردید و در سال ۵۰ گزیده غزل های حافظ را، در ضمن اخیرا تصحیح شما از غزلیات حافظ هم اخیرا منتشر شد. لطفا در این باره توضیح دهید.

مبنای کار من در تصحیح غزلیات حافظ، نسخه ای بود متعلق به سال ۸۱۳ هجری قمری که به نسخه ایاصوفیه مشهور بود البته نسخه دیگری هم در دسترس داشتم که متعلق به سال ۸۲۲ هجری بود به خط جعفر حافظ. بعدها با تطبیق خط متوجه شدم که این همان جعفر بایسنقری است که شاهنامه ای از او نیز چاپ شده بود. کار من در تصحیح دیوان حافظ، بیشتر بر اساس این دو نسخه و چند نسخه دیگر مربوط به قرن نهم هجری بود.

شروع تحقیقات شما در تصحیح دیوان حافظ، مصادف بود با تصحیحات مسعود فرزند در همان سال ها. فرزند هم مدعی بود منابع تحقیقات او نسخه های خطی مربوط به قرن نهم و دهم و حتی چاپ های هند و استانبول است و می خواست "جامع نسخ حافظ" را منتشر کند.

من چند جاتحت تاثیر ایشان قرار گرفتم اما بعدها که خودم شروع به مطالعه عمیق تر کردم، متوجه شدم توضیحاتی که ایشان مطرح کرده بودند، در نسخ قدیم وجود نداشته و این مسئله موجب شد که

هست. در توضیح ارتباط عناصر خط فارسی به واکه ها و در تنظیم قواعد مربوط به نوشتن واکه ها، رعایت اصل استقلال دستور خط فارسی انگیزه ای ایجاد کرده است که روش های جدیدی در توجیه املا پیشنهاد می شود. در شرایط امروزی و در خط فارسی و املاهای پاره ای از صوت ها، ترکیبات و کلمه ها چند سانی به چشم می خورد که هدف اصلی مندرجات این کتاب تدوین قواعدی بوده است که راه را به سوی منطقی ساختن و یکسان کردن املا (کلمات) هموار سازد. البته هیچ نظر پیشنهادی از چارچوب هیئت معمول خط فارسی فراتر نرفته است.

پیشنهاد اصلاحاتی از قبیل تغییر شکل یا حذف حروف زائد در خط فارسی و همچنین افزودن حروف و گسترش نشانه ها، خواه به هدف آرمانی زدودن همه آک ها و کاستی های خط باشد - خواه به چند مورد دستکاری جزئی محدود شود - خارج از موضوع این کتاب است.

دلیل اینکه این همه دغدغه خط فارسی و رعایت اصول و موازین به کارگیری درست آن را داشتید، چیست؟

زبان در حالی که جنبه قراردادی دارد، به قول زبان شناس معروف دانمارکی یسپرسن شامل دو قسمت مشخص است؛ واحدهای ثابت یا فرمول ها و بیان آزاد. اما خط اگر چه در خاصیت قراردادی بودن با زبان مشترک است، اما املاهای کلمات در هر خطی تابع فرمول های ثابت است و املاهای آزاد مفهومی ندارد. مسلم است که هدف آموزش املا در آموزشگاه ها نیز یاد دادن همان قراردادهای ثابت اجزا و ترکیبات خط است. در کتاب دستور خط فارسی ویژگی های زبان فارسی با مختصات خط فارسی مورد مقایسه قرار می گیرد و بر اساس این

آقای نیساری در میان آثاری که منتشر کرده اید کدام یک را بهترین اثر خود ارزیابی می کنید؟

واقعیت این است که کتاب دستور خط فارسی را مطلوب ترین اثر خود می دانم. تألیف این کتاب حدود پنجاه سال مشغولیت فکری من بود. حتی در همان سال های اول دوران دانشجویی نام این کتاب را انتخاب کرده بودم. این کتاب پژوهشی درباره پیوستگی خط فارسی با زبان فارسی است. کتاب دستور خط فارسی در سال ۷۴ از سوی سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده است. شاید به دلیل تألیف همین کتاب بود که من به عضویت پیوسته در فرهنگستان زبان و ادب فارسی دعوت شدم. این کتاب حتی می تواند موضوع رساله دکترای دانشجویان باشد.

ارزش تألیف این اثر برای من چنان بود که وقتی سوار هواپیما می شدم و در جریان رویدادهای زندگی با حوادث طبیعی مواجه می شدم، همیشه این دعا را زیر لب زمزمه می کردم که خدایا تا زمانی که برای زن و بچه ام مفید واقع می شوم، جان مرا حفظ کن و آنقدر مهلت زندگی به من عطا کن تا دستور خط فارسی را تمام کنم.

لطفا در مورد محتوای کتاب "دستور خط فارسی" توضیحاتی بدهید.

مطالب کتاب دستور خط فارسی حاصل پژوهشی است که بر اساس بحث و استدلال تنظیم شده و زمینه گسترده ای برای امعان نظر در همه زوایا و ریزه کاری های خط فارسی ارائه می دهد.

مباحث این کتاب که همه گوشه های قواعد املاهای فارسی دری را دربر می گیرد علاوه بر جنبه توصیفی، بیانگر جنبه های تحلیلی و استدلالی و انتقادی نیز

نسخه خاصی را تایید نکرده‌ام ولی مهم ترین مسئله در حافظ پژوهی و تصحیح دیوان حافظ، این است که متن منتشر شده مستند به ضبط نسخه های قرن نهم هجری باشد.

ضرورت تصحیح دیوان حافظ از سوی مصححان مختلف در دوره های مختلف را چگونه ارزیابی می کنید؟

هر چه از اشعار حافظ در دست معاصران او بوده است و به همین قرار آنچه دوست و مصاحب حافظ محمد گلندام، بعد از درگذشت حافظ (۷۹۱ق) گردآوری کرده است، در سده نهم به وسیله کاتبان رونویسی شده و شماری از این نسخه ها که از گزند حوادث مصون مانده اند که در کتابخانه ها و موزه ها نگهداری می شوند. البته هیچ مدرکی در دست نیست که کسی به نظاره متن اصیل این غزل ها به خط خود حافظ و یا به خط نخستین جامع دیوان او اشاره ای کرده باشد. تنها راه دستیابی به متنی که بیشتر مورد وثوق و اعتماد باشد کوتاه کردن فاصله تا منشأ اصلی و پرهیز از رخنه تصرفات و تغییراتی است که طی قرون متاخر در دیوان حافظ رخ داده است. بالاخره هر سروده ای که به حافظ منسوب شده است در اوراق نسخه های خطی سده نهم مضبوط است. ما کمتر نگران این گمان هستیم که مبادا شعری از گفته های حافظ در این نسخه های خطی سده نهم نوشته نشده باشد، کوشش ارزنده در باب تدوین غزل های حافظ آن است که تا حد امکان ترکیبات زائد و الحاقی از اجزای ناب و اصیل این سروده ها سترده شود.

۴۷۴ غزل حافظ در تصحیح شما ثبت شده در حالی که برخی از دیوان های حافظ نزدیک به پانصد غزل دارد. این تفاوت ناشی از چیست؟

واقعیت این است که حافظ شاعری نبود که بنشیند و بر اساس حروف الفبا قوافی اشعارش را تعیین کند یا محاسبه کند فلان تعداد غزل دارد که قافیه آنها به الف یا ب یا میم ختم می شود، حالا که غزلی ندارد که با فلان حرف به پایان برسد، پس شروع کند به سرودن غزلی با قافیه الغیث، الغیث، بعید به نظر می رسد حافظ چنین کاری کرده باشد. بسیاری از این غزل ها که تعداد غزل های دیوان حافظ را به عدد پانصد غزل رسانده، سروده شاعران دیگری یا الحاقی است. غزل ها را با استناد به شواهد و دلایل خاص پس از بررسی دقیق می توان به حافظ نسبت داد. به هر حال خیلی ها می خواستند حافظ باشند من در کتاب مقدمه ای بر تدوین غزل های حافظ که در سال ۶۷ منتشر شده، این مبحث را به تفصیل توضیح داده ام.

به نظر شما چرا در میان شاعران کلاسیک فارسی تنها دیوان حافظ است که این همه نسخه بدل دارد؟ این نظر را می توان با دقت در موارد و شواهد به آسانی پذیرفت که قسمت اعظم این دگرسانی ها (نسخه بدل ها) آگاهانه یا ناآگاهانه از قلم کاتبان نسخه های خطی حافظ تراوش کرده است. رخداد دگرسانی ها در دستنویس کاتبان وابسته به دلیل های گوناگون است، از جمله تمایل نداشتن حافظ به تدوین اشعار خود، اتکای کاتبان به نیروی حافظه، تغییرات ذوقی به وسیله کاتبان و کتابت بر اساس حدس و گمان.

در گزینش غزل ها چه ضوابطی را مدنظر داشته اید؟ در گزینش متن دیوان حافظ سه ضابطه و ملاک در نظر گرفته شده است؛ ضبط اکثریت نسخ، ضبط اقدم و اهم نسخ توجه به نسخه اندیشه و سبک بیان حافظ که هر کدام از این ضوابط نیاز به توضیح بیشتر دارد.

معیار ضبط اکثریت نسخ؛ توجه به نسخه اندیشه و سبک بیان حافظ نخستین گام در راه تنظیم متن غزل های حافظ است. پس از انتخاب متن است که مشخص می شود آیا آن کلمه و عبارت برگزیده شده برای متن متکی بر ضبط اکثریت نسخ هم هست. البته اصطلاح "ضبط اکثریت نسخ" در شرایطی مفهوم عینی دارد که ضبط همه نسخه های خطی که در هر مدخل دخالت دارد در جوار یکدیگر مورد بررسی قرار گیرد. بررسی و مقایسه قرائت ها که بر

اساس تعداد محدود و معینی از نسخه ها مطرح باشد، تنها اکثریت مشروطی را ارائه می دهد که ممکن است استفاده از منابع متفاوت در آن مدخل، گزینه مشروط را در حالت لغزش قرار دهد.

اعتبار ضبط اقدم و اهم نسخ هم آن به این صورت است که چون تاریخ کتابت واجد این ارزش است به همین دلیل هر نسخه قدیم تر طبعاً از رخنه آن مقدار از خطاها و دگرگونی هایی که در نسخه های بعدی ایجاد شده است، مصون می ماند. البته به این نکته هم باید توجه داشت که قدمت تاریخ کتابت به اعتبار مطلق همیشه ضامن برتری ضبط نسخه های قدیم تر نسبت به نسخه های دیگر سده نهم نیست. تشخیص نسخ اندیشه و سبک بیان حافظ بیش از آنکه منتج از داوری ذوق شخصی باشد، اصولاً بر پایه استنباط از ممیزه های شعر حافظ و استفاده از فرهنگ بسامدی واژگان غزل های حافظ و بهره گیری از موازین نقد ادبی استوار است. توجه به سه جنبه متمایز از ویژگی بیان حافظ یعنی مفاد و معنا، لفظ و کلمه و صوت و آهنگ در بررسی انتقادی و نقد ادبی شعر حافظ مطرح می شود پس در یک تعریف کلی سبک حافظ در غزل ها حاصل تلفیق هنرمندانه این سه جنبه است.

برای تشخیص "اهم نسخ" یا مهم ترین نسخه های خطی دیوان حافظ چه معیارهایی وجود دارد؟

اصولاً درباره ارزش و اعتبار یک نسخه خطی تنها به استناد قدمت تاریخ کتابت آن نمی توان داوری کرد و ارزیابی جامع نسخه های خطی و تعیین اهم نسخ به سنجش بر اساس سه معیار بستگی دارد. معیار اول شایستگی کاتب است که با توجه به سه ویژگی دانش دقت و امانت سنجیده می شود. کمی یا افزونی اشتباه های دستنویس برای تشخیص میزان دانش و دقت کاتب محک گویایی است.

معیار دوم اصالت متن است که بر اساس کارایی هر نسخه خطی در رفع ابهام ها و تایید سندیت قرائت های برتر به تقویت این حدس و احتمال کمک می کند که نسخه مورد بررسی از یک متن موثق، معتبر و اصیل، رونویسی شده است. معیار سوم منقح و مضبوط بودن نسخه خطی است، منظور از منقح بودن پیراستگی مندرجات نسخه است از الحاقیات، اعم از انواع اشعار مشکوک و مردود و همچنین ابیات اضافی و الحاقی در داخل اشعار.

آقای نیساری، شما در سال ۸۶ مجموعه ای دو جلدی تحت عنوان "دفتر دگرسانی ها در غزل های حافظ" با استفاده از پنجاه نسخه خطی سده نهم منتشر کردید. فایده این مجموعه و پژوهش را لطفاً برای ما توضیح بدهید.

شاید مهم ترین فایده و نتیجه حاصل از بررسی و استخراج اختلاف قرائت های مندرج در پنجاه نسخه خطی سده نهم، نزدیک ساختن راه دستیابی به متن اصیل شعر حافظ است. در جدول های ویژه این کتاب همه جزئیات ضبط نسخه های خطی سده نهم مشهود و مشخص است که با استفاده از این کتاب مقایسه قرائت های مندرج در هر نسخه خطی با قرائت های دیگر و موضوع بازنگری و سنجش اختلاف ضبط نسخه ها امکان پذیر می شود. به این ترتیب این دفتر به منزله محکی است برای ارزیابی هر یک از غزل های حافظ اعم از خطی یا چاپی.

اظهار نظر و داوری حافظ دوستان در باب ترجیح قرائتی بر قرائت دیگر در متن غزل های حافظ گاهی بر پایه حدس و گمان و با تکیه بر ذوق و قریحه شخصی استوار است. گاهی هم بعضی از علاقه مندان به شعر حافظ رأی خود را به پشتیبانی از متن یکی دو نسخه خطی یا یکی از چاپ های مشهور که با آن انس و الفت پیدا کرده اند، موقوف و مقید می سازند. مراجعه به جدول های دفتر دگرسانی ها امکان داوری بر پایه سندها و مدارک موثق و ارزشمند سده نهم را در مورد هر قرائت مرتبط با غزل های حافظ سهولت می بخشد. بدیهی است که در اصل هدف و نقش این کتاب که ارائه دقیق ضبط نسخه های خطی است، خللی ایجاد نمی شود بلکه کلمه ای خاص. که ضبط نسخه های خطی سده نهم هجری است. در ستون متن معرفی شود یا در جایگاه دگرسانی ها قرار می گیرد.

گذری بر «جادوهای داستان: چهار جستار داستانی نویسی» اثر حسین سناپور

گمشدگان در دنیای روایت

و به گفته کوندرا، انگیزه های درونی در جهانی که جبرهای بیرونی قدرت روزافزونی بر انسان می یابند، دیگر معنای زیادی ندارد. داستان موقعیت رابطه ای خاص از انسان و جهان را می شکافد که فرد نه تنها در آن نقش قهرمان را ندارد و نمی تواند جهان پیرامونش را تغییر دهد، بلکه توانایی تصمیم گیری برای خود و سرنوشتش را هم ندارد و باید مثل دن کیشوت با ابزاری بدلی به جنگ جبری بی رحم برود که او را در چنگال خود اسیر ساخته است.

انسان در داستان موقعیت بر خلاف شخصیت داستان های رئالیستی، اغلب راهی جز شکست یا مرگ پیش رو ندارد چرا که موقعیت او بی معنا، غیر قابل فهم، جبری و به معنایی غیر انسانی است. همه اینها در حالی است که رئالیسم، جهان را به عنوان یک عنصر سخت و پایدار نشان می دهد و به خواننده مجال می دهد که از پایگاه محکم آن به جهان و باورهای سست

مونا شایقان: پس از سالیان متمدنی سلطه ادبیات رئالیستی بر ذهن داستان نویسان جهان، گونه های جدیدی از شیوه روایت به وجود آمدند که زاده تفکرات فلسفی حاکم یا حتی زاده ذهن نویسندگان بوده اند. اغلب این گونه ها سعی داشته اند که ساختارهای کلاسیک رئالیسم در داستان نویسی را به هم بزنند تا دنیا و پدیده های ذاتی آن از دریچه ها و زوایای متفاوتی نگریسته شود. از این رو سبک هایی با کارکردهای متفاوت شکل گرفتند که از آن میان گروهی از این سبک ها در ایران مطرح و گروهی دیگر کمتر مطرح شده اند.

حسین سناپور در کتاب "چهار جستار داستان نویسی"، چهار گونه ادبی را برای بررسی و موشکافی برگزیده که از جهت تئوریک، منابع زیادی برای آنها در دسترس مخاطبان ایرانی نیست. این چهار سبک؛ رئالیسم جادویی، داستان موقعیت و جریان سیال ذهن است که هر یک به نحوی

در قیاس با رئالیسم، خصوصیات و نقش ویژه ای در قبال جهان بینی نویسنده می پذیرند. در رئالیسم جادویی، جادو به گونه ای وارد زمینه رئالیستی ماجرا می شود که به دلیل روابط علی و معلولی نه می توان آن را داستان پریان نامید و نه می توان پدیده های غریبش را نادیده انگاشت و باور نکرد. در این زمینه، مقاله اول کتاب به بررسی این سبک در آثار بورخس و کافکا می پردازد. اما گونه جالب دیگری به نام وهم در آثار نویسندگان ایرانی قرن اخیر نیز پی گیری می شود که از نظر ماهیت با شیوه رئالیسم جادویی تفاوت بسیاری دارد. این داستان ها که همه آن ها بیش از چهل سال قبل نگاشته شده اند نشان دهنده ترس ذهنی نویسنده از ناشناخته هاست.

در این میان اما در داستان موقعیت، داستان و موقعیت ربطی به زندگی شخصیت ها پیدا نمی کند

پیرامون آن بنگرد، در حالی که در سبکی چون سیال ذهن، این جایگاه استوار در هم می شکنند و ذهن سست و لرزان انسان، خود پایگاهی می شود برای دیدن و تبیین جهان. در واقع سیال ذهن جریان داستان و نگاه به جهان داستانی از دریچه ذهن است که تغییر شکل یافتن واقعیت از نگاه انسان را باعث می شود. این شیوه و کارکردهای آن به خوبی از خلال بخش هایی از "خشم و هیاهوی ویلیام فاکنر" تفسیر شده و به علاوه دیگر مثال های سناپور از داستان هایی با این جستارها رهیافت خوبی به شناخت این سبک هاست.

چاپ اول "جادوهای داستان: چهار جستار داستان نویسی" نوشته حسین سناپور، در شمارگان ۱۵۰۰ نسخه و با قیمت ۲۳۰۰ تومان از سوی نشر چشمه روانه بازار کتاب شده است.

روایتی دیگر از کوفه

با آن که تاکنون درباره حماسه عاشورا، داستان ها و نمایشنامه های بسیاری نوشته شده، اما عظمت و بزرگی این واقعه چنان است که هنوز می توان آن را از زاویه و نگاهی نو به رشته تحریر درآورد. حسن باستانی، نویسنده نمایشنامه کوفیان نیز در کتاب خود چنین هدفی را در سر داشته است.

کوفیان حکایتی وقایعی است که پیش از حادثه کربلا روی داده است؛ داستان دادخواهی کوفیان از امام حسین (ع) و اعزام سفیری از ایشان برای بررسی ظلمی که بر مسلمانان کوفه می رود. امام حسین (ع)، مسلم بن عقیل پسرعموی خود را به نمایندگی از خود به کوفه فرستاد تا زمینه حضورش را در این شهر فراهم کند؛ شهری که مردمانش بر اساس نامه های فراوان خود از ظلم حاکمان اموی به ستوه آمده بودند. نمایشنامه نیز با صحنه ای آغاز می شود که دژخیمان و دست نشاندهگان حکومت اموی در حال شکنجه مسلمانان و آزادی خواهان هستند. در سایه روشن صحنه گروهی از مردمان پاره پوش که هر یک قانون یا شمع روشن به دست دارند، گویی در پی کسی می گردند و چند کس با شلاق از پی ایشان، تا هر که زبان به شکوه گشاید، به شلاقش بزنند که می زند. در این میان صدای مردمان زجر دیده ای که زیر ضربات شلاق قرار دارند، حاکی از دعوت از امام شیعین است: کجاست آن شمشیری که خون ستمگران ریزد؟ کجاست آن بیرقی که برافرازد به یاری ما؟ کجاست او که داد ما از حکومت بیداد بگیرد؟

در صحنه های بعد، مسلم بن عقیل به کوفه رسیده است و آنچه حکایت می شود، حدیث عهدشکنی کوفیان است و شهادت پسرعموی بزرگوار امام حسین (ع) که برای نجات کوفیان از چنگال ستم و به دعوت ایشان میهمانشان شده بود؛ اما آنچه در این میان روی می دهد، تلاش مسلم در هماهنگ کردن اهالی کوفه برای نجات ایشان است و نگرانی وی از آن که این تلاش با واکنش ابن زیاد و یزید روبه رو شود و خونی به ناحق بریزد. در برابر این تلاش مسلم، گروهی دسیسه می چینند تا در قبال دریافت چند سکه ناپچیز، حقیقت مسلم را به گمراهی امویان بفرورهند. در این شرایط یاران صمیمی او می خواهند که شمشیر برکنند و قیام کنند، چنان که حبیب بن مظاهر به او می گوید: فرمان کن مسلم! تا دیر نیست فرمان کن و سلیمان می گوید: این راهی است که ما برگزیدیم و بازگشتی در آن نیست! و مسلم در پاسخ ایشان می گوید: نه برادران! این به رای نیست، من به گرفتن بیعت فرمان دارم و نه کشیدن شمشیر. یکی از تقددهایی که می توان به کار حسن باستانی وارد کرد، زبان و لحنی است که او برای بیان گفتار نمایشنامه اش از آن بهره می گیرد. او برای بیان گفتار شخصیت هایش از زبان و لحنی بهره می گیرد که سال هاست در نمایشنامه های تاریخی و اسطوره ای شاهد به کارگیری اش بوده ایم. گرچه او گاه با به کاربردن برخی کلمات معاصر در این شیوه بیانی، آن را اندکی دگرگون می کند. اما بیان او مبتنی بر شیوه بیان همیشگی داستان های تاریخی و اسطوره ای است؛ بیانی که شاید باید برای رسیدن به دریچه های تازه روایی، آن را دچار دگرگونی کرد. نمایشنامه کوفیان در شمارگان ۲۵۰۰ نسخه و به مناسبت ماه محرم از سوی انتشارات سوره منتشر شده است.

صفحه‌های سفید و سیاه شطرنج در تسخیر تئوری بنیادی شطرنج مایزلیس

کتابی برای وقت شادابی

ثبت حرکت، طرز بازی، حرکت مهره‌ها و تعویض حرکت پیاده، کیش و مات، تساوی، قلعه رفتن، ثبت حرکات و علائم قراردادی این رشته آشنا می‌کند. در فصل دوم با عنوان هدف بازی، چهار موضوع مات، مات‌های ساده، تساوی (پات) و ترفیع پیاده، تشریح می‌شود و خواننده در فصل سوم با عنوان تاکتیک و استراتژی با موضوعات مهم و متعددی چون طرح قدرت نسبی مهره‌ها، خطوط مسدود بستن خانه‌ها، آچمزی، کمبود فرصت، حمله دوگانه و تهدید آشنا می‌شود.

محاسبه عنوان فصل چهارم کتاب است که در آن قانون مربع، محاسبه تعداد حرکت‌ها و خانه‌ها، محاسبه زدن و گرفتن، رفع متغیر خانه‌های موثر، پیاده آزاد، خانه‌های موثر پیاده بلوکه، خانه‌های متناسب و دیگر روش‌های ساده محاسبه توضیح داده شده است.

فصل پنجم نیز با عنوان ترکیب، از دو بخش ایده و انگیزه و نمونه‌های ترکیبی متشکل شده است و فصل ششم با نام «پوزیسیون» دربرگیرنده بخش‌هایی چون نقطه ضعف، ضعف‌های دائم و موقت، مرکز، قدرت سطرها و فیل‌ها و ارزیابی پوزیسیون است. از فصل هفتم به بعد، بخش دوم کتاب که روشی عملی‌تر از بخش اول به حساب می‌آید شروع می‌شود.

در این میان بازی شطرنج عنوان فصل هفتم است که شامل دو بخش کلیات و مراحل سه‌گانه بازی است. فصل هشتم با عنوان «آخر بازی» ایده‌های اساسی آخر بازی، تحقق برتری، آخر بازی‌های تئوریک و آخر بازی‌های علمی را دربردارد.

فصل نهم نیز با عنوان وسط بازی نیز شامل ایده‌ها و روش‌های گوناگون حمله و دفاع است.

در فصل دهم با عنوان مبانی تئوری گشایش‌ها پس از طرح موضوع گشایش، مسائل مربوط به اجرای آنها، انواع گشایش‌های بازی نیمه‌باز و بسته برای خواننده تشریح می‌شود.

فصل یازدهم نیز مسائل جدید گشایش‌ها را دربردارد و در فصل دوازدهم ۱۰ نمونه بازی به تفصیل بیان می‌شود.

کتاب «تئوری‌های بنیادی شطرنج» که در بین شطرنج‌بازان به نام نویسنده‌اش (مایزلیس) شهرت دارد در شمارگان پنج هزار نسخه، ۴۸۵ صفحه و قیمت ۳۵۰۰ تومان از سوی نشر فرزین روانه بازار نشر شده است.

خواننده نباید در مطالعه آنها شتاب کند، بلکه باید به مفاهیم بنیادی شطرنج توجه داشته باشد و مطالب را به تدریج که در کتاب آمده است، مطالعه کند و از آموخته‌های خود در مباحث بعدی بهره بگیرد.

در عین حال مایزلیس به خوانندگان کتاب توصیه می‌کند به محض احساس خستگی، از مطالعه دست بکشند و فقط در مواقعی که آمادگی و فراغت ذهنی دارند، به مطالعه ادامه دهند.

شایان ذکر است بسیاری از شطرنج‌بازان مطرح ایران، یادگیری اصول شطرنج را با مطالعه ترجمه قبلی همین کتاب (با نام شطرنج و تئوری آن) آغاز کرده‌اند. این کتاب مزیت‌ها و فایده‌های منحصر به فردی در مقایسه با آثار مشابه داشته است و مربیان و کارشناسان شطرنج در سودمندی آن متفق‌القول هستند. از همین رو، رضا رضایی نیز با حمایت نشر فرزین در صدد ترجمه مجدد و انتشار آن برآمده است. البته این کتاب را ابتدا اسپانیایی به زبان فارسی برگردانده بود و پس از آن رضایی آن را از زبان انگلیسی به فارسی ترجمه کرده است.

فصل اول کتاب، توضیح بازی نام‌دار دو شطرنج‌باز را در ۹ بخش با صفحه شطرنج، نامگذاری خانه‌ها و

قصد نوشته که خواننده علاقه‌مند را گام به گام و به صورت علمی و منظم با اصول شطرنج آشنا کند تا او بتواند در پایان مطالعه اصول دوازده گانه آن، همچون شطرنج بازی آگاه در مسابقات شرکت کند.

این کتاب به گونه‌ای نوشته شده است که خواننده به تدریج، مباحث و مطالب را جذب و هضم کند و فرض بر این است که خواننده بعد از فهم هر موضوع به سراغ موضوع دیگری می‌رود.

در شش فصل نخست، اصول و کلیات شطرنج ارائه می‌شود و هدف شش فصل بعدی کتاب، افزایش مهارت و معلومات است و نویسنده کتاب برای نگارش مطالب روشی اصیل را در پیش گرفته است.

او خواننده را با مفاهیم بنیادی شطرنج آشنا می‌کند نه فقط انجام یک حرکت، زیرا شطرنج‌باز باید در هر موقعیت و وضعیتی بتواند راه صحیح را از خطا تشخیص دهد. پس فقط با محفوظات نمی‌توان به موفقیت رسید، بلکه شطرنج را باید طوری آموخت که بتوان بازی کرد و مسابقه داد و این همان هدف کتاب «تئوری‌های بنیادی شطرنج» مایزلیس است.

مطالب این کتاب به گونه‌ای تنظیم شده است که

اگر بخواهیم مهم‌ترین کارایی رشته ورزشی شطرنج را در وجود آدمی بررسی کنیم، به یقین، تقویت ذهن و بهره‌گیری از زیبایی‌های تفکر را شناسایی خواهیم کرد.

در مربع‌های سفید و سیاه شطرنج، جادویی نهفته است که آدمی را مسحور می‌کند و صد البته ذهن او را برای فرماندهی کلان و مدیریت صحیح آماده می‌سازد.

اما به راستی سابقه شطرنج که در هند متولد شد و در ایران نشو و نما یافت، به کجا برمی‌گردد؟ در کتاب‌های مربوط به قرون اولیه هجری از انواع منسوبه (پوزیسیون) و تعبیه (وضعیت گشایشی) سخن به میان آمده است. در کتاب «عجایب المقدور فی نوائب تیمور» و نیز در کتاب فارسی «نفایس الفنون» اطلاعات و مطالبی درباره شطرنج به چشم می‌خورد. با این همه اما نخستین نویسنده سرشناس شطرنج در اروپا، روی لوپس دسگورا فردی اسپانیایی بود که در قرن شانزدهم می‌زیست.

پس از آن در اواسط قرن هجدهم، عصر جدیدی در شطرنج آغاز شد و قهرمان برجسته آن روزگار فیلیدور (اهنگساز و شطرنج‌باز فرانسوی) در بازی چشم بسته یا به گفته ایرانیان شطرنج غایب مهارت کامل داشت اما به مرور زمان در اواسط قرن نوزدهم رفته رفته شطرنج به صورت یک علم درآمد.

امروزه شطرنج ورزش شماره یک بسیاری از کشورهاست - خصوصاً در اروپای شرقی و شوروی سابق - در عین حال این رشته، ورزش فکری مهمی برای جوانان در بیشتر نقاط جهان به شمار می‌رود.

شطرنج به دلیل قدرت سرگرم‌کنندگی و جاذبه‌های منطقی اش بسیاری از فیلسوفان، هنرمندان، دانشمندان و سیاستمداران را شیفته خود کرده است. کسانی چون ژان ژاک روسو، بنجامین فرانکلین، فردریک کبیر، ناپلئون بناپارت، مندلیف، والتر اسکات، ولتر، مونتسکیو، پتر کبیر، روبیسپیر، لینکلن، فیدل کاسترو، چه گوارا، مارشال تیتو، چارلز دیکنز، تولستوی، ماکسیم گورکی، پوشکین، تورگنیف، اشتفان تسوایک، ریشارد اشتراوس و ... شطرنج‌باز و دوستدار شطرنج بوده‌اند.

در میان کتاب‌هایی که تاکنون در حوزه رشته شطرنج منتشر شده‌اند، کتاب «تئوری‌های شطرنج» اثر مایزلیس (۱۹۸۴، ۱۹۸۷) شطرنج‌باز نامدار روس از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. مایزلیس که کتابش نیز به نام خودش شهرت دارد، این کتاب را به این

ضربان قلم در قلب ورزش

ورزش، فعالیتی نشاط‌آور برای سلامتی بدن و روح انسان است که در عصر ماشین، نیاز به آن بیش از پیش احساس می‌شود.

البته دویدن، بالا رفتن، شنا کردن، ضربه زدن به توپ و هر حرکتی که می‌تواند در قالب یک حرکت ورزشی جای بگیرد، جنبه‌های گوناگونی دارد که باید از سوی ورزشکار و مدیران ورزشی در نظر گرفته شود. در این میان از جمله موارد مهمی که نباید از نظر ورزشکاران و مدیران ورزشی دور بماند، موضوع بهداشت و ورزشی است.

بهداشت را به طور ساده می‌توان علم حفظ تندرستی نامید که درباره مراقبت از بدن و اصول یک زندگی سالم بحث می‌کند و هدف آن حفظ سلامت بدن و پیشگیری از ابتلا به امراض است.

حمیدرضا قاسمی که از ورزشکاران حرفه‌ای رشته کونگ فو توآبه حساب می‌آید، در کتاب «بهداشت ورزشی» پس از تشریح مختصر

را تشکیل می‌دهد و نویسنده در بخش پنجم به رابطه تربیت بدنی و ورزش با وضع و ساختمان بدن می‌پردازد. او در این بخش به تیپ‌شناسی افراد در انواع چاق، عضلانی و لاغر نیز اشاره می‌کند و ویژگی‌های مختلف این افراد و ورزش‌های مناسب و نکات بهداشتی لازم برای ورزش این افراد را بیان می‌کند. قاسمی در این میان حتی به مواردی نظیر رژیم غذایی مسابقات ورزشی، تغذیه در میان مسابقات ورزشی برای تجدید قوا، تغذیه بعد از مسابقات ورزشی، تأثیر آلودگی هوا بر ورزشکاران و رابطه تربیت بدنی و ورزش با درجه حرارت هوا و ارتفاع نیز می‌پردازد.

این مولف برای نگارش کتاب از کتاب‌های «بهداشت و تغذیه» (دکتر تحقیقات، برنامه‌ریزی و تالیف کتب درسی)، «بهداشت و تغذیه» (مراکز تربیت معلم)، «بهداشت مدارس» (دکتر ابوالفتح شجاعی)، «نیرو و نشاط» (دکتر احمد بهشتی)، «بهداشت عمومی و ورزش» (محمد نوروزی) و «تندرستی برای زندگی بهتر» (دکتر باهر فرقانی) همراه با سه اثر خارجی به عنوان منبع نگارش استفاده کرده است.

کتاب «بهداشت ورزشی» در شمارگان پنج هزار نسخه در ۷۱ صفحه و با قیمت هزار تومان از سوی نشر تهمتن منتشر شده است.

بهداشت عمومی به تبیین بهداشت در دین اسلام و نمونه‌هایی از دستورات بهداشتی در میان مسلمانان می‌پردازد و پس از ارائه تعریف مختصری از بهداشت روانی، موضوع بهداشت ورزشی را محور اصلی کتاب خود قرار می‌دهد. در این کتاب ابتدا عواملی که باید ورزشکار هنگام ورزش کردن به آنها توجه کند، توضیح داده می‌شود و سپس از تمرینات بدنی و ورزش در سنین مختلف سخن به میان می‌آید.

قاسمی در مبحث رعایت عوامل بهداشتی در تمرینات بدنی می‌نویسد که ضرورت دارد ورزشکار علاوه بر کسب مهارت ورزشی، رعایت اصول بهداشتی را نیز مد نظر قرار دهد.

این نویسنده که مدیریت نشر تهمتن را نیز بر عهده دارد، در بخش دوم کتاب خود به تشریح آثار گوناگون تمرینات بدنی و ورزشی بر گردش خون، دستگاه تنفس، تغذیه ورزشکار، دستگاه حرکتی، دستگاه عصبی، تنظیم چربی خون، کارکرد کلیه‌ها، پوست بدن، طول عمر انسان، کیفیت زندگی و رشد استخوان‌ها می‌پردازد. فصل سوم این کتاب نیز مقوله بهداشت را در حوزه‌های مختلف ورزشی نظیر تربیت بدنی و ورزش در مدارس، سالن‌های ورزشی، زمین‌های ورزشی و استخر شنا تبیین می‌کند. خستگی و راهکارهای رفع آن، موضوع اصلی بخش چهارم کتاب

نقیسه آذرخش

کمال طلبی یکی از ویژگی های فطری انسان است که حس برتری جویی را در وجود همگان بیدار نگه می دارد، اما بهترین بودن، یک بخش ماجراست و شناخت اولین ها و بهترین ها، بخش بعدی ماجرا. کتاب «رکوردهای جهانی گینس» که به ۴۵ زبان مختلف دنیا ترجمه شده و فروش آن حدود ۱۰۲ میلیون نسخه تخمین زده شده، پاسخی است به حس کنجکاوی در مورد برترین های حوزه های علم، هنر، فناوری، ورزش و ... سیف غفاری مترجم این کتاب متولد سال ۱۳۲۱ و اولین فردی است که مجموعه شگفت انگیز دانستنی ها و رکوردهای جهان را از سال ۱۳۶۳ تا به امروز منتشر کرده است. وی علاوه بر کتاب ترین ها، چهل اثر - تالیف و ترجمه - دارد و صاحب دو فرهنگ دوسویه انگلیسی به فارسی و فارسی به انگلیسی است. او در رشته مدیریت تحصیل کرده و دارای درجه AMBIM و عضو پیوسته انستیتو مدیریت انگلستان است. آخرین و جدیدترین نسخه این کتاب به تازگی از سوی نشر ذهن آویز منتشر و راهی بازار کتاب شده است.

سیف غفاری از ترجمه کتاب «ترین ها» می گوید

پا به پای رکوردهای جهانی

و مطالب آن را دنبال می کرد. چندین سال پیش هم یک دندانپزشک با من تماس گرفت و گفت می خواهم نام من در این کتاب ثبت شود چون من روزی ۵۰ عدد دندان می کشم! که من برای ایشان توضیح دادم که برای ثبت رکورد، بازرس و نماینده مجموعه گینس باید برای بازدید بیاید و اسناد و مدارک مستدل برای آن ها ارائه و با اسناد قبلی مقایسه شود تا به عنوان یک رکورد در این مجموعه ثبت شود که اصلاً کار ساده ای نیست.

پس از این مرحله بازرس گینس یک گواهینامه ارائه می کند و طبق آن گواهینامه، ثبت رکورد در گینس انجام می شود. در ضمن این کتاب به لحاظ جذابیت هایی که به خصوص برای نوجوانان دبیرستانی و دوره راهنمایی دارد باید به عنوان یک کتاب مرجع در کتابخانه های مدرسه ها موجود باشد. به خصوص که بخشی از کتاب هم به جوان ترین افرادی اختصاص دارد که رکوردهای بی نظیر از خود به جای گذاشته اند. مثلاً یک نوجوان ۱۳ ساله کم سن ترین رهبر ارکستر سمفونیک بوده است! این نمونه ها جذابیت هایی را برای جوان ترها ایجاد می کند که آنها هم در زمینه های مثبت علایقی خود رکورد دار شوند.

بله. در مورد چهار اصطلاح که احساس کردم ممکن است مخاطب عام ایرانی و به خصوص نوجوانان و دانش آموزان آشنایی چندانی با آن نداشته باشند و فقط آن ها را شنیده باشند، توضیحاتی داده ام که مخاطب اشراف لازم را به موضوع ارائه شده پیدا کند که عبارتند از آکرومگالی (رشد نامتعارف)، IQ (میزان بهره هوشی و چگونگی محاسبه آن)، مادسیبل (واحد اندازه گیری صوت) و ماخ (تاریخچه عدد ماخ و کاربردهای آن).

به عنوان کسی که سال هاست نسخه اصلی گینس را مطالعه و آن را روانه بازار کرده ام، در یک تعریف کلی مخاطب آن را چه کسانی می دانید و بازخورد استقبال ۲۴ ساله آن را از سوی مخاطب ایرانی چطور ارزیابی می کنید؟

هر فرد علاقه مندی مخاطب این کتاب است و به لحاظ زبان ساده و دانشنامه ای آن، افراد در رده های سنی گوناگون می توانند مخاطب این کتاب باشند. یادم هست در دوران دفاع مقدس از رزمندگان نامی ای گرفتم که درباره کتاب «ترین ها» اظهار نظر کرده بود

دانشنامه وار است؛ زبانی که ابتدا اطلاعات لازم را به مخاطب ارائه و پس از آن رکوردهای جهانی آن را معرفی می کند. من هم به آن خط مشی وفادار بوده و سعی کرده ام همان روال را در پیش بگیرم و غیر از برخی اطلاعات در مورد سینما و موسیقی که به لحاظ فرهنگی با جامعه ما همخوانی نداشت و از مجموعه حذف شد، کل مطالب آخرین ویراست کتاب گینس در کتاب مجموعه شگفت انگیز دانستنی ها لحاظ شده است. مجموعه «ترین ها» از ابتدا تا به امروز شامل ۱۰ فصل بوده که عبارتند از: «کیهان و فضا، جهان جانداران، انسان، دستاوردهای بشر، حمل و نقل و سفر، جهان تجارت، فرهنگ و هنر، علوم و فناوری، جهان انسان و جهان ورزش و جدیدترین عنوانی که در این مجموعه به آن پرداخته شده بخش محیط زیست و آسیب های متوجه آن است و من هم تاکید بیشتری بر این بخش کرده ام. آیا توضیحات اضافه ای که از دیدگاه شما برای مخاطب ایرانی لازم بوده در این مجموعه لحاظ شده است؟

باسمه تعالی

فراخوان عمومی سومین جشنواره بین المللی شعر فجر (بخش کشوری)

سومین جشنواره بین المللی شعر فجر، همزمان با نکوداشت سی امین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سه بخش کشوری، استانی و بین المللی برگزار خواهد شد و با توجه به این تقارن خجسته، توجه بیشتری به اشعار با موضوعات امام و انقلاب اسلامی، نهضت بیداری اسلامی، پایداری و دفاع مقدس، آیینی و مذهبی، مضامین اخلاقی، ایثار و شهادت معطوف خواهد شد.

شرایط شرکت در بخش کشوری:

- در بخش رقابتی فقط شاعران جوان (متولدین ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷ به بعد) حق شرکت دارند. شاعران جوان در صورت تمایل به شرکت در بخش کشوری باید حداقل ۱۴ قطعه از اشعار چاپ شده یا چاپ نشده خود را در یکی از حوزه های شعر سنتی یا نو (نیمایی و سپید) یا کودک و نوجوان به تعداد پنج نسخه تکثیر و به همراه سایر مدارک لازم به نشانی زیر ارسال نمایند. تهران، میدان هفت تیر، خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان فجر، شماره ۹، ساختمان فجر، طبقه چهارم، دبیرخانه سومین جشنواره بین المللی شعر فجر تلفن و نامبر ۸۸۲۴۲۹۷۹ - ۰۲۱ کدپستی: ۱۵۸۹۷۴۳۱۱۱
- شاعران متقاضی شرکت در بخش استانی، براساس فراخوان اعلام شده از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان محل اقامت خود اقدام نمایند.
- هر شاعر فقط در یکی از حوزه های زیر شرکت می نماید: شعر سنتی - شعر نو (نیمایی و سپید) - شعر کودک و نوجوان
- شاعران منتخب در دو سال گذشته در صورت تمایل به شرکت در این جشنواره باید آثار جدید خود را ارسال نمایند.
- شاعرانی که در جشنواره استانی شرکت می کنند، در صورت تمایل، جهت شرکت در سطح کشوری نیز می توانند مدارک لازم را مستقیماً به دبیرخانه مرکزی ارسال نمایند.
- ده اثر برتر هر استان در بخش استانی جشنواره توسط اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی همان استان جهت شرکت در بخش کشوری به دبیرخانه مرکزی ارسال می شود.

مدارک لازم:

- کتاب شعر یا مجموعه ای شامل حداقل ۱۴ قطعه از سروده های شاعر جوان (متولد ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷ به بعد) در پنج نسخه در یکی از حوزه های یاد شده
- تصویر صفحه اول شناسنامه
- فرم تکمیل شده شرکت در سومین جشنواره بین المللی شعر فجر در سطح کشوری

مهلت ارسال آثار و مدارک:

دوطلبان باید آثار و مدارک لازم را حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۳۰ به دبیرخانه مرکزی ارسال نمایند.

فرم شرکت در سومین جشنواره بین المللی شعر فجر (بخش کشوری)

اینجانب: فرزند: دارای کد ملی: شماره شناسنامه:

صادره از: متولد:/...../..... ۱۳..... ضمن ارسال مدارک لازم به شرح زیر آمادگی خود را جهت شرکت در حوزه شعر
..... سومین جشنواره بین المللی شعر فجر اعلام می نمایم.

۱- کتاب شعر یا حداقل چهارده قطعه از سروده های داوطلب شرکت در حوزه شعر سنتی □ یا نو (نیمایی و سپید) □ یا کودک و نوجوان □ در پنج نسخه
و..... صفحه

۲- تصویر صفحه اول شناسنامه داوطلب

۳- فرم شرکت در سومین جشنواره بین المللی شعر فجر در سطح کشوری

تاریخ: امضاء:

قاسم رحمانی

آدونیس از فجایع غزه گفت

مرگ کودکان، مرگ انسانیت

معروف به آدونیس در توضیح بیشتر گفت: «خوشبختانه بینش و درک فکری مردم جهان گسترشی عظیم پیدا کرده، هرچند که این موضوع مورد علاقه بسیاری از کشورها نیست. اعتراض هایی که مردم جهان در هفته گذشته نسبت به حمله اسرائیل به غزه انجام دادند، نشانگر این صدای آزادی مردمی است. مردم جهان نشان دادند که از دولت هایشان جلوتر هستند و این نشانه خوبی برای دولت هایی نیست که ادعای حرکت های نو در آزادی و حقوق بشر دارند.»

این شاعر سپس در شرح این نکته که شعر و سیاست همچون خواهران دوقلویی هستند که پایه و مبنای آن ها در میان مسلمانان اسلام است و هرگز توان از ادبیات عرب و مسلمانان جدا کرد چون این دین به ادبیات اسلامی روح بخشیده و اگر این روح را از شعر بگیریم به جسمی بی روح و در واقع به یک جسد شبیه می شود. با این حال مردم عرب همواره خواهان صلح بوده اند. شعر بهترین ابزار برای انتقال پیام صلح است و نثر و مقاله پس از آن قرار می گیرند. وی سپس به انتقادات مداوم و همیشگی روشنفکران غربی در قبال دولت هایشان اشاره می کند

حمله رژیم غاصب صهیونیستی به مردمان بی پناه غزه با اعتراض های فراوان جهانی همراه شده است. یکی از چهره هایی که این فاجعه را مورد انتقاد قرار داد، آدونیس بود. این شاعر مطرح سوری در گفت و گویی که اخیراً در یکی از روزنامه های فرانسوی منتشر شد، دو محور را مورد تاکید قرار داد. او نخست از حمایت از زنان و کودکان غزه گفت که هیچ گونه امنیت جانی ندارند و در عین حال از بی تفاوتی دولت های غربی هم انتقاد کرد که نه تنها به این جنایات توجهی ندارند، بلکه حتی به اعتراض های مردم خود نیز بهایی نمی دهند و در سرکوبی آن ها هم می کوشند. وی محور دوم گفت و گوی خود را در تضاد صوری و ساختگی دو دین ابراهیمی (اسلام و مسیحیت) قرار داد که به وسیله گروهی در جهان در حال ترویج است. وی در این گفت و گو با بیان اینکه اسلام کامل ترین دین الهی است و مسلمانان صلح طلب ترین مردم جهانند، این تضاد را ساخته و خواسته کسانی برشمرد که خواستار دنیایی پر صلح و صفا نیستند. وی همچنین عنوان کرد که صهیونیست ها را نمی توان دیندار دانست چرا که هیچ کدام از کارهای آن ها با فرامین حضرت موسی (ع) همخوان نیست. علی احمد سعید

می افزاید: «به همین دلیل است که دولت های عربی، هیچ اعتراضی در برابر اسرائیلی ها انجام نمی دهند، چرا که پایه تفکرات آن ها اشتباه است.» وی ضمن امیدواری از آنکه نسل کشی غزه هرچه زودتر پایان یابد، می گوید: «مرگ بی دلیل یک انسان، یک کودک یا یک پیرمرد بیگناه، مرگ همه انسانیت است. دولت های جهان باید هرچه زودتر نسبت به خاتمه این فاجعه اقدام کنند چرا که آن ها بیش از کودکان فلسطینی در خطرند.» وی افزود: «اگر چه به ظاهر کودکان و زنان فلسطینی کشته می شوند، اما هرج و مرجی که با این حملات ایجاد می شود بسیار مهم تر است. انتظار جهان از سازمان هایی همچون سازمان ملل بیش از آن است که تنها یک نظاره گر باشد.»

و می گوید: «با آنکه منابع اطلاعاتی روشنفکران غربی بسیار محدود است و ایشان همه جنبه ها را در کنار هم در نظر نمی گیرند، اما با این همه ما شاهد اختلاف همیشگی آنها با دولت هایشان هستیم.» این شاعر سوری سپس در انتقاد به دولت های عرب می گوید: «من فکر می کنم آنچه که امروز تمدن عرب نامیده می شود، تمدنی است غربی. هرچه به تکنیک مربوط می شود، نه عربی بلکه غربی است و آنچه ذاتاً عربی است، تجریدی و ناکارآمد به نظر می رسد. من طرح موضوع «شوک فرهنگی» بین غرب و دنیای عرب را بیشتر نوعی استراتژی استتار می دانم. آن ها به کمک این شیوه روابط اقتصادی و منافع سیاسی شان را لاپوشانی می کنند و دلایل قلبی شان را پشت پرده نگاه می دارند.» آدونیس

در هفته گذشته از نظر انتشار کتابهای چاپ اول، انتشارات فراگفت با نه عنوان کتاب پرکارترین ناشر؛ مجید صفقاج با پنج عنوان پرکارترین مولف؛ و مهدی الهی قمشه‌ای با دو عنوان پرکارترین مترجم بودند.

گزارش آماری هفته

«گزارش آماری هفته» از سوی بخش کتابداری و اطلاع‌رسانی «خانه کتاب» و براساس اطلاعات ثبت شده در بانک اطلاعات این موسسه ارائه می‌شود. از شنبه ۱۳۸۷/۱۰/۱۲ تا دوشنبه ۱۳۸۷/۱۰/۱۶، برای سه روز کاری، ۳۸۷ عنوان کتاب در بانک اطلاعات خانه کتاب ثبت شده است. بیشترین تعداد کتابها در موضوع دین و سپس ادبیات بوده است. پس از آن به ترتیب موضوعات علوم عملی، آموزش و کمک‌درسی، کودک و نوجوان و سایر موضوعات قرار دارند.

گزارش آماری کتابهای منتشره در هفته گذشته (به تفکیک موضوع)

ردیف	موضوع	تعداد کل	تایید*	ترجمه	چاپ اول	چاپ مجدد	تهران	شهرستان	شمارگان متوسط	حجم صفحه
۱	ادبیات	۱۵	۱۳	۲	۵	۱۰	۹	۶	۲۳۳۲	۳۲۰
۲	فلسفه و روانشناسی	۲۸	۱۲	۱۶	۱۷	۱۱	۲۵	۳	۲۵۵۰	۱۷۷
۳	دین	۱۱۰	۹۲	۱۷	۷۱	۲۹	۵۱	۵۹	۱۹۱۳۳	۲۶۴
۴	علوم انسانی	۳۱	۲۹	۲	۲۴	۷	۲۷	۴	۲۳۵۸	۲۲۲
۵	زبان	۱۷	۱۶	۱	۸	۹	۱۶	۱	۲۴۷۱	۱۹۲
۶	علوم طبیعی و ریاضیات	۱۰	۸	۲	۶	۴	۹	۱	۱۷۵۰	۲۰۸
۷	علوم عملی	۶۰	۴۱	۱۹	۳۹	۲۱	۵۶	۴	۱۹۱۸	۲۶۲
۸	هنر	۱۱	۹	۲	۶	۵	۱۱	۰	۱۸۱۸	۱۸۱
۹	ادبیات	۷۵	۵۰	۲۵	۴۹	۲۶	۶۶	۹	۱۸۹۳۳	۲۰۹
۱۰	تاریخ و جغرافیا	۳۰	۲۸	۲	۱۹	۱۱	۲۵	۵	۲۱۸۰	۲۷۱
۱۱	آموزشی و کمک درسی**	۵۶	۵۵	۱	۴۷	۹	۵۴	۲	۱۹۱۳	۲۸۷
۱۲	کودک و نوجوان	۴۴	۳۸	۶	۲۴	۱۰	۴۴	۳	۴۱۴۸	۶۴
	جمع بندی	۴۸۷	۳۶۲	۱۲۵	۳۶۳	۲۲۴	۳۹۰	۳۷	۲۰۵۸	۲۲۲

* تایید به معنی ارزی‌اشکالی می‌شود که ترجمه باشد. آثاری بین تصحیح، ترمیم، تطبیق، نمر و نظایر آن.
** منظور از موضوع آموزشی و کمک درسی، کتابهایی است که به نحوی با مواد درسی و برنامه‌های آموزشی تمام‌مقطع تحصیلی ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان مربوط هستند و مخاطبان آنها دانش‌آموزان از پیش‌دانشگاهی تا جهش‌گستر هستند.

شاخص‌های آماری کتابهای کودک و نوجوان

شاخص‌ها	مقدار	مشخصات کتابها
گزارشگر کتاب	۱۵۰۰۰۰ ریال	فراگفت فارسی پنجاهه امروز، مهدی فرغانیان، ناشر: محراب کتب، چاپ ۳، ۲۲۰۰ نسخه
بیشترین صفحه	۳۶۲ صفحه	آموزش احکام (سطح متوسط) ویژه دختران: مطابق با فتاوی مراجع بزرگ تقلید، محمدحسین فلاحتی‌نور، ناشر: دلیل ما، ۲۵۸ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، ۲۲۰۰۰ ریال
بیشترین نوبت چاپ	۳۷ مرتبه	فر سینه‌ت نکستی می‌باید، عرفان نظرآطاری، ناشر: صابرین، کتبه‌های دانه، چاپ ۵، ۶۰ صفحه، ۲۲۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۷۰۰۰ نسخه	پوش سبز، احسان خلوصی‌پور، ناشر: صنوبر، چاپ ۱، ۲۸ صفحه، ۸۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۱۰۰۰ نسخه	

شاخص‌های آماری کتابهای بزرگسال

شاخص‌ها	مقدار	مشخصات کتابها
ارزانیترین کتاب	۱۲۰۰ ریال	در سال نو این‌تر را ندگی کنیم، علی یزدانی‌نژاد، ناشر: میرواد، چاپ ۱، ۱۰۰۰ نسخه
کمترین صفحه	۱۶ صفحه	
گرانترین کتاب	۲۲۰۰۰۰ ریال	میکروپوشناسی پزشکی جوتار، حمید الطهری، ناشر: ایبدا، چاپ ۱، ۱۰۶۱.۱ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه
بیشترین نوبت چاپ	۶۶ مرتبه	مقدمه علم طوطی و مطالعه در نظام حلقوی ایران، ناصر کاتوزیان، ناشر: شرکت سهامی انتشار، ۲۸۶ صفحه، ۵۲۰۰ نسخه، ۶۵۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۴۰۰۰۰۰ نسخه	کریمه اقلیت (س)، مهدی مرادحاصل، ناشر: هفتپهلو، چاپ ۱، ۲۴ صفحه
کمترین شمارگان	۱۰۰ نسخه	کارهای عملی در جغرافیای طبیعی، کاتلم پارسینی، ناشر: مخزنمطبی فرانسی، چاپ ۱، ۱۲۰ صفحه، ۲۲۰۰۰ ریال
بیشترین صفحه	۱۳۶۰ صفحه	کلیات مطالعات اجتماعی، عباس قس، محمدباقر کسروی، ناشر: تسکوت انصافی کارآفرینان فرهنگ و هنر، چاپ ۲، ۳۰۰۰ نسخه

شاخص‌های آماری کتابهای کمک‌درسی

شاخص‌ها	مقدار	مشخصات کتابها
ارزانیترین کتاب	۱۰۰۰۰ ریال	سوالات امتحانات طبقه‌بندی شده دبسی (۳) همراه با پاسخ تشریحی، حسن مسافاتی، ناشر: گیا، چاپ ۱۲، ۴۸۰ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه
گرانترین کتاب	۹۰۰۰۰ ریال	مجموعه آزمونهای کارشناسی ارتد حقوق جزا و جرم‌شناسی دانشگاههای سراسری و دانشگاه آزاد اسلامی ۱۳۷۲ U ۱۳۸۲، رضا لشکری، ناشر: مجمع علمی و فرهنگی مجد، چاپ ۴، ۴۴۰ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه
بیشترین نوبت چاپ	۹۵ مرتبه	امروزین‌های طبقه‌بندی شده ریاضی (کام نو) سال اول راهنمایی، مجموعه‌های از کامل‌ترین سوال‌های امتحانی سال‌های اخیر، سوال‌های امتحانی استخراج شده از... سعید امینی، ناشر: منتشر دانش، ۲۱۶ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، ۲۳۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۱۵۰۰۰ نسخه	آموزش ریاضی، زهره زینک، جلال‌الدین پاشایی‌راد، ناشر: مرکز نشر دانشگاهی، چاپ ۱، ۴۲۴ صفحه، ۵۷۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۱۰۰ نسخه	آزمایشگاه فیزیک ۲، الکتریسیت، محسن‌موس دانشجو، قتی مهندس و علوم پایه، سرویر مزیزی، ناشر: مخزنمطبی فرانسی، چاپ ۱، ۱۲۲ صفحه، ۲۵۰۰۰ ریال

تعداد ناشران در این هفته	تعداد کتابهای بدون قیمت	تعداد پدیدآورندگان			
		مرد	زن	مرد	زن
۲۱۵	۶۱	۷۱	۳۹	۳۱۴	۶۶

* مؤلف، نامی پدیدآورندگان باشد. نویسنده، شاعر، گرداننده، مصحح و... به جز مترجم.

اعتراضات نویسندگان جهان به فجایع غزه ادامه دارد

چامسکی: غزه، نشان شرم آمریکاست

هفته گذشته در حالی خاتمه یافت که جنایات رژیم ضدانسانی صهیونیستی در باریکه غزه با اعتراض های بسیاری مراکز فرهنگی، هنری و همچنین نویسندگان و پژوهشگران شناخته شده جهان همراه بود. تشکیل چند شب شعر در دبی، دمشق، لندن، مادرید و... نشان دهنده بخشی از این اعتراض ها بود. همچنین نهادهای فرهنگی بسیاری در اعتراض به رژیم اشغالگر صهیونیستی بیانیه صادر کردند که از جمله آن ها می توان به کانون نویسندگان سوریه، انجمن نویسندگان مستقل لندن، کانون پژوهشگران نیویورک و کانون نویسندگان صلح مالزی اشاره کرد. شخصیت های بسیاری نیز در این باره به اظهار نظر پرداختند که جملگی آنها خواستار توقف جنایات اشغالگران در غزه شده اند. از جمله این چهره ها می توان به دیوید همینگر، شاعر و نویسنده آلمانی اشاره کرد. وی در گفت و گویی به افسانه هولوکاست اشاره کرد و گفت: اگر ما افسانه ایی ساخته ایم تا به وسیله آن صهیونیستها را بیگناه و مظلوم جلوه دهیم، اگر این هولوکاست ساختگی توجیه گر تاسیس دولتی غاصب است، جهان متوجه باشد که هم اکنون هولوکاستی واقعی در غزه در حال رخ دادن است.

این نویسنده افزود: ارتش رژیم صهیونیستی از یک سو مردم نوار غزه را قتل عام می کند و از سوی دیگر ساعتی را برای ورود کمک های انسان دوستانه به این باریکه مقرر کرده است، این دیگر چه سیاست مضحکی است؟

همینگر در ادامه گفت: مردم نوار غزه از سال دو هزار و پنج تاکنون به معنای واقعی کلمه در یک اردوگاه کار اجباری به سر می برند. رژیم صهیونیستی در آن سال ادعا کرد که نیروهای خود را از غزه خارج خواهد کرد اما اشغالگران نه تنها به این وعده خود عمل نکردند بلکه با اعزام مجدد نظامیان به غزه، این باریکه را به یکی از بزرگ ترین اردوگاه های کار اجباری در طول تاریخ تبدیل کرده اند.

وی افزود: کمک های انسان دوستانه نمی توانند غم مردم غزه را تسلی دهند. تنها چیزی که آن ها می خواهند پایان یافتن جنگ و محاکمه سران رژیم صهیونیستی به اتهام جرائم جنگی است.

خوان مارسه نویسنده مطرح اسپانیایی و برنده امسال جایزه سروانتس نیز از دیگر چهره هایی بود که نسل کشی غزه را محکوم کرد. این نویسنده که در تجمع اعتراض آمیز نویسندگان در مادرید شرکت کرده بود، ضمن بیان اینکه قلمی که نتواند جلوی کشتن انسان را بگیرد، به درد خلال کردن دندان می خورد، گفت: ما اکنون شاهد بزرگ ترین نسل کشی قرن هستیم. آیا سزاوار است که در عصری که آن را عصر اطلاعات نامیده ایم، چنین فجایعی رخ دهد؟ وی افزود: من به عنوان عضوی از نویسندگان جامعه جهانی خواستار آنم که به این فاجعه خاتمه داده شود چرا که نمی توان در جهانی که علم پزشکی مدام به عمر انسان اضافه می کند مرگ کودکان بیگناه

را تاب آورد.

نوام چامسکی اندیشمند معاصر آمریکایی نیز طی مقاله ای در ساندی تایمز، از آمریکا به خاطر بی تفاوتی سنگدلانه در قبال اوضاع وخیم انسانی در غزه انتقاد کرد. این نویسنده همچنین حمایت کنگره آمریکا از حملات اسرائیل به غزه را اقدامی ناعادلانه و شرم آور از سوی بزرگ ترین قدرت مثلا دموکراتیک جهان توصیف کرد و افزود: در مواجهه با چنین رویکرد یکطرفه ای به مناقشات خاورمیانه از سوی قانونگذاران ایالات متحده شاید بیهوده و مضحک باشد اگر انتظاری از دولت جدید تازه و از راه رسیده این کشور داشت تا موضع منصفانه تر و معقول تری در پیش گیرد. چامسکی در ادامه این مقاله نوشته است: ایالات متحده که همواره نقش گاو مقدس و خانگی اسرائیلی ها را بازی کرده همچنان بر بی تفاوتی شنیع خود در قبال وضعیت فاجعه بار و غیر انسانی فلسطینیان غزه ادامه می دهد آن هم زمانی که تمام جهان و سازمان ملل کشتار عظیم و وقیحانه غیرنظامیان از جمله زنان و کودکان بی گناه فلسطینی از سوی صهیونیست ها را محکوم کرده اند. به نوشته این اندیشمند آمریکایی حتی اگر تمامی غزه هم در آتش بسوزد، قانونگذاران ایالات متحده بار دیگر از حمله اسرائیل بر این ملت آسیب پذیر و ناتوان حمایت کرده و اقدام آنان را رسماً توجیه می کنند. وی در ادامه افزود است: حداقل کاری که قانون گذاران ایالات متحده می توانستند انجام دهند درخواست از اسرائیل به اجرای قطعنامه شورای امنیت و خاتمه دادن به تجاوزات خود بود. به عقیده این نویسنده، دولت آمریکا و قانونگذاران و رهبران آن قادرند اسرائیل را به خودداری از قتل عام مردم بی دفاع فلسطینی متقاعد کنند. با چنین حمایت هایی دیگر جای تعجب نیست که اسرائیل هر لحظه بیشتر و بی محابا تر آتش توپخانه های خود را بر مردم فلسطین

بگشاید؛ توپخانه ای که کارخانه های تولید آن در ایالات متحده است.

در آمریکا به زودی کتابی مصور درباره نجات باراک اوباما به وسیله مرد عنکبوتی منتشر می شود، انگار نویسندگان دریافته اند که این رئیس جمهورشان هم برخلاف وعده هایش قدرت چندانی در برابر لابی های صهیونیست ندارد، در نتیجه مرد عنکبوتی را از همین حالا برای کمک به او فرستاده اند. مارول مجموعه ای است که معروف ترین کتاب کمیک استریپ آمریکا به حساب می آید و هر از چند گاه با موضوع جدیدی منتشر می شود که کمیک استریپ های مختلفی را به چاپ می رساند. اسپایدرمن یا مرد عنکبوتی که یکی از ابداعات کتاب مارول است به تازگی به سراغ باراک اوباما رئیس جمهور منتخب ایالات متحده آمریکا رفته و قرار است او را از بحران اقتصادی نجات دهد.

در این سوی جهان اما خبر ساخت فیلمی بر اساس دوستی آنتوان چخوف و لئو تولستوی بسیار جالب به نظر می رسد. این فیلم به وسیله کارگردان سرشناس سینمای روسیه مارلن خوستیف، ساخته شده که آخرین فیلمش را ۱۵ سال قبل با عنوان «نیونچکا» با اقتباس از زمانی به همین نام نوشته تولستوی ساخته بود. این فیلم داستان دوستی و ارتباط میان تولستوی و چخوف، دو نویسنده نامدار روسیه است، چخوف که یکصد و پنجاه سال پیش در ۱۵ جولای ۱۹۰۴ درگذشت، در دنیای انگلیسی زبان ها، بعد از ویلیام شکسپیر محبوب ترین نمایش نامه نویس محسوب می شود. وی زمانی در تمجید از دوست نویسنده خود تولستوی گفته بود: وقتی ادبیات یک تولستوی دارد، نویسنده بودن لذت بخش و ساده می شود. حتی اگر بدانید خودتان هیچ کاری انجام نداده اید، چندان فاجعه بار نیست؛ چون تولستوی به جای همه این کار را انجام می دهد.

در هفته گذشته همچنین ریچارد سیور ناشر آمریکایی آثار نویسندگانی چون ساموئل بکت، هنری میلر، ویلیام بوروگز و مارکی دوساد در سن ۸۲ سالگی درگذشت. وی به دلیل دوستی با نویسندگان صاحب سبک و تأثیرگذار دنیا و انتشار آثار آن ها در آمریکا از چهره های سرشناس ادبیات این کشور به حساب می آید.

ریچارد سیور دانش آموخته دانشگاه سوربون پاریس است و در سال های ۱۹۵۰ از دوستان صمیمی اوژن یونسکو و ژان رنه بوده است. وی همچنین درباره آثار ساموئل بکت چندین مقاله و یک کتاب منتشر کرد و از این طریق به تدریج راهی صنعت نشر شد و فعالیت خود را با کار کردن در یک انتشارات کوچک شروع کرد و در نهایت به ناشری پرنفوذ تبدیل شد.

قدیمی ترین جایزه اسپانیا اهدا شد

ماروخا تورس روزنامه نگار و نویسنده ۶۵ ساله اسپانیایی «نادال»؛ قدیمی ترین جایزه ادبی اسپانیا را از آن خود کرد. شصت و پنجمین دوره از جایزه ادبی نادال در شهر بارسلونای اسپانیا برگزار شد. ماروخا تورس این جایزه را برای رمان «در بهشت منتظر باش» نصیب خود کرده است. این رمان داستان دو شخصیت به نام های مانوئلا و ترنسی است که در بهشت یکدیگر را ملاقات می کنند.

ماروخا تورس این رمان را با الگوبرداری از دوست صمیمی خود به نام های مانوئلا مارکز مونتابان و ترنسی موکس نوشته است. حمایت مالی جایزه ادبی نادال را انتشارات دستی نو اسپانیا برعهده دارد و ۱۸ هزار یورو (۲۵ هزار دلار) ارزش مالی دارد.

برندگان جایزه کوستا مشخص شدند

اسامی برندگان جایزه ادبی کاستا سال ۲۰۰۹ در بخش های رمان، شعر، نخستین رمان و رمان کودک و نوجوان اعلام شد. جایزه ادبی کاستا یکی از معتبرترین جوایز ادبی انگلستان است که استثنائاً نویسندگان ایرلندی را نیز در این رقابت ادبی شرکت می دهد. دیانا آتیل نویسنده ۹۱ ساله کتاب «به سوی پایان» برنده بخش زندگی نامه جایزه ادبی کاستا سال ۲۰۰۹ شد. آتیل پیرترین برنده ای است که در تاریخ کاستا این جایزه را از آن خود کرده است. سباستین بری نویسنده ایرلندی نیز برنده بخش رمان جایزه شد.

وی این جایزه را برای رمان «کتاب سری» از آن خود کرد. میشل ماگورین نیز برای رمان «تنها هنری» برنده بخش کتاب کودک و نوجوان شد. ماگورین سی سال پیش نیز برنده بخش جایزه نخستین کتاب جایزه کاستا شده بود. جایزه بخش نخستین رمان جایزه ادبی کاوستا سال ۲۰۰۹ نیز به سادی جونز برای رمان «مطرد» اهدا شد. آدام فولدرز نیز برای مجموعه «کلمات شکسته» برنده بخش شعر این جایزه شد.

فصل جدید

شناخت همبستگی

اسناد، عکس ها، کتاب ها و دستنوشته های ارزنت همبستگی که سال ها در زیرزمین منزل این نویسنده آمریکایی در فینکا و یجیای کوبا در معرض نابودی بود، در نهایت در دسترس پژوهشگران قرار گرفت. کارشناسان، پژوهشگران و همبستگی شناسان سراسر دنیا این هفته با آزادسازی این اسناد با انبوهی از اطلاعات تازه رو به رو شده اند. همبستگی سال ها در فینکا و یجیای شهری در هفت مایلی هاوانا زندگی می کرده و بسیاری از دستنوشته ها، عکس ها و کتاب هایش را در منزل خود در کوبا نگهداری می کرده است. پیش از این کارشناسان و پژوهشگران به این اسناد که در زیرزمین خانه همبستگی نگهداری می شد، دسترسی نداشتند. دستنوشته هایی از کتاب «زنگ ها برای که به صدا در می آیند» و همچنین فیلمنامه ای بر اساس شاهکار «پیر مرد و دریا» در بین این اسناد موجود است. پیش از این، این دستنوشته ها و اسناد که حاصل زندگی ۲۱ ساله همبستگی در کوبا است، در معرض نابودی قرار داشت. سال ها پیش کارشناسان و همبستگی شناسان دنیا با هشدار به دولت کوبا رطوبت زیاد زیرزمین و ساختمان ناامن منزل همبستگی را یکی از دلایل نابودی این اسناد خوانده بودند.

غروب شاعر «ماه گرفتگی»

میک ایمل - شاعر سرشناس انگلیسی و برنده جایزه شعر فوروارد سال ۲۰۰۸ - در سن ۵۲ سالگی درگذشت. میک ایمل در سال ۲۰۰۸ با مجموعه شعر «رهبان گمشده» جایزه شعر فوروارد را کسب کرد و یکی از نامزدهای نهایی جایزه شعر تی.اس. الیوت نیز بود که هفته قبل برگزار شد. او از دسامبر ۲۰۰۷ با بیماری روان رنجوری مبتلا بود. ایمل اولین مجموعه شعر خود را در سال ۱۹۸۸ با نام «ماه گرفتگی» منتشر کرد و دو دهه بعد در سال ۲۰۰۸، دومین مجموعه شعرش را با عنوان «رهبان گمشده» به چاپ رساند. وی متولد سال ۱۹۵۶ در گلاسکو اسکاتلند و از سال ۱۹۸۳ تا ۱۹۸۶ سردبیر مجله Poetry Review بود.

روستازادگان دانشمند

دکتر اسماعیل شهبازی: استاد دانشگاه

این روزها دو کتاب در دست چاپ دارم که در صورت انتشار، منبع و مرجع مفیدی برای دانشجویان و پژوهشگران حوزه جغرافیا و جامعه‌شناسی روستایی خواهد بود.

اولین کتاب که درآمدی بر آسیب‌شناسی توسعه روستایی نام دارد که پژوهشی کلینیکی و بالینی در مناطق روستایی است. این کتاب که به صورت درآمد (Introduction) نگاشته شده، نشان می‌دهد که برنامه‌های توسعه کشاورزی و روستایی در عمل با چه مسائلی و مشکلاتی روبه‌رو هستند. از آن‌جا که این کتاب یک اثر آکادمیک و دانشگاهی به حساب می‌آید و در واقع به صورت کتاب درسی یا کمک‌درسی مورد استفاده قرار خواهد گرفت، انتشار آن را یکی از واحدهای دانشگاهی برعهده داشته که ترجیح می‌دهم تا قطعی شدن مذاکرات و حتمی شدن روند انتشار، از بازگویی نام ناشر خودداری کنم.

یکی دیگر از کارهایی که در حال افزودن و انتشار آن هستم، عنوان روستازادگان دانشمند را بر پیشانی دارد که شامل دو دفتر است؛ دفتر اول از این کتاب در سال ۱۳۸۱ به همت موسسه انتشاراتی شقایق روستا وابسته به جهاد سازندگی منتشر شده بود که هم‌اکنون دفتر دوم را به آن اضافه کرده‌ام و در صدمم تا به وسیله ناشری دیگر، آن را به چاپ بسپارم. مطالب دفتر دوم این کتاب حول موضوعاتی مرتبط با روستا نگاشته شده اما یکی دو فصل پایانی آن باقی مانده که تا جندی دیگر آن هم آماده خواهد شد.

کتاب دیگری که تا جندی دیگر چاپ چهارم آن به بازار عرضه خواهد شد، توسعه و ترویج روستایی نام دارد که در سال ۱۳۷۲ از سوی انتشارات دانشگاه تهران منتشر شد و در همان سال منتخب جایزه‌های کتاب سال جمهوری اسلامی، کتاب برگزیده دانشگاهیان و جایزه کتاب سال روستا، شد.

هزار نکته

هرمز انصاری: داستان نویسی

این روزها نگارش کتابی را به پایان برده‌ام که عنوان «هزار نکته» را روی جلد خواهد داشت و در حال حاضر مراحل انتشار و عرضه به بازار را می‌گذرانم. این مجموعه مشتمل بر بیش از ۲۰ داستان کوتاه و مینی مال در قالب طنز است که زندگی جاری و عادی مردم را موضوع اصلی خود قرار داده است و با روایتی طنز گونه سعی دارد از ارتکاب رفتارهایی که از منظر عامیانه چندان خوشایند و مقبول نیست جلوگیری به عمل آورد زیرا انسان‌ها در زندگی عادی خود حرکات و رفتارهای زیادی انجام می‌دهند که بخشی از این رفتارها مورد رضایت عموم و همگان نیست و نیازمند اصلاح و جلوگیری از تکرار دوباره آن‌هاست.

فرجام نیچه

دکتر محمود حدادی: مترجم زبان آلمانی

«فرجام نیچه» عنوان کتابی است نوشته لانگه نویسنده آلمانی که ترجمه آن را به تازگی به پایان

رسانده‌ام، البته هنوز ناشری برای آن انتخاب نکرده‌ام، اما طی ماه‌های نه چندان دور این مجموعه به بازار عرضه خواهد شد. این مجموعه به موضوع پنج اندیشمند از جمله فون‌نرایدمی پردازد که معروف‌ترین شخصیت آنها نیچه است و به نوعی موضوع اصلی کتاب را شخصیت او در بر می‌گیرد. شخصیت‌های این مجموعه به نوعی از این حیث به یکدیگر شباهت دارند از این لحاظ که به خاطر تفکراتشان دچار ناکامی شدند و به تعبیر دیگر از آگاهی خود رنج می‌بردند. به عنوان

مثال نیچه در دهه آخر عمر خود به خاطر تفکرانی که در درونش شکل گرفت به ناکامی فکری و روحی رسید. کتاب مذکور در واقع علل ایجاد شده در شخصیت‌های کتاب را از منظر روان‌شناختی مورد بررسی قرار داده است. با این همه چندی پیش هم قطعه شعری را از یک شاعر آلمانی با عنوان «شعر و شهود» به بازار عرضه کردم که در همین راستا، این روزها در پی جمع‌آوری قطعاتی از شاعران آلمانی هستم تا آن را در قالب کتابی روانه بازار کنم.

دوران کودکی تا هجرت پیامبر اکرم (ص)

محسن ادیب بهروز: قرآن پژوه

این روزها نگارش کتابی را برعهده دارم که فکر می‌کنم تا چند ماه آینده به پایان برسد. کتاب مذکور که عنوان احتمالی «تاریخ رسول‌الله از تولد تا هجرت» را روی جلد خواهد داشت زندگی پیامبر اکرم (ص) به ویژه ابعاد شخصیتی ایشان را از منظر قرآنی مورد توجه قرار داده است به این ترتیب که گرچه منابع تاریخی موجود، اسباب پژوهش و نگارش کتاب قرار گرفته است، اما مبنای صحت روایات تاریخی را در قرآن کریم جست‌وجو کرده‌ام. یعنی گزارش‌هایی که ولو با استفاده یک منبع تاریخی مورد پذیرش قرآن قرار گرفته است را مورد توجه قرار داده‌ام و آن دسته از گزارش‌هایی که مخالفت صریح قرآن را به دنبال داشته است رد کرده‌ام و در حالت تردید نیز سکوت اختیار کرده‌ام. دوران کودکی، نوجوانی، جوانی، ازدواج با حضرت خدیجه (س)، بعثت، معراج و عام‌الحرز که در واقع مقدمات هجرت پیامبر (ص) را فراهم کرده است از موضوعات اصلی مورد توجه در این کتاب است که دوره ازدواج تا قبل از هجرت رسول اکرم (ص) مورد توجه بیشتری قرار گرفته است البته تاکنون ناشری برای عرضه این کتاب مشخص نکرده‌ام.

مسائل فلسفی نقد هنر

دکتر محمد ضمیران: پژوهشگر فلسفه

«فلسفه قاره‌ای در قرن بیستم» عنوان کتابی است که طی ماه‌های نه چندان دور از سوی انتشارات هرمس روانه بازار خواهد شد. کتاب مذکور که حجمی حدود ۶۰۰ صفحه را دربر خواهد گرفت نظریه‌های فلسفی قرن بیستم را مبتنی بر فلسفه آنگلو ساکسونی یا قاره‌ای همچون سارتر، هایدگر، مریلوپونتی، هوسرل، میشل فوکو و دریدا تا نظریه‌های هرمنوتیک و تفاوت و جهات افتراق و اشتراک آنها با و اساسی را نقد هر یک را مورد بررسی قرار خواهد داد. این کتاب مشتمل بر ۱۷ فصل است که پیش از این به عنوان واحد درسی در مقطع دکترا تدریس می‌شد و چارچوب فلسفه مدرن و عبور آن فلسفه پست مدرن و تبدیل از ساختارگرایی به پساساختارگرایی را به عنوان محورهای اصلی مورد توجه قرار داده است و هدف اصلی آن آشناسازی خوانندگان با مباحث عمده نظریه‌های فلسفی قرن بیستم به ویژه فلسفه‌های شکوفاشده در کشورهای آلمان و فرانسه است زیرا با وجود اینکه پیدایش و شکل‌گیری فلسفه‌های ساختارگرا و پساساختارگرا از زمان سوسور که اهل سوئیس بود آغاز شد اما این نوع فلسفه در فرانسه رشد و پرورش یافت.

کتاب دیگری که این روزها آن را به پایان برده‌ام، عنوان «مسائل فلسفی نقد هنر» را بر روی جلد خواهد داشت. در واقع در این کتاب که هنوز ناشری برایش انتخاب نکرده‌ام مسائل مختلفی که در نقد هنر به ویژه هنرهای تجسمی مطرح شده است و همچنین الگوها و انگاره‌های نقد مبنایی فلسفی این الگوها را مورد بررسی قرار می‌دهد. اهمیت این مجموعه در آن است که تاکنون کتاب‌های محدودی در حوزه نقد هنر منتشر شده به ویژه در حوزه هنرهای دیداری و تجسمی این محدودیت دو چندان است و کتاب‌های حاضر نیز اغلب ساختاری کهنه دارند و کمتر به جریان‌های جدید توجه داشته‌اند. کتاب مذکور نیز که همچون اثر قبلی حجمی حدود ۶۰۰ صفحه را دربر خواهد گرفت ۱۵ فصل را در خود جای داده است و عمدتاً در این فصول به بررسی موضوعاتی چون نقد سنجی، چرایی و چگونگی ظهور تاریخ هنر، سبک‌شناسی هنری و انواع نقدهای هنر از منظر فلسفی مشتمل بر نقد تاریخی، نقد اسطوره‌ای،

سعید سعیدپور

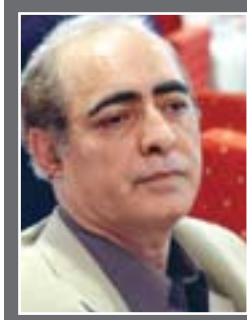
محمود حدادی

نقد روانکاوانه، نقد ساختارگرایانه، نقد پساساختارگرایانه، نقد پسااستعماری و نقد فمینیستی می‌پردازد.

امنیت در نظام سیاسی اسلام

حجت الاسلام احمد جهان بزرگی: دین پژوه

پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در ماه‌های آینده کتابی از مرا که عنوان «امنیت در نظام سیاسی اسلام» را روی جلد دارد به

محمد ضمیران

اسماعیل شهبازی

بازار عرضه خواهد کرد. این اثر حجمی حدود ۲۵۰ صفحه دارد و مشتمل بر سه فصل خواهد بود که در فصل نخست به تعریف و جایگاه امنیت در نظام سیاسی اسلام پرداخته شده است. انواع امنیت که از لحاظ سطح به امنیت فردی، گروهی و ملی تقسیم‌بندی می‌شود و از حیث موضوع در موضوعات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، نظامی، اطلاعاتی و زیست محیطی جای می‌گیرد و در ابعاد و اهداف داخلی و خارجی قابل تفکیک خواهد بود مباحث و موضوعاتی است که در فصل دوم کتاب مورد بررسی قرار خواهد گرفت. فصل سوم نیز مولفه‌های امنیت را در ۲۰ بخش چون رهبری، انسجام و اتحاد، روحیه و انگیزه، اعتقادات، دیپلماسی، طرح‌های اقتصادی، طرح‌های دفاعی، تعرض، عملیات روانی، منابع طبیعی، مواد خام و سیاست‌های پولی و ارزی دسته‌بندی کرده است و هر مولفه را به طور مجزا مورد پردازش و تحلیل قرار می‌دهد. کتاب مذکور، منبعی مفید برای دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا در رشته‌های علوم سیاسی و امنیت ملی به حساب می‌آید. در عین حال این روزها تالیف مجموعه دیگری را به سفارش پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی آغاز کرده‌ام که به بررسی اخلاق حکومتی و اخلاق سیاسی در حوزه دین پژوهی می‌پردازد.

امیر آبادان

علی اعوانی: داستان نویسی

انتشارات عقیدتی - سیاسی ارتش از مهرماه سال جاری ردیف جدیدی را تحت عنوان «اسطوره ما» به مجموعه کتاب‌هایش افزوده است و در همین راستا در نظر دارد طی ماه‌های نه چندان دور نخستین شماره از این مجموعه را که عنوان «امیر آبادان» را روی جلد خواهد داشت، روانه بازار کند. این کتاب دربردارنده خاطرات، دست‌نوشته‌ها و روایت‌های روایان دوران دفاع مقدس از امیرسرتیپ منوچهر کهتری است که از آغاز تا پس از پیروزی انقلاب نقش مهمی داشته و در نهایت تلاش او منجر به شکست حصر آبادان شده است و از او به عنوان امیر آبادان یاد می‌شود.

ترجمه حافظ به انگلیسی

سعید سعیدپور: مترجم شعر

«۷۷ غزل حافظ» عنوان مجموعه‌ای است که همان‌طور که از نامش پیداست منتخبی از غزل‌های حافظ را دربر می‌گیرد و مدتی طولانی است که ترجمه آن را به پایان برده‌ام و نشر البرز طی ماه‌های آینده این مجموعه را منتشر خواهد کرد. در واقع در این مجموعه ۷۷ غزل از حافظ که از لحاظ ارزش ادبی و توانایی‌های کلامی مورد توجه بوده است را به انگلیسی برگردانده‌ام و سعی کرده‌ام به ترجمه غزل‌هایی بپردازم که در عین شیوایی کلام، از سایر غزل‌ها ترجمه‌پذیرتر باشند.

در عین حال کار دیگری که به سفارش انتشارات مروارید در دست ترجمه دارم و طی ماه‌های نه چندان دور از سوی این انتشارات به بازار عرضه خواهد شد مجموعه‌ای از مقالاتی است اس‌الیهوت شاعر و منتقد آمریکایی. انگلیسی است مطالبی از وی را که به شعر و شاعری توجه ویژه‌ای داشته‌اند به فارسی ترجمه کرده‌ام.